

BAGAT

Obiščite **BAGAT** prodajalno v Čuprijski ulici, kjer je ob bogatem asortimaju šivalnih strojev »Maja«, »Slavica«, »Jadranka« in »Ana« mogoče kupiti tudi ves krojaški pribor.

CELJE, 22. JUNIJA 1967 — LETO XXI. STEV. 22. — CENA 50 PAR (50 S DIN)

S SEJE OBČINSKEGA KOMITEJA
ZKS CELJE

Delodnevnik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

SEJA CELJSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Posojilo za popravilo šole na Frankolovem

drugo skupno zasedanje članov obeh zborov celjske občinske skupščine lahko privede do pomembne delovne razprave o aktualnih vprašanjih naše občine. V tem smislu je bil za določbo, toda navzlic temu, ni bilo manj življenjske in realne. Zato ni naključje, da so odborniki odločno posejali v razpravo. Izredno ži-

vahan pa je bil tisti del seje, ki je bil v dnevnem redu zabeležen s štirimi besedami: vprašanja in odgovori odbornikov. To je točka, ki bo na vsakem zasedanju skupščine in kateri odborniki sprašujejo in zahtevajo ustrezne odgovore. Tako smo zlasti v tem delu seje slišali nad dvajset vprašanj, ki so v glavnem zadevali na krajevne

probleme, na ceste, gradbene okoliše, mostove, električno javno razsvetlavo in podobno. Začetek dela je pripadal komisiji za volitve in imenovanja. Tako je predstavnik te komisije predlagal ustrezno število članov v skupščino temeljne izobraževalne skupnosti. Kot je znano ima ta organ 55 članov, od tega jih

je občinska skupščina imenovala 22. Na predlog iste komisije so razrešili Danila Brečka kot vršilca dolžnosti načelnika oddelka za gospodarstvo in družbene zadeve ter na to mesto vnovič imenovali prejšnjega načelnika Ivana Petaverja, ki se s tem sklepom ponovno vrača v

(Nadaljevanje na 4. strani)

Več poudarka razpravam v mednarodnih odnosih

Ko je občinski komitej ZKS Slovenije Celje minuli petek na svoji seji razpravjal o aktualnih mednarodnih odnosih in vlogi Jugoslavije, so člani znova opozorili na ugotovitev zadnje občinske konference ZKS, naj v osnovnih organizacijah več razpravljajo o mednarodnih odnosih. Enako velja tudi za občinski komitej, ki bo v bodoče v zvezi s posameznimi mednarodnimi dogodki organiziral konkretnejše razprave ter hitreje in obširneje obveščal sekretarje združenih in samostojnih osnovnih organizacij ZKS. Poleg tega so na seji v zvezi s tem sprejeli več sklepov.

Kar zadeva zadnje mednarodne dogodke, je večina združenih organizacij ZKS v občini že imela razprave, nekatere organizacije pa bodo organizirale take razprave v juniju. V večjih delovnih kolektivih naj bi organizirali razprave o mednarodnih dogodkih prek sindikalnih organizacij, da bi se z razvojem dogodkov in našo politiko do tega seznanil kar najširši krog proizvajalcev.

Člani komiteja so na zadnji seji med drugim sprejeli tudi poslovnik za delo občinskega komiteja. Tu gre za

prvi akt, ki jasneje ureja relacije in odgovornost v delu OK. Po potrebi bodo poslovnik dopolnili, pač odvisno od razvitosti dejavnosti občinskega vodstva.

Da bi novi občinski komitej in sekretarji združenih organizacij ZKS pri svojem delu nekatera vprašanja lažje razreševali, bo občinski komitej priredil ta teden dnevni seminar na Teharju. Osnutek programa za seminar je bil sprejet na seji in obsega štiri glavne teme. Kot prvo bodo tu obravnavali nekatere politične vidike reforme delovanja komunistov, nadalje konkretne vidike reorganizacije Zveze komunistov v celjski občini, aktualna vprašanja iz mednarodne politike ter mednarodnega delavskega gibanja in v zvezi s tem naloge komunistov in kot četrto temo pozitivne in negativne posledice demokratizacije v družbi in Zvezi komunistov.

Občinsko vodstvo ZKS je tokrat razpravljalo tudi o dosedanjem poteku reorganizacije ZKS v občini. Večina združenih organizacij ZKS je že formiranih ter so člani v sklopu letnih tudi že imeli prve sestanke. K.

SEMPETRSKEM AGROSERVISU SO ZAČELI S PROIZVODNJO MINIDUPERJEV — 800

Domači avtomobil prekucnik

Poleg uspešnih lažjih naprav za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo je šempetrski Agroservis presenetil na trgu s kombajni za hmelj in to s avtomobilom, prekucnikom.

Zaradi vse večje serijske proizvodnje in pa dejstva, da to podjetje v resnici ni več obrtno podjetje, se bo že letos preimenovalo v strojno industrijsko podjetje — SIP.

Šempetrski Agroservis je pred leti prvič opozoril nase, ko je poleg osnovne servisne dejavnosti začel s proizvodnjo orodij, zato pa nič manj pomembne kmetijske mehanizacije. V nekaj letih je to svojo dejavnost razširil tako, da je zdaj celo s proizvodnjo kombajnov za hmelj, stroja, katerega proizvodnja terja že vrhunski tehnološki proces. Skratki s proizvodnjo kmetijske mehanizacije je kolektiv Agroservis v sodelovanju s Inštitutom za gozdarstvo

začel uvajati tudi proizvodnjo gozdne mehanizacije. Odras njegovih naporov so seveda uspeli proizvesti. Med te najnovejše sodi največji, to je trobovna traktorska vitla.

Letošnje predstavnike gradbenih podjetij pa so šempetrčani na spomladanskih sejnih presenetili z najnovejšim proizvodom za gradbeništvo, to je z avtomobilom prekucnikom. Gre za MINIDUPER — 800, to je za 800-litrski avtomobil prekucnik.

V sodelovanju z različnimi gradbenimi podjetji so v Agroservis v ta avtomobil vgradili zračno hlajen enovaljni italijanski motor EMV, medtem ko je zadnja gred z menjalnikom ter sklopko proizvod tovarne avtomobitov in motorjev v Mariboru.

Prva serija bo pripravljena za trg že konec tega meseca. Na pomladnih sejmih so namreč s tem avtomobilom vzbudili velik interes gradbenih podjetij in sprejeli prva naročila. Doslej so sklenili že pogodbe za 90 prekucnikov. Poleg tega, da so ti prekucniki za več sto tisoč dinarjev cenejši od uvoženih, imajo še to praktično lastnost, da rabijo za manevriranje izredno malo prostora. Zato so zelo dobrodošli za notranji transport na gradbiščih in pa za tunelgradnjo.

Načrte za prekucnik, kot tudi za večino proizvodov, so izdelali v lastnem projektivnem biroju. Isti strokovnjaki pa delajo že priprave za proizvodnjo 2000-litrskega prekucnika, ki bi ga naj začeli proizvajati proti koncu leta.

Tako je šempetrski Agroservis postal poleg servisne dejavnosti tudi proizvajalec lahke in težke strojne opreme za kmetištvo, gozdarstvo in letos celo za gradbeništvo. Servisna dejavnost, ki jo opravljajo na kmetijskih strojih ter napravah za gozdarstvo, bo še vedno ostala. Toda glede na to, da je serijska proizvodnja že zdavnaj prerasla obrtno in servisno dejavnost, se je kolektiv odločil, da se bo preimenoval ter s tem tudi formalno prelevil v strojno industrijsko podjetje — SIP.

J. SEVER

Izpolnite trenutke vašega oddiha s skodelico

Reforma in reorganizacija

Na zadnji občinski konferenci Zveze komunistov v Trbovljah, bila je v torek 13. junija, so kritično predlagali dosedanje dejavnosti trboveljskih komunistov, in to pa so zaključili tudi prvo razdobje v reorganizaciji ZKS, za katerega je značilna vsestranska aktivnost komunistov in drugih družbenih dejavnikov, da bi reorganizacija komunistov uskladila vlogo, mesto in oblike delovanja s samoupravljanjem in z novo družbeno vlogo.

Prilagoditve bo treba namreč vso pozornost predložiti vsebinski delovanju in v praksi uresničevati vsa tista vprašanja, o katerih so govorili v razpravi o reorganizaciji Zveze komunistov. Poseben poudarek bo treba nameniti zlasti ideološkemu izobraževanju in delovanju komunistov, ki je bilo doslej postavljeno, in zagotoviti ustrezno sodelovanje komunistov pri razreševanju številnih vprašanj v zvezi s kar najbolj doslednim uveljavljanjem nalog, ki izhajajo iz naše gospodarske in družbene reforme.

Referat »Naloge Zveze komunistov v občini« je imel sekretar občinskega komiteja Ivo Vozel. Obširno je obravnaval reformo in reorganizacijo ZKS ter v tej zvezi

izvajalnih sil, proizvodnih odnosov, spremembe na področju dogovarjanja in usmerjanja so ustvarile osnovo novim, sodobnejšim procesom, ki zahtevajo širše dogovarjanje in sodelovanje. Prav pa bi bilo, da v revirjih ne bi ostali samo pri tem uspehu.

V nadaljevanju je Ivo Vozel obravnaval med drugim tudi nekatera vprašanja v zvezi z uveljavljanjem reformnih prizadevanj. Pri tem je med drugim opozoril, da se je v zadnjem obdobju zmanjšalo število zaposlenih prav tako pa se je zmanjšala izkoriščenost zmogljivosti. To kaže, da so predvsem nekateri strokovni kadri napačno razumeli intencije gospodarske reforme. Tako v referatu kot v razpravi je bila na občinski konferenci Zveze komunistov v Trbovljah poudarjena nujnost po hitrejšem in pogumnejšem uveljavljanju integracijskih procesov, s čimer bi zagotovili potrebno koncentracijo kapitala in ustvarili pogoje za zaposlevanje nove delovne sile. Precej so razpravljali tudi o potrebi

po krepitvi osebne in moralne odgovornosti, o nagrajevanju, o položaju in nalogah na področju družbenih služb itd. Poudarili so tudi potrebo, da bi čimprej izdelali in sprejeli predlog za nadaljnji razvoj gospodarstva, tako v okviru republike kot v občini sami.

Na občinski konferenci ZKD v Trbovljah so osvojili predlog za novo organiziranost, izvolili so organe konference ter 20 članov za revirski komitej ZKS, za novega političnega sekretarja občinskega komiteja ZKS so izvolili Ivana Migliča, doslej sekretarja rudniškega komiteja ZKS Trbovlje.

Konferenca se je udeležil tudi član ZKS ZKJ, Marijan Oražan, in v razpravi obširno govoril o nekaterih perečih političnih dogodkih v svetu. Poudaril je, da bi morali komunisti več razpravljati o dogodkih po svetu, sicer pa bi morali razprave o teh vprašanjih prenesti tudi med člane družbeno političnih organizacij.

—nk—

SEMINAR O FILMSKI VZGOJI

Republiški svet zveze kulturno prosvetnih organizacij Slovenije se je odločil, da julija priredi v Kopru seminar o filmski vzgoji. Celjski občinski svet ZKPOS je za ta seminar prijavil kar petnaest udeležencev slavistov iz celjskih srednjih in osnovnih šol. S tem je odbor za filmsko vzgojo pri občinskem svetu prešel v drugo etapo dela, namreč prosvetnim delavcem nuditi čimveč strokovne pomoči za delo v filmskih krožkih na celjskih šolah. Vsekakor bo po tem seminarju filmska vzgoja na šolah potekala bolj strokovno in kvalitetno, kar je zelo potrebno, saj vemo, da ima precejšen vpliv na mladega človeka.

Planina pri Sevnici, rojstni kraj pisateljice Ane Wambrechtsammer, ki je s svojo knjigo »Danes grofje celjski in nikdar več« postavila neminljiv spomenik, postaja čedalje bolj zanimiva za ljudi daleč naokoli. Izmed vseh trgov na Kozjanskem in Obsoletju je Planina prva, ki se je uspešno kljub velikim težavam spoprijela s turizmom. Planinčani pa ne morejo narediti svoj kraj še bolj privlačen in uresničiti svojih zamisli zaradi pomanjkanja denarja. Na gradu so zgradili kuhinjo skoraj brez sredstev.

CREVESNA OBOLENJA

Crevesna obolenja so v poletnem času kaj pogosta. Zato je dobro vedeti, kako je treba ravnati s takim bolnikom v domoči oskrbi. Napačna prehrana lahko bolezensko stanje močno poslabša, na vsak način pa podaljša tudi samo zdravljenje. Vzroki za nastanek akutne (ne-nadne in nagle) driske so različni: premasna hrana, preveč hrane, premrzla hrana, pokvarjena hrana ipd. V vsakem primeru dajemo bolniku prva dva dni samo čaj in prepečenec. Od čajev priveda v poštev le ruski in borovničev čaj. Ko pa se bolezen nekoliko zboljša, lahko damo bolniku sluzave juhe, nemastne kostne juhe, pire krompir, dušeno in pretlačeno zelenjavo, prepečenec ali pa dan ali dva star bel kruh. Namesto s sladkorjem sladkamo čaje s saharinom ali asagrinom. S tako hrano dobi bolnik že približno 2.000 kalorij. Pri trdovratnih driskah pa vidjujemo, v dieto se en dan z nastavnimi jabolki (pektinska dieta). Največ uspeha pri zdravljenju driske bomo imeli, če bomo pravilno prešli iz čajne pauze in stroge diete na razširjeno dieto in prek te na normalno hrano. Ni namreč dovolj, če upoštevamo samo izbiro posameznih živil, zelo važno je tudi, kako stopnjujemo pripravo tako izbranih živil. Podrobno navedene priporočene jedi, kakor tudi prepovedane jedi najdete v članku Jožice Pirc v 3. letošnji številki Vestnika Rdečega križa. Vestnik lahko dobite pri vseh krajevnih organizacijah kakor tudi pri občinski organizaciji Rdečega križa.

Praksa brez perspektive

Učinkovitost je očitna, vendar ni zadostno usmerjena

V razgovoru s predsedniki in drugimi sindikalnimi delavci v petih večjih sindikalnih podružnicah smo skušali ugotoviti, v koliki meri se uveljavljajo sklepi obeh občinskih plenimov.

Resnici na ljubo je potrebno priznati, da so sindikalna vodstva še razmeroma mlada, saj so se večidel povsod menjala letos februarja in kakor je že običaj, so morala nova vodstva večidel povsod zgrabiti za delo v temeljih. Na prvih sestankih izvršnih odborov so sprejela programa dela, ki so jih ponekod tudi že deloma začeli uresničevati, a skoraj povsod so se v tem času srečali z vsakdanjo problematiko.

V EMO se je sindikat posvetil v tem obdobju večidel problematiki dopustov, kjer je uspel v izmenjavi s Čehi. Tako letuje trenutno že druga skupina v Beskidih na Češkem, sto čeških dopustnikov pa je v počitniškem domu EMO v Crikvenici. Sicer so se ukvarjali v EMO s sprotno problematiko in plani, kadrovske zadeve pa so reševali predvsem v zvezi z inštitutom in njegovo vključitvijo v obrat.

Podobno rešujejo tekoče

zadeve tudi v Cinkarni, kjer se mimo tega ukvarjajo tudi s širšimi problemi kakor so integracija, politika investiranja in podobno. V štorski Železarni je obeležje tega obdobja razprava o letošnjem družbenem planu podjetja, v Auru pa je sindikat sodeloval v razpravi številnih pravilnikov in statuta, najbolj uspešno pa je zanje razpravljaje o proizvodni problematiki, kajti teh sestankov se člani kolektiva najraje udeležujejo. V Elektru je sindikat razpravjal o ustvarjanju dohodka, sodeloval v volitvah, rešil problematiko letošnjih dopustov, pripravil nekatere proslave in podobno.

Četudi lahko rečemo za večino teh dejavnosti posameznih sindikatov, da so v glavnem dosti bolj organizirane in vsebinsko opredeljene, kakor so bile kdaj pred leti, ostane vendarle dejstvo, da so to sproti vsakdanji problemi, ki se jih ne bomo nikoli otresli, a bi vseeno ne smeli pomeniti bistveno vsebino vsega sindikalnega delovanja.

Prav zategadelj je porazno dejstvo, da se sklepi obeh plenimov v sindikalnih podružnicah le počasi uveljav-

ljajo in četudi smo že tolikokrat slišali, brali in čisto tudi sami ponavljamo, da ni mogoče ustrezno vsakdanje delovanje, če nimamo perspektivno začrtane poti, smo v glavnem vendarle ohranili takšno prakso.

Medtem ko je v EMO prav tistega dne, ko smo govorili s sindikalnimi delavci, upravni odbor razpravjal o perspektivni kadrovski politiki do leta 1970, o tej sindikat dotlej še ni razpravjal. Tudi v Auru se sindikat še ni posvetil kadrovskim problemom, ker je prav te dni začela strokovna služba pripravljati analizo, saj doslej take analize niso imeli. V Elektru je položaj specifičen, ker gre za njihovo dejavnost v širšem območju in skladno s poslovnou politiko rešujejo tudi kadrovske probleme drugače. Celjski obrat in njegov sindikat pa je dosegel veliko število izrednih študentov, ki imajo za študij tudi razmeroma ugodne pogoje.

Precej drugače je v Cinkarni in v Železarni. V obeh podjetjih imajo kadrovske analize zelo popolne in je o njih sindikat že večkrat razpravjal, medtem ko se zdaj lote-

vajo že specifične problematike. Tako bodo v Cinkarni prihodnji mesec posebej razpravljali o problemu zaposlovanja invalidov, v Železarni pa bo te dni razprava o perspektivnem kadrovskem problemu v celoti. Železarna se lahko morda pohvali kot edini kolektiv, ki ima svojega referenta za kulturno-prosvetno delo, medtem ko rešujejo povsod drugod, bolj ali manj uspešno, to dejavnost komisije. Vendar je povsod zaznati veliko premikov k boljšemu, predvsem v izobraževanju, pa tudi zanimanje za kulturne prireditve je v zadnjem času dosti večje.

Četudi nam ta kratka analiza ni mogla dati celotne podobe, je vendarle jasno, da so sindikati vpreženi bolj ko ne v vsakdanje težave in jim za bolj perspektivno usmerjanje politike in delovanja zmanjkuje časa in moči. Prav zategadelj je tolikanj bolj pomembno, da je občinski sindikalni svet pripravil za nova vodstva temeljite seminarje, ki bodo poleg okvirnih sklepov verjetno marsikje pripomogli tudi k bolj stvarnemu in konkretnemu reševanju problemov bolj dolgoročnega značaja. H. Savodnik

S SEJE KONFERENCE OBČINSKE ORGANIZACIJE SZDL V CELJU

Sklad za štipendiranje mladih talentov

Drugo sejo članov konference občinske organizacije SZDL v Celju so posvetili predvsem dvema vprašanjem: pripravi in volitvam v predstavnika telesa ter programu dela občinske organizacije SZDL. Ko so govorili o letošnji največji politični akciji pri nas, so opozorili ne samo na uspehe; boljše so bili na terenu kot v delovnih organizacijah; marveč tudi na nekatere pomanjkljivosti, ki so spremenile to delo. Določene težave so bile kot posledica kompliciranega volilnega sistema; pomanjkljivosti pa so rodili tudi neurejeni volilni imeniki itd. Zato ni naključje če so sprejeli tudi nekatere sklepe, ki se

nanašajo na predloge o spremembi volilne zakonodaje.

V programu dela občinske organizacije SZDL se zrcali vloga te politične organizacije pri obravnavanju in reševanju najaktualnejših vprašanj. Tako bo ta najvišji organ SZDL v Celju obravnaval v sklopu problematike socialnega varstva zlasti otroško varstvo, zatem nekatere vprašanja zdravstvene službe in prav tako stanje in probleme, s katerimi se srečujejo samoupravni in drugi organi na področju vzgoje in izobraževanja. V delovnem načrtu je še analiza dela in aktivnosti krajevnih skupnosti, zatem vprašanja turizma, položaj in perspektiva kulturne

aktivnosti ter v skladu s prizadevanji za uresničitev reforme tudi najznačilnejša vprašanja gospodarskega dogajanja v občini.

Na konferenci so sprejeli tudi predlog o formiranju sklada za štipendiranje mladih talentov (o njem bomo še poročali). Poleg tega so potrdili formiranje stalnih pomožnih organov konference in izvršnega odbora. Pri konferenci bodo delale štiri stalne sekcije. Tako bo sekcijo za družbeno ekonomske zadeve vodil Slavko Verdel, sekcijo za komunalno samoupravo in skupščinski sistem Magda Kočarjeva, sekcijo za kulturo, vzgojo in izobraževanje Franjo Puncer ter se-

kcijo za zdravstvo in socialno politiko Bojan Volk. Pri izvršnem odboru pa bo delalo pet stalnih komisij. Volilni bo predsedoval Janko Ževart, organizacijsko kadrovski Franček Knačec, komisiji za stike s tujino Jože Zupančič, komisiji za proslave in prireditve Jože Bevc ter komisiji za sodelovanje z društvi in organizacijami Marjan Ašič.

Ko pa so na koncu govorili o dogodkih na Bližnjem vzhodu, so predlagali krajevnim organizacijam SZDL, da pripravijo vse možne oblike srečanja s člani, zlasti pa javne tribune, na katerih naj bi tolmačili dogajanja, ki razburjajo ves miroljubni svet. M. B.

Anton Ograjenšek

in ugotovila, da vsi skupaj ne smemo preveč tožiti...

ANTON OGRAJENŠEK je bil v nekem letu po 1900 rojen na isti zemlji, kjer sva stali in kjer živi še vedno — v Andražu nad Polzelo. No to je tu, takoj tam, meter naprej, pol ure hoda od stranske ceste... Z avtomobilom, ne! Te ceste niso bile grajene za avtomobile in niti avtomobili za te ceste.

»Drugače pa na kmetih še kar gre, vam povem. Tudi do denarja lahko prideš, če... Ja, haha, zdaj se pa začne.

Najprej delovna sila. S to je križ. Davki so isti kot takrat, ko je posestvo obdelovalo pet parov rok in zdaj, ko po njem rogoviliva z ženo. Delavec ni. Če popoldne kakšnega dobiš za jurja, hrano in pijačo, si že dober.

Potem nas tepejo stroški zdravljenja. To, to.

Drugače je v redu, najbolj pa nese prašičereja.

Danes je vstal ob pol štirih zjutraj, začel pri živini, da bi lahko ob petih začel streči zidarjem, ki mu preurejajo stanovanjsko poslopje.

Tako zagorelemu od sonca in vetra človek ne bi prisodil na prvi pogled, da je že daleč od srečanja z Abrahamom, da se pod to zarjavelo kožo skriva splet mladostno nabreklih mišic.

Kot sam pravi je v življenju dvakrat »gor plaka«. Dvainštiridesetega so ga zaprli. Takrat je baje videl Stari pisker takšen, kot ga v nobeni knjigi ni nihče opisal.

»Niti za površino nohta ni bilo na meni cele kože od pretepanja. Pa sem nekako vzdržal. Potem se je

začelo popotovanje od taborišča do taborišča. Najprej v Borlu, kjer sem doživel najhujše trenutke v življenju. Na Borlu sem namreč uzrl plakat, na katerem je z velikimi črkami pisalo, da sem bil ustreljen. Štel sem trenutke, kdaj bo kdo prišel in me počil. Nisem vedel, da so na plakatu natisnili tudi moje ime — po pomoči. Z Borla so nas odpeljali v Mauthausen. Tudi to sem prestal...»

Danes kmetuje tako, kot je pred letom, deseti in tridesetimi leti. Razlika je le v tem, da sta z ženo sama na dvanajst hektarov velikem posestvu. Pa pravi, da nekako zmoreta.

»Prej je bilo težje, ker so vsi mladi odrinili v dolino. No zdaj je že malo lažje, ker dolina vsega ne požira. Počasi se to uravnava in urejuje. Povem vam, da zemlja prav tako deli dobro plačo pridnemu, toda delati pa moraš. Brez predaha. Ko te začne priganjati, moraš

STANJE V STRANJU NESPREMENJENO

Na žalost je pisec v rubriki »Pisma bralcev« 48. številke CT naletel na gluha ušesa. Stanje v Stranjah na železniški postaji je kljub vsemu ostalo nespremenjeno. Potniki še vedno le s težavo vstopajo in izstopajo z vlaka zaradi visokih stopnic. Zenske si trgajo kri-la, drugi morajo poklekati na stopnice in podobno. Sprevodniki pa nam priporočajo, naj si prinesemo seboj pručke ali pa ostanemo doma. Ali bi nam lahko pomagal nadzornik proge? Potrebno bi bilo nasuti leš ali kaj podobnega in težave ne bi bilo več. Posebno aktualno je to sedaj, ko smo v mednarodnem turističnem letu. Resnično, nekaj bo potrebno narediti.

IVAN JAROVŠER PLANINA

PRIPOMBA UREDNIŠTVA: morebiti ukiniti prog?

»ZAKAJ PA IMATE TOLIKO OTROK?«

Pred dnevi sta se v naši hiši oglasila tov. Kovečič in davčni izterjevalec, katerega imena na žalost ne vem. Prišla sta izterjat davek, ki ga še nismo mogli plačati. V pogovoru sem jima povedala, da s mozem težko prideva do potrebnega denarja, poleg tega pa morava skrbeti še za pet otrok. Izterjevalec mi je tedaj dejal, češ za kaj pa imate toliko otrok. Ne vem, če je kje mati, ki je takšne besede ne bi zbolele. Zato sem hotela javno povedati, kakšne ljudi nam pošilja uprava za dohodke občine Sentjur. Otroke sem rodila s upanju, da jim bo nekdo dobro, ne da bi mi nekdo očital, da jih je preveč. Takšnemu davčnemu izterjevalcu so sedaj vrata pri nas zaprta. Pa presodite, ali imam prav.

JOZICA LEVSTIČ

Cerovec 12 Sentjur

brate, delati, delati. Tudi nedelja ni praznik. Slišal sem nekaj o angleški soboti. Pa ne vem, kako bi se s to soboto sprijaznila moja živina, haha!»

Anton Ograjenšek je tudi funkcionar. Tajnik krajevnega odbora Zveze borcev.

»Tako, od daleč pogledano, ta funkcija ni zahtevna. Toda dela je mnogo. Letos smo razvili svoj prapor. Zatem smo pripravili veselico. Nekaj denarja nam je ostalo, haha, tako, brate, pa bomo šli na izlet.«

Gledal je in mežikal.

»Zakaj pa ne, haha! Mišlita, da nam to ne pripada. Pa še kako. Mi stari se znamo bolj zabavati, kot pa vi mladi. Izlet sam pa tudi ni mačja solza. Tako vam povem. Zdaj moramo samo še odločiti, kam bomo šli. To pa ni tako enostavno...»

Nani

OBRAZI

Izrael in ameriški imperializem

Vojaška agresija na Bližnjem vzhodu ni bila rezultat volje izraelskega naroda, pač pa pobuda ameriškega imperializma. Čeprav so okoliščine bolj ko ne znane, smo še vedno priča najrazličnejših napačnih pojmovanj in komentarjev, ki skušajo tolmačiti tudi prizadevanja naše zunanje politike ob izraelsko arabskem sporu po svoje. Zato nekaj pojasnil. V današnji številki objavljamo tudi podatke o Moši Dajaju, ki sicer ni toliko pomemben, da do agresije ne bi prišlo brez njega, je pa vsekakor »zanimiva« figura izraelske armade.

Zakaj izraelska napadalnost

Ko govorimo o izraelski agresiji na arabske države, se vsiljuje tudi vprašanje, kako je mogoče, da bi bil narod, ki je v drugi svetovni vojni doživel najhujše grozote, sploh lahko agresiven? Odgovor je seveda zelo preprost in izbaja prav toliko kot zgodovine izraelsko arabskih odnosov, kolikor iz zunanjih okoliščin, to je imperialistične podpore Združenih držav Amerike in Velike Britanije. Izraelci so izgubili svojo državo že pred dva tisoč leti pod udarci rimskih legij. Ko je bila po drugi svetovni vojni na arabskem etničnem prostoru formirana samostojna državna tvorba, so bili Arabci seveda proti in tako traja vojno stanje med njimi in Izraelom praktično že dvajset let. Iluzorno bi bilo misliti, da bi dva in pol milijonski narod gojil svojo napadalnost do prostorsko in številčno neprimerno večjih arabskih držav, če ne bi bil eksponent ameriškega imperializma, ki skuša na arabskem tlu,

kot drugod po svetu, ustvariti svoje dominantne položaje. Kako bi si sicer lahko razložili vojno v Vietnamu, državni udar v Grčiji, dogodke v Južni Ameriki, v nekaterih afriških državah in tako dalje? Seveda ameriškega imperializmu pri izvajanju takšne politike najbolj nasprotuje politika neuvrščene države. Podpis moskovske izjave ni bil tako imenovano čono B. Povsem logično je, da do takšnih pojavov nikakor ne moremo držati rok križem in se prepustiti usodi. Zato vidimo danes v organizaciji združenih narodov boj dveh sistemov, od katerih si je socialistični že izbojeval idejno zmago v svetu, medtem ko se kapitalistični z vsemi sredstvi in metodami, kljub napadalnosti, dejansko brani poraza.

Ali smo vstopili v vzhodni blok?

Dejstvo, da se je predsednik Tito kot eden izmed pobudnikov udeležil znanega moskovskega sestanka, je bilo v delu naše javnosti deležno najrazličnejših komentarjev. Se zlasti napačna pojmovanja in reakcionarna mnenja pa je spodbudila izjava, sprejeta v Moskvi, po kateri se moramo imperialističnim silam absolutno upreti. Nekateri so videli in še vidijo v tem zadosten razlog za bistroumne sklepe in sklepanja, češ da smo sedaj stopili v socialistični tabor, da smo se pridružili varšavskemu paktu in tako dalje. Seveda so takšne govorice prej rezultat domišljije kakor posledica trezne logične presoje, da sploh ne govorimo o nepoznavanju bistva stvari. Tako kot ob vseh podobnih jugoslovanskih akcijah v preteklosti, kjer je šlo dejansko za afirmacijo naše neodvisne zunanje politike, ostaja ta politika še vnaprej neodvisna. Podpis moskovske izjave ni nikakršne zveze s pristopom Jugoslavije v ta ali oni tabor. Vedeti namreč moramo, da smo kot socialistična država že pred Sovjetsko zvezo in drugimi državami na dan agresije zahtevali, da je treba braniti zakonite pravice Združene arabske republike in drugih arabskih držav. Izjava, sprejeta v Moskvi, je povsem v skladu s stališči naše neodvisne politike. To dejstvo je navsezadnje priznal celo dobršen del zahodnega tiska, ki je v Titovi izjavi ob začetku izraelske agresije videl pomembno dejanje in odločno brezkompromisno podporo vsem naprednim silam, torej tudi nevezanim državam v boju za ohranitev

miru na svetu. Zanimivo je, da je potemtakem velik del zahoda objektivneje ocenil vlogo Jugoslavije ob dogodkih na Bližnjem vzhodu, kakor pa so jo ocenili vsi tisti, ki so videli Jugoslavijo v različnih taborih in paktih morda skozi kavarniški dim. Ob vsem tem se seveda tudi ne moremo čuditi zlonamernim govoricam, da je v naši Dalmaciji sovjetska pomorska baza, kajti takšna baza je logični rezultat domnev, da smo v vzhodnem bloku. V resnici pa bi bila vsakršna privolitev Jugoslavije, da si na njenem ozemlju katerakoli država ustvari svoje baze, v popolnem nasprotju s temeljnimi načeli njene zunanje politike nevezanosti in neuvrščeneosti. To bi v bistvu pomenilo odstop od načel, ki so v najtežjih preizkušnjah ostala trdna in prav zavoljo tega ustvarila naši državi tolikšen ugled v svetu.

hod bi želel videti Jugoslavijo v varšavskem paktu, kot jo je Stalin želel videti v NATO paktu. Zgodilo se ni ne prvo ne drugo, ampak se je z vedno močnejšo vlogo neuvrščene naše neangažiranosti še utrdila. Izraelski napad na arabske dežele je pravzaprav imperialistični napad zapada na neuvrščene. Izbrisati pomen nosilcev neangažiranosti je bila in je še osnovna težnja zapada, kajti prav oni so se morda bolj kot na vzhodu zavedali moči in vloge, ki jo odigravajo prav neuvrščene dežele. Podpora, ki jo dajemo Arabcem, je praktično podpora miru, je podpora tisti sili, ki hromi ekstreme današnjega sveta. Zavedati se moramo, da naša solidarnost z Arabci pomeni še več; pomeni namreč ohranitev miru v svetu in s tem tudi nas samih. Izjava socialističnih dežel na nedavnem moskovskem sestanku, ki se ga je udeležil tudi naš tovariš Tito, je odločna beseda imperialistom, da ne bodo dovolili agresorjem nadaljnjih akcij, kajti če bi jih dovolili, je lahko to tudi za nas velika nevarnost.

Zaradi teh in podobnih razlogov je naša osnovna dolžnost, da podpiramo takšno zunanjo politiko, ki bo onemogočala imperialistom izvajati agresijo. Podpirati pa ne moremo to politiko samo z besedami, temveč jo bo podpirati tudi v materialnem smislu.

Zakaj moramo podpirati našo zunanjo politiko?

Dogodki na Bližnjem vzhodu so še vedno v središču pozornosti naše in svetovne javnosti. Čeprav so boji prenehali, to še ne pomeni, da je prenehala tudi nevarnost za svetovni mir. Zatišje na frontah in ogorčena diplomatska bitka, ki se je pričela v organizaciji združenih narodov, je praktično dvojno osnovnih spopadov med imperializmom in tistimi naprednimi silami, ki so se odločno postavile proti agresiji in metodam, ki skušajo s silo reševati mednarodne spore. Med temi silami je v prvih vrstah tudi Jugoslavija in njena zunanja politika.

Zakaj moramo danes mi vsi odločno podpirati politiko neuvrščene države? Zato, ker je to pot, ki si jo je postavila ne samo naša dežela, temveč dežele Azije, Afrike in Evrope v sistemu miroljubne koeksistence in miru v svetu. Ker je socializem tako rekoč že izbojeval idejno zmago v svetu in ker je na drugi strani kolonializem izgubil svoje korenine, je povsem logično, da imperializem ne bo miroval in bo iskal različne možnosti ponovne uveljavitve. Politika neuvrščene države je bila in je trn v peti tako vzhodu kot zahodu; za-

MOŠE DAJAN črna eminenca izraelske agresije

škega partizana in ga poslali za dve leti v zapor v Akko. Ob pričetku druge svetovne vojne so ga Angleži zopet osvobodili; potrebovali so namreč nekaj ljudi, ki znajo streljati. Dajan je preoblekel sukno in pod angleško zastavo odšel v boj proti Francozom v Siriji. Vrnil se je brez očesa, toda kot zmagovalec.

1948 se je Dajan boril proti Arabcem. Osvojil je Kibbuc in Gazo. 1952 je tedanji izraelski predsednik Ben Gurion postal generala Dajana v oficirsko šolo v Anglijo. Ko se je vrnil, je postal namestnik šefa generalnega štaba izraelske armade. Tri leta pozneje je pokazal, kaj se je naučil. Izbojeval je zmago na Sinaju in postal ljudski junak. Potem se je pričel ukvarjati s politiko. 1959 je postal minister za gospodarstvo; nato je bil direktor ribarskega kombinata. Odtlej je bilo več stišati o njegovi hčerki, ki je pisala nekakšne knjige, kakor o njem. V svojem šest-sobnem stanovanju v Tel Avivu je dajal hrupne intervjuje in razkazoval arheološko zbirko, ki si jo je ustvaril kot osvajalec. Da bi zopet doživel vojno, se je ex militarist odpravil kot vojni dopisnik v Vietnam.

1948 se je Dajan boril proti Arabcem. Osvojil je Kibbuc in Gazo.

Pred izraelskim napadom na arabske države so Dajanu zopet zaupali funkcijo obrambnega ministra. Toda postal je agresivni minister. Stiri dni kasneje so izraelski lovci nekaj metrov nad puščavo (tako da jih radar sploh ni zaznal) odleteli proti egiptovskim letališčem.

Tri leta pozneje je pokazal, kaj se je naučil. Izbojeval je zmago na Sinaju in postal ljudski junak.

»Ne verjamem,« je dejal nekoč, »da je militaristična bistroumnost odvisna od visoke izobrazbe.« Tudi mi ne verjamemo, kajti to mora biti človeku v krvi! In v Dajanovi krvi to brez dvoma je!

25 let pionirske organizacije

Na I. kongresu USAOJ v Bihacu decembra 1942. leta so sprejeli sklep o ustanovitvi pionirske organizacije, saj je bila naloga USAOJ povezati vse sile mlade generacije in jih vključiti v narodno-osvobodilni boj jugoslovanskih narodov. Zato so mladinske organizacije dobile nalogo, da organizirajo delo z otroci. Nastale so prve pionirske organizacije — odredi, ki so s svojo borbenostjo, iznajdljivostjo in vdanostjo kovalе enotnost tudi med najmlajšimi. Tudi slovenski pionirji, ki so se s prvimi skupinami partizanov pojavili na osvobojenem ozemlju že poleti 1942. leta, so pomagali

osvobodilni vojski s prenašanjem hrane, partizanskega tiska, sanitetnega materiala, kot obveščevalci in hrabri kurirji. Predsedstvo občinske Zveze prijateljev mladine Celje je na zadnji seji ustanovilo odbor za proslavo 25-letnice Pionirske zveze Jugoslavije. Za predsednika odbora so izvolili predsednika občinske konference SZDL Celje, Janka Ževarta. Člani novega odbora so se na prvi seji dogovorili o programu proslav, ki pa naj ne bi obsegal samo manifestativnih akcij, temveč bi pomenil poglobljeno delo z mladimi ljudmi. Potrebno bo pregledati vse pozitivne in

negativne izkušnje dela z otroki, videti, kako daleč je delo z mladimi v celjski občini in nato predlagati ter realizirati potrebne naloge. Realizacija samega programa proslav ob 25-letnici poteka že vse leto; v prihodnjih mesecih pa še bodo razmi pohođi, tekmovanja, taborenja, jeseni svečane akademije in osrednja proslava. Vsekakor bodo pionirji celjske občine svečano proslavili visoko-obletnico svoje organizacije. Ena izmed pomembnih nalog pa bo tudi ugotoviti, kako danes živi slovenski otrok, ki morda le nima več takšnih ugodnosti, kot jih je imel pred leti. M. S.

Posebni znaki: brez levega očesa; izraelski obrambni minister, star 52 let, sin ruskega begunca, vojaški strateg, militarist, ki spominja na slovitega Müllerja Kongo in po svojem duhu, žal tudi na Hitlerja. Prvikrat je imel v rokah orožje, ko mu je bilo 14 let. Takrat je bil pripadnik židovske organizacije, ki se je borila proti Arabcem. V 40 letih, ki so sledila, se je še bolj izveščal v militarističnih veščinah. Njegova šola je bila vojska in vojne, a učitelji vojaki. 1939 so Angleži ujeli židov-

CELJE • ZALEC • MOZIRJE • VELENJE • SOSTANJ • SLOVENJ GRADEC • DRAVOGRAD • RAVNE NA KOROŠKEM • BREZICE •

IŠČEMO NOVE NAGRAJENCE

NAGRADE
OSEBNI AVTOMOBIL »ŠKODA« 1000 MB

in še 49 drugih nagrad v skupni vrednosti nad 8 milijonov starih dinarjev.

Pri žrebanju bodo upoštevani tudi vlagatelji, ki bodo vložili svoje prihranke pri katerikoli pošti na območju Kreditne banke Celje in njenih poslovnih mot.

KREDITNA BANKA CELJE

SEVNICA • LASKO • MEZICA • RADLJE OB DRAVI • SLOVENSKA BISTRICA • PREVALJE • SLOVENSKE KONJICE • ROGASKA SLATINA •

NA KRATKO

ZA POLOVICO VEČJI IZVOZ

V trboveljski občini so z gospodarskimi rezultati prve tretjine leta še kar zadovoljni. Posebej se lahko pohvalijo s povečanim izvozom, v čemer so presegli plan za pet odstotkov. Primerjava letošnjih izvoznih uspehov z lanskimi v tem razdobju pa pokaže, da so letos izvozili kar za 51 odstotkov več kot lani. Vrednost izvoza v prvih štirih letošnjih mesecih je dosegla 1.269.619 dolarjev.

SKRAJŠAN DELOVNI TEDEN

Na območju trboveljske občine je doslej prešlo na skrajšan delovni teden že dvanajset delovnih organizacij. Deset delovnih organizacij doslej še ni izročilo ustreznih komisij pri občinski skupščini potrebne analize in načrte za prehod na skrajšan delovni teden. Med temi organizacijami je tudi rudnik rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik, kjer sicer pripravljajo študijo o skrajšanem delovnem tednu, vendar je še vedno nemogoče določiti, kdaj bodo mogli zares preiti na skrajšan delovni čas.

ZA VARNOST NA CESTI

Komisija za varnost in vzgojo v cestnem prometu pri občinski skupščini Trbovlje, Hrastnik in Zagorje ob Savi je 14. junija pripravila v delavskem domu v Trbovljah tekmovanje v znanju o cestno prometnih predpisih. Najprej so se pomerile šolske ekipe, nato pa člani AMD in ZSAM z najboljšo šolsko ekipo. Zmagovalcem so razdelili lepe praktične nagrade, posebno pohvalna pa je množičnost prireditve, ki je vsekakor ustrezen prispevek za večjo varnost na cestah.

V »MEHANIKI« NI ZASTOJEV

V trboveljski »Mehaniki« so proizvodnjo smotno usmerili, saj dokazujejo uspehi, da vztrajno napredujejo. Letošnji plan fakturirane proizvodnje so presegli kar za 44 odstotkov v prvih štirih mesecih, a samo v aprilu je proizvodnja presegla mesečni plan za 25 odstotkov. Če bi te uspehe primerjali z lanskim proizvodnjo v enakem razdobju, bi ugotovili za 16 odstotkov večje finančne uspehe. Seveda pa ti uspehi niso zadovoljivi, če jih primerjamo z realizacijo faktur, kajti kupci še vedno s plačili močno zaostajajo. Drugače so z dobavami domačega materiala še kar zadovoljni, kar v veliki meri omogoča ustrezno izvajanje delovnih programov. Ti delovni uspehi so kolektivu tudi omogočili, da so se zaposlenim povečali osebni dohodki za 335,80 ND, kar je za 43 odstotkov več v povprečju za zaposlenega.

SPORNA DELOVNA RAZMERJA

Pri občinskem sindikalnem svetu v Trbovljah deluje enkrat tedensko pravna pomoč za člane sindikata. Samo lani so obravnavali 166 primerov pismenih in ustnih pritožb. Ugodno so rešili 94 primerov, medtem ko so jih nekaj odstopili rednemu sodišču.

Med pritožbami so prevladovali ugovori v zvezi z delovnimi razmerji. Teh je bilo 59. Za temi so se zvrstile pritožbe glede izplačila osebnih dohodkov, urejanja stanovanjskih zadev in razporejanje na delovna mesta.

Vse kaže, da je prav v zvezi z delovnimi razmerji še vedno največ nerazčiščenih določil, saj je služba pravne pomoči že letos do maja obravnavala kar 25 tovrstnih zadev.

ZAŽIVELI SMO Z DOLINO

Bele vode, kraj s 340 prebivalci, ki žive na obronkih

pod Smrekovcem, se pretežno ukvarja z gozdarstvom in živinorejo. Nekaj jih vsako

jutro zavije v dolino, v Šoštanj ali Vešenje, na delo. V zadnjih letih so z različnimi delovnimi akcijami, med katere sodi tudi cesta, ki bi jo naj zgradili do občinskega praznika, približali kraj dolini. O tem je v glavnem tekla beseda v pogovoru s sedanjim predsednikom krajevne skupnosti, mladim kmetovalcem Melhiorjem Mazejem.

»Prebivalci tega območja smo bili doslej skorajda odrezani od sveta, saj smo bili z dolino povezani le preko Lepe njive, medtem ko iz Šoštanjske smeri ni bilo urejene ceste,« nam je povedal Melhior. »V nekaj letih je kraj skupno z občani doživel veliko preobrazbo, h kateri bo cesta doprinesla še svoje. Prepričan sem, da bo sedaj možno pospeševati živinorejo kljub razdrobljenosti, poleg tega pa se bomo lahko vključevali tudi v turizem.«

— Ker imajo Bele vode izredno lepo sončno lego in ste pred leti zgradili kopalni bazen, je možnost vključevanja že dana. Ali so to, kar imate, opazili tudi drugi?

»Pri nas je možnost razvoja v lovskem turizmu, saj so gozdovi bogati z divjačino, in pa rekreacijskega turizma. Kolektiv Crommetala iz Vešenja bo že letos začel z gradnjo weekend naselja. Za izletniški turizem so dovolj tri gostilne, kolikor jih je sedaj. Lastniki gostišča preurejajo, tako da bodo lahko ti objekti zadostili tudi zahtevnejšim gostom.«

— Večina krajevnih skupnosti je obremenjena z komunalno dejavnostjo, zato

zanemarjajo druge dejavnosti. Kako je s tem pri vas? »Tudi pri nas smo v glavnem reševali komunalne probleme, saj so bili ti življenjskega pomena za naš kraj. Toda poleg tega se ukvarjamo tudi z organiziranjem kulturnih prireditev. Pred dnevi smo naštudirali igro »Heroika«, v zimskih večerih prirejamo klubske večere, ki so postali že potreba našim občanom.«

— Po dograditvi ceste boste rešili enega izmed bistve-

nih problemov. Kaj pa v prihodnjem obdobju? »Najprej moramo kraj povezati preko telefona z dolino. Doslej smo morali v primeru nesreče divjati v dolino, ponesrečenca smo morali spraviti kakor smo vedeli in znali do zdravnika. Zatem bomo poskusili zbrati sredstva za smučarsko vlečnico. Imamo idealne terene za zimske športe, zato bi rad naš kraj vključili tudi v zimski turizem.

Odloki, bolnišnica, ceste...

Odborniki trboveljske občinske skupščine so na zadnji seji razpravljali in sklepali v številnih pomembnih zadevah. Sprejeli so več odlokov: o pristojbinah za veterinarsko sanitarno preglede; o območju, na katerem je dopustno pripuščanje krav telic; o mejah melioracijskega območja ter o urejanju in oddajanju stavbnih zemljišč. Odborniki so poslušali tudi poročilo o delu občinskega javnega tožilstva v Trbovljah in imenovali nove člane svetov ter drugih organov, ki delujejo pri občinski skupščini Trbovlje.

Cdborniki so soglašali tu-

di s predlogom, da bi prodali Partijski dom v Trbovljah, izkupček pa bi namenili kot prispevek delovnih ljudi, ki so dom zgradili, za razširitev splošne bolnišnice Trbovlje oziroma za izboljšanje pogojev za delo in zdravljenje v njej. Na eni izmed prihodnjih sej, ko bo predloženo podrobno poročilo o zbiranju sredstev za razširitev splošne bolnišnice, pa bodo odborniki odločili, če bodo dali kupnino bolnišnici kot posojilo ali kot dotacijo. Po izredno razgibanj razpravi so sklenili, da bi občinska skupščina Trbovlje najela 45 milijonov starih dinarjev poso-

ja kot prispevek za ureditev ceste Zagorje — Trojane, anujete pa naj bi odplačevali trboveljske delovne organizacije, saj bo izboljšana cestna povezava največ koristila njim. Občinska skupščina je bila soglasna, da preidejo podjetja Foto, Splošno gradbeno podjetje Zasavje in gostinsko podjetje Rudar na skrajšan delovni teden. Na seji so tudi sklenili, da omogočijo začasno proračunsko poročilo in spremenijo nekatere določila v odloku o prispevku za uporabo mestnega zemljišča.

Posojilo za popravilo šole na Frankolovem

(Nadaljevanje s 1. strani)

upravno službo celjske občinske skupščine.

Medtem ko so predloge sveta za terciarno gospodarstvo, ki so se nanašali na spremembo statuta sklada za pospeševanje turizma ter na finančni načrt turističnega sklada sprejeli brez posebne razprave, pa se je živahen dialog razvil okoli odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o organizaciji in delovnem področju občinskih upravnih organov. In še tu je slo samo za krajevne urade. Tako so se nazadnje sporazumeli, da bodo ukinitve krajevnih uradov še pročili. Sprememba odloka o ureditvi prometa v mestu se je nanašala na parkirne prostore z določeno časovno omejitvijo. Razumljivo, da si bodo morali lastniki motornih in z njimi označiti začetek parkiranja. Čas parkiranja pa so podaljšali na dve uri.

Na seji so sprejeli še predloge sveta za družbeni plan in finance ter nekatere zadeve s področja urbanizma, gradbeništva, komunale in stanovanjskih zadev. Tu zlasti omenjamo odlok o splošnih pogojih vzajemnih razmerij etažnih lastnikov, odlok o razglasitvi splošne prepovedi gradnje ter parcelacije zemljišč na območjih, za katere se predvideva izdelava

zazidalnega načrta ter odlok o imenovanju ulic na Ostrožnem. Poleg tega so odborniki potrdili nove cene pogrebnega zavoda in sploh delovni načrt kolektiva, ki hoče tudi z lastnimi vlaganji, rešiti nekatere probleme, kot so ureditev mrtvašnice, ograja na novem delu pokopališča in podobno. Vse pa kaže, da bo prav na novem delu prišlo do nekaterih nesoglasij glede parkovne ureditve pokopališča. Dosedanja ureditev posameznih grobov namreč ni v skladu s tem načrtom in se seveda pojavlja vprašanje, ali so ljudje vedeli, da ne smejo nameščati robnike in podobno, ali ne.

V zaključnem delu seje so potrdili še pripojitev osnovne šole na Svetini šoli v Štorah. Odslej bo svetinska šola delala kot podružnična, učenci višjih razredov pa bodo obiskovali pouk v Štorah. S tem bodo tudi ti otroci deležni predmetnega pouka, za katerega so bili doslej zaradi objektivnih razlogov prikrajšani. Razen tega so potrdili predlog o prelojanju učencev višjih razredov osnovne šole v Šmartnem v Rožni dolini v Vojnik. In ker smo že pri šolah — sprejeli so tudi najetje posojila v višini 67 milijonov starih dinarjev za popravilo oziroma nadzidavo šolskega poslopja v Frankolovem.

M. BOZIC

USPEŠNO DELO GRADBENEGA PODJETJA »ZASAVJE«

V Trbovljah gradijo hotel

Gradnji še mnogi drugi objekti

Splošno gradbeno podjetje Zasavje, ki je eden izmed članov Rudisa, se je v zadnjem času močno uveljavilo na domačem področju in v tujini. Kot član Rudisa je podjetje izvajalo dela za transport premoga na separaciji in drobilnih napravah za rudnik Trbovlje-Hrastnik za slabše vrste premoga, ki ga bodo uporabljali za staro termoelektrarno in tudi za novo termoelektrarno Trbovlje II.

Skladno s poslovnimi odnosi z Rudisom je dalo podjetje več delavcev strokovnjakov za delo v Nemčiji in Alžirju. Zdaj pa je podjetje na licitaciji pridobilo gradnjo novega trboveljskega hotela, ki so ga začeli graditi letos ob občinskem prazniku, 1. junija. Predvidevajo, da bodo hotel dogradili do občinskega praznika prihodnje leto. Druga večja gradnja naj bi bila izgradnja trboveljske bolnišnice.

Vrednost vseh letošnjih gradbenih del je okoli 700 milijonov starih dinarjev. V gradnji je stolpič na Kešetovem, kjer bodo Trboveljčani dobili dvajset novih stanovanj. V perspektivi naj bi začeli graditi tudi novo stolpnico na Trgu revolucije. V tej stolpnici bodo poslovni prostori in 54 novih stanovanj.

Gradbeno podjetje Zasavje

stanovanji in nekatere manjše objekte. Mimo vsega je gradbeno podjetje udeleženo pri večini gradenj trboveljske cementarne in termoelektrarne, vrh tega izvaja še regulacijska dela Trboveljske in pripravila tudi gradnjo nekaterih drugih objektov. Vsi ti uspehi in naloge, ki so v prihodnjem obdobju pred podjetjem, dokazujejo, da si je podjetje pridobilo sloves solidnega in ceneneza graditelja, ki mu še dolgo ne bo zmanjkalo dela.

V znamenju mednarodnega turističnega leta plapolajo zastave tudi pred okrepčevalnico Igla, ki jo uspešno vodi Tahmajster. Vsekakor so te zastave pod Iglo simbolično doprinesle k našim težnjam, ki se prav letos lepo uresničujejo tudi v Zgornje Savinjski dolini.

Foto: P. Božič

Zažgal svoj avtomobil

Divja vožnja vinjenega voznika

Prebivalci Vojnika pri Celju so imeli pred dnevi nekaj neprijetnih minut. Po podatkih UNZ Celje je mličnik postaje milice v Vojniku prejšnji teden zaradi objestne vožnje z osebnim avtomobilom zaustavil voznika EMILA JAVORNIKA. Na postaji milice so mu odvzeli potni list in voziško dovoljenje, medtem ko ključev avtomobila ni imel, ker je bil vžig premočen. Pri vozniku so uporabili tudi alkoskop, ki je popolnoma pozelelen. Tragedija, ki se na srečo ni končala z žrtvami, se je pričela, ko je Javornik

prišel s postaje milice. Vsedel se je v avtomobil in nadaljeval z objestno vožnjo. Vozil je po pločnikih Vojnika, da je med vožnjo oplazil zidove stavb. Pešci so se seveda unikali. Prebivalci, ki so videli početje voznika, so zahtevali od PM odločne ukrepe. Voznik Javornik se je na zaključku vožnje zapelejal do gasilskega doma Vojnik in zažgal avtomobil, ki je skoraj zgorel. Ljudem je celo preprečil, da bi pogasili požar. Intervencijski skupini iz Celja, saj mličniki iz Vojnika niso mogli obvladati ob-

sedene voznika, so se poleg Javornika še uprli RUDOLF ROJC, IVAN STROPNIK in STANKO KREGAR ter s tem skušali onemogočiti službeni postopek. Kot rečeno, na srečo ni bilo ljudskih žrtev, takšno objestnost pa je potrebno vsekakor ostro kaznovati, saj je vedno več prometnih nesreč ravno pri tistih voznikih, ki začasno delajo v tujini in se z avtomobili vračajo za nekaj dni. Takšen voznik je tudi Javornik. Vse, ki so se upirali postopku, so uslužbenci milice odvedli v občinske zapore

MALA ANKETA

KAM IN ZAKAJ?

V Celju je veliko bolj in manj obiskanih gostinskih lokalov, katerih usluge išče turist ob prihodu v mesto. Zanimalo nas je, kaj Celjani priporočajo takšnim tujcem, zato smo pet občanov vprašali, kateri gostinski lokal in znamenitost ali turistično točko bi priporočili tujemu turistu.

JANEZ SKRLEC, šef TT biroja: Vsekakor bi tujcu priporočil Evropo, saj bo tam imel mir in kolikor toliko dobro postrežbo ter kuhinjo. Ni pa lokala, ki bi lahko ugodil posebno razvajenemu gostu. Kot turistično točko bi vsakemu gostu z veseljem priporočil Celjsko kočjo, žal pa za sedaj to še ni mogoče. Ta je danes v takem stanju, da ne ustreza zahtevam sodobnega turista.

SONJA FARANDOLIČ, administratorka pri CTZ: Vsekakor bi gostu svetovala, da odide k Majolki ali v hotel Celeia. V Celeio predvsem zaradi zabave, pa če bi se hotel ugodno počutiti, bi mu svetovala, da pojde k Na-Na. Zgodovinskih znamenitosti je v Celju precej, ogleda vreden pa je Stari grad s svojim stolpom, v samem centru pa spomenik NOB in stavba SLG Celje.

JANKO VIDEČNIK, dijak šole za gostinske delavce: Kot restavracijo bi gostu priporočil Ojstrico. Svetoval pa bi mu tudi hotel Celeio, saj ima barski program, Evropo pa zaradi prijetno urejene espressa. Poleg tega ima Evropa tudi precejšnje kapacitete. Lepa turistična točka je Stari grad, saj je z njega razgled na mesto, pozimi pa je prijetno na Celjski koči zaradi smučišč.

STANKO ZUPANC, voznik taksija: Vsekakor je odgovor odvisen od želje gosta, ki bi hotel dobro hrano, bi se napotil v gostilno Seligo, mlajši in zabave potreben gost v hotel Celeia zaradi barskega programa, na prenočišče pa v obo hotelu. Napotil bi ga tudi na celjski Stari grad, ki je gotovo najlepša turistična točka v neposredni bližini Celja.

IGNAC ŠIBANC, inkasant na parkingu: V Majolki je zelo dobra kuhinja in strežno osebje. Gost dobi velike, dobre porcije, precej drugače kot pri sosedu Kopru. Zato bi gostu nedvomno priporočil Majolko zaradi hrane in Celeio zaradi zabave. V samem Celju bi si gost lahko ogledal Muzejski trg, Vodni stolp in stavbo SLG. Izven Celja pa Bežigrad in Milnarjevega Janeza.

Nekdanja zapornika

Ko pride človek v Mislinje, najprej opazi izvesek z napisom »Gostišče Gojko«. Če pozna slovenske gostilne, je lahko nemalo presenečen. Vsepovsod čisto in prijetno urejeno. Prijazna postrežba. Ob vsakem času razne specialitete z odjokom. Vsekakor takšno gostišče pomeni, da imajo skrbnega in dobrega gospodarja.

Gojko Bjeladinovič je bil vrsto let direktor gostinskega obrata v Slovenjem Gradcu, nekaj let pa ima privatno gostišče v Mislinju. Tršat, velik mož z brki, ki tujca premeri z nezaupljivim pogledom. Po nekaj prijateljskih besedah pa se utrne v njegovih očeh dobrodušnost.

»Doma sem iz Boke Kotorške, vendar sem ves povojni čas prebil v Sloveniji. Prijateljev ne pozabim nikoli. Tako tudi nisem pozabil nekdanjega mojega sojetnika, s katerim sem v celici v Luici (Toscana) v Italiji preživel dve leti in pol. To je bil inž. Miloš Bučar. Dve leti in pol deliti celico s človekom in ga pozabiti, je nemogoče. Bilo je 42. in 43. leta. Restanti smo bili dobri tovariši, vse, kar smo dobili, smo delili. Tiste, ki tega niso hoteli, smo bojkotirali.«

Zemišljeno je prižgal cigareto in z ostrim pogledom

ugotovil, da je v lokalu vse v redu.

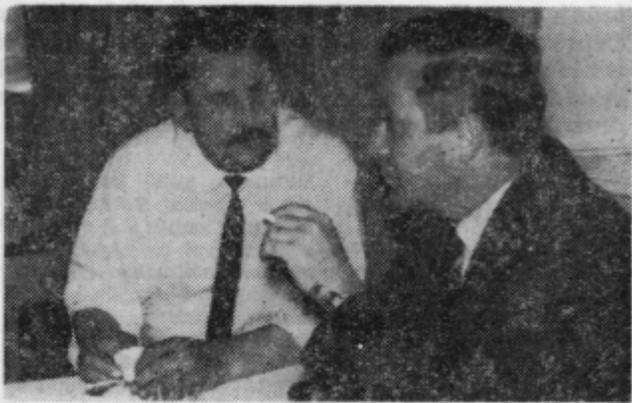
»Vsa leta po vojni sem pričakoval novic o bivših restantih. Nikjer nisem zasledil, da bi se zopet našli. Pa sem si rekel, Miloša bi pa res rad videl. Dve leti in pol v isti celici ni šala. Dal sem sliko v časopis.«

Nekega dne je stopil v Gojkovo gostišče neznan moški in vprašal za šefa. Nato je stopil proti njemu.

Gojko pravi, da je mislil, da ima pred sabo zopet kakšnega trgovskega potnika. Leto so naredila svoje.

»Gojko!« »Miloš!« se je zilo v en vzklík. Nekdanja arestanta sta si močno stisnila roke. V dolgem pogovoru sta izmenjala spomine na jetniške dni. Inž. Miloš Bučar, republiški sekretar za informacije, tistega dne ni odšel nazaj v Ljubljano. Tovarištvo ostane tovarištvo. Ta dan, ko sta se zopet srečala, sta se pomladila za 24 let. Povrnila sta se med zidove celice, kjer sta upala na svobodo in lepše življenje. Za stara tovariša je dan še prehitro minil, objubilpa pa sta si, da to srečanje ne bo zadnje.

M. SENIČAR

Gojko Bjeladinovič, lastnik gostišča »Gojko« Mislinje (levo) in ing. Miloš Bučar, sekretar za informacije pri republiškem izvršnem svetu v razgovoru ob ponovnem snidenju.

SPREJEM VOJAKOV

V Velenju je bilo pred dnevi zelo živo, saj je v njem prebivalo večje število pripadnikov JLA kar nekaj dni. Za te dni pa so družbeno politične organizacije v občini poskrbele za poseben program. Najprej so se zvrstila športna tekmovanja med domačinj in vojaki od nogometa do streljanja z malokalibrsko in zračno puško. Pripadniki JLA so za mlade priredili v mladinskem klubu poseben večer, ki je bil dobro obiskan. Pohvale vreden pa je tudi razgovor, ki so ga organizirali ob tej priložnosti s mladimi pred odhodom v JLA. Tako domačini kot pripadniki JLA so bili zadovoljni z obojestranskim sodelovanjem.

NOVI MLADINCI

V velenjski občini so letos sprejeli v Zvezo mladine preko 400 pionirjev. Na vseh osemletkah so pripravili svečane sprejeme, na katerih so razpravljali o mladinskem delu in podobnem. Poleg prosvetnih delavcev so na vseh sprejemih sodelovali tudi člani občinskega komiteja ZK Velenje.

»IGRIŠČA« OB JEZERU

Velenjčani so za mednarodno turistično leto dobro poskrbeli, predvsem za tiste, ki obiščejo tudi jezero. V bližini restavracije stoji nekaj nogometnih igrišč poleg košarkaškega. Seveda ne pravih, temveč miniaturnih, ki so postali zelo priljubljeni, tako da so jih nekateri podjetni gostinski delavci postavili tudi v lokale. Vse lepo in prav, zabava mora biti, le nekoliko predraga je, če pomislimo, da se s takšno zabavo ukvarjajo predvsem šolarji. Petdeset dinarjev za minuto ali dve igranja je res nekoliko preveč. Igra je predraga, otroci pa radi igrajo, zato je vprašanje, ali denarja za malico ne pomečejo v nenasična žrela malih igrišč. Takšne otroške zabave bi lahko bile cenejše.

ZA ELEKTRIKO SE CESTA

Prebivalci Veternika, ki so lani končali z elektrifikacijo, so se letos lotili drugega problema. Začeli so z gradnjo ceste iz Mrčnih sel do Veternika, do transformatorske postaje. Zgradili bodo dva kilometra dolgo cesto, ki bo segala vse do podnožja planote. S tem bodo tudi ta predel povežali z dolino. Občani želijo urediti še del sedanje ceste proti Kozju in s tem omogočiti pristop tudi s te strani.

Foto: P. Božič

Plenum sindikata

Občinski sindikalni svet v Zalcu je minuli torek pripravil plenum, na katerem so med drugim razpravljali o analizi dela sindikalnih podružnic. Vsebinska razprava se je vrtela predvsem okrog ugotovitve, da v zadnjem obdobju v sindikalnih organizacijah vse pogosto postavljajo vprašanja, ali sindikat obravnava probleme, ki tarejo njegovo članstvo. Tako na primer člani poudarjajo, naj bi bila sindikalna organizacija tista, ki bi organizirala razne cenene nakupe, izlete, dajala denarno pomoč posameznikom ob nesrečah in organizirala kulturne in športne prireditve.

Občinski sindikalni svet meni, da je treba te želje upoštevati. Ob tem je zanimivo, da se vodstva sindikalnih podružnic s temi problemi ne ukvarjajo. Zato je tudi očitek članov, da se vodstva preveč ukvarjajo z različnimi pravilniki in pripravami statutov, več ali manj upravičen, čeprav ne bi smeli podcenjevati tudi tega dela.

Gostinsko podjetje v Braslovčah je končno dobilo kredito za gradnjo restavracije ob braslovškem jezeru. Gradnjo je prevzelo žalsko gradbeno podjetje, ki pa kot kaže kljub pogodbi in obljubam s sedanjo počasnostjo ne bo uspelo objekta dograditi do roka.

Foto: P. Božič

IZ PRVE ROKE...

O zavarovanju prostovoljnih gasilcev

vanju oseb. To zavarovanje je zaradi karitativnega značaja dejavnosti zelo poceni, saj znaša letna premija pri zavarovalnih vsotah en milijon (dva milijona) 100 — le 430 Sdin. Zavarujejo se tudi lahko gasilci pionirji do šestnajstih let starosti in sicer največ za 400.000 (2.000.000) 80.000 S din. (stroški zdravljenja), letna premija pa znaša le 512 Sdin. Po tem ceniku se zavarujejo lahko tudi člani gorske reševalne službe, reševalne ekipe v rudnikih in podobno. Pri tej vrsti zavarovanja se šteje za nezgodo tudi bolezen, ki je bila povzročena pri nezgodi oziroma pri reševanju zaradi premočenja ali česa podobnega, če se je

pojavi v osmih dneh po dogodku ali če ima zavarovane posledice. Obveznost zavarovalnice velja, če se nezgoda pripeti v okviru gasilske dejavnosti in sicer: ● pri gašenju požara. ob elementarnih nesrečah ter pri pripravah za tako udeleževanje; ● pri udeležbi na vajah, tečajih, sestankih, gasilskih nastopih in paradah; ● pri upravljanju in vožnji z gasilskimi vozili vseh vrst, pri njih popravilu itd.; ● pri popravilu gasilskih objektov, pri nabavi orodja ter na poti tja in nazaj, če potuje po nalogu društva. Zavarovalnica pa ne jamči za posledice nezgod pri zabavnih prireditvah in gasilskih veseljih. Zavarovanje

običajno sklepa občinska gasilska zveza za vse člane svojih gasilskih čet na podlagi seznamov zavarovanih članov. IN OTROK Zavarovanje otroka do šestnajstega leta je vrsta zavarovanja, ki ga množično koristijo starši v skrbi za svoje otroke. Cena tega cenika je razvidna iz naslednje tabele: Način zavarovanja: za smrt (100.000, 100.000), za invalidnost: (500.000, 500.000), stroški zdravljenja (..... 40.000), letna premija (400, 800). Zavarovanje se lahko sklene maksimalno za štirikratne zgoraj navedene zneske. Po tem ceniku se zavaruje otroke individualno — poimensko, a otroci v vrsteh,

internatih in domovih se zavarujejo po spiskih. Zavarovanje preneha z otrokovo dopolnitvijo šestnajstega leta starosti. Jamstvo zavarovalnice vsebuje po novem tudi vožnjo s katerikoli prevoznim sredstvom, kakor tudi nezgode, nastale pri vseh panogah športa. Le nezgode pri smučarskih poletih so izvzete iz jamstva, običajni smučarski skoki pa imajo jamstvo. Zavarujejo se lahko vsi otroci, ne glede na zdravstveno stanje ali eventualne hibe ter zaradi tega ni nobenih odbitkov ob likvidaciji. Edino duševno bolni otroci so izvzeti iz zavarovanja. Ker so pri otrocih nezgode zelo pogoste, zavarovanje pa ni drago, priporočamo staršem, da se ga še bolj poslužujejo. Dalje prihodnji

REKLAMA
ZA TURIZEM

Vse kaže, da dosedanja reklama za turizem v revirjih ni bila dovolj razvita, kar bi kazalo v letu mednarodnega turizma popraviti. V tej zvezi so se predstavniki občinskih skupščin iz Trbovelj, Hrastnika in Zagorja dogovorili, da bodo kar najhitreje pripravili novo izdajo turističnega prospekta revirjev. Prav pomanjkanje reklame je verjetno razlog, da večina turistov šteje to območje zgolj za industrijsko in ne poznajo možnosti, ki jih okolica nudi turistom.

Mimo tega so se predstavniki vseh treh občin odločili, da pripravijo skupno s turistično zvezo Slovenije posvetovanje z gostinskimi in turističnimi delavci iz revirjev, kjer bi se dogovorili o postrežbi in kvaliteti uslug, o izboru hrane in pijače ter o skrbi za razvedrilo in zabavno življenje gostov.

Skladno z vsemi temi priporočili, ki bi se naj v turizmu poznale že to leto, pa pripravljajo tudi dolgoročnejši program za razvoj turizma. -nk-

PEVCI IZ GRADCA
V TRBOVLJAH

V Trbovljah so bili te dni člani pevskega zbora »Schubertove pevke zveze« iz Gradca, ki je eden izmed najstarejših in najbolj kvalitetnih zborov s Štajerske Avstrije. Gradčani so tako vrtili obisk moškemu pevskemu zboru »Zarja« Svobode-Center v Trbovljah, ki je gostoval v Gradcu sredi maja. -nk-

S POLIC STUDIJSKE
KNJIŽNICE

Müller J., H. Meichinger: Gift wider den Tod. Impfungen und Seuchen. Stuttgart 1967. S. 29344.

Antonić A.: Filmska kamera u rukama amatera. Beograd 1964. S. 29349.

Miletić N.: Nakit u Bosni i Hercegovini od kasne antike do najnovijeg doba U Sarajevu 1963. S. 29330.

Supek R.: Sociologija i socijalizam. Zagreb 1966. S. 29360.

Cicmić O.: Durmitorski NOP odred i njegovo područje 1941—1945. Beograd 1966. S. 11608/71.

Corović-Ljubinković M.: Srednjevekovni duborez u istočnim oblastima Jugoslavije. Beograd 1965. S. II. 3773/5.

Dujčev I.: Minijature Manasijevog letopisa. Sofija Beograd 1965. S. II. 3772/1.

Carson R. L.: Silent Spring. ... Reprint. New York 1964. S. 29273.

Shippen K. B.: Miracle in Motion. New York 1963. S. 29277.

Montgomery R.: Mrs. LBJ. New York cop. 1964. S. 29280.

Dimnet E.: The Art of Thinking. 6. Print. New York 1963. S. 29257.

A World Without War. New York 1961. S. 29254.

Stimpson G.: A Book About American History. 3. Print. New York 1962. S. 29269.

Deželak B.: Ekonomska propaganda. Maribor 1966. S. II. 3599.

Vrana J.: Uvod v slavensku poredbeno gramatiku. Zagreb 1965. S. II. 3602.

Krajncič F.: Inženirska geologija s petrografijo. V Mariboru 1965. S. II. 3608.

Ackoff R. L.: Načrt sociološke raziskave. I—II. Ljubljana 1966. S. II. 3609.

Načrti so, denarja ni

ZAKAJ MUZEJ NIMA SVOJEGA PREDSTAVNIKA V OBČINSKEM SVETU?

Znano je, da je celjska kultura v zadnjih letih v vse težjem položaju. Vzroki so seveda različni in imajo svoje korenine prav tako v ekonomskem položaju komune kakor v odnosih pristojnih družbenih dejavnikov. Poleg ugotovitev, da je naša kulturna klima hkrati rezultat pomanjkanja vsakršnega programa, prevladuje tudi mnenje, da je odraz splošnih slovenskih nacionalnih kulturnih razmer. Zatorej ni čudno, če ni jasno, ali imamo preveč ali premalo ali ravno dovolj kulturnih ustanov; še manj čudno, če bi hoteli ali skušali najti rešitev v integraciji, kajti z integracijo bi v skrajnem primeru prišli tudi do ene same ustanove. Kakorkoli že, problemi bodo terjali takšno ali drugačno rešitev, pri čemer po vsej verjetnosti ne bo mogoče mimo spoznanja, da je kultura vendarle sestavni del naše družbene stvarnosti in smo jo zato dolžni obravnavati dosti resneje in odgovorneje kot doslej. Letošnje proračunske težave so se seveda najbolj čutneje odrazile v kulturi. Čeprav bi pričakovali, da bodo reformni ukrepi prizadeli predvsem nerentabilno gospodarstvo, smo pravzaprav grobo posegli tudi v gospodarstvo. Med celjskimi ustanovami ima poleg gledališča tudi Mestni muzej 80 odstotne osebne dohodke.

Brez možnosti
in perspektive

Mestni muzej, ki je pred stoletnico obstoja in je nemara bolj znan in priznan v svetu kot doma, je po besedah direktorja Marjana Ravnikarja v razmerah, ki onemogočajo ne samo osnovno dejavnost, ampak tudi normalne osebne dohodke, saj je vsota, ki jo je letos dobil (19 milijonov), kar za 4 milijone nižja od lanskoletne. Predvidena preselitev v sedanje prostore študijske knjižnice bi terjala precejšnjo vsoto za popravilo tal, ki se udirajo; muzej bi moral poskerbeti za ohranitev muzealij, ki vse bolj propadajo oziroma kupčujejo z njimi privatniki, prav tako pa omogočiti kustosom delo na terenu. Po mnenju Marjana Ravnikarja je muzej sicer medobčinska ustanova in bi logično pričakovali rešitev finančnih vprašanj v takšnem okviru, vendar je znano, da se občine otepaajo celo financiranja drugostopenjskega šolstva, da imajo do medobčinske

kulture še toliko bolj indifereenten odnos. Rešitev prav tako ni v kadrih, saj opravlja ista moč več del hkrati in je zasedba minimalna. Ob tem se vsiljujejo pomisleki, kako lahko vzdržuje republiški center toliko muzejev in podobnih ustanov, vtem ko ima celjska družbena skupnost tako malo razumevanja za eno samo tovrstno ustanovo.

Kaj menijo kustosi

Razgovor s kustosi — Vero Kolškovo, Mileno Moškonovo in Jožetom Bolto je pokazal predvsem enotna mnenja o tem, da z denarjem, ki je na voljo, ni mogoče praktično storiti ničesar; ni mogoče do potrebne literature, urediti kartotek in fototek, odkupiti muzealij itd. Muzej sicer ni nasprotnik privatnih zbirk, saj je iz njih že marsikaj našlo pot vanj, vendar bi želeli odkupiti vsaj tisto, kar je registrirano na terenu, vezano izključno na Celje in njegovo zgodovino. Izvenevropske zbirke potemtakem ni mogoče širiti, zato tudi ni

nič škoda, če bi bil na primer kitajski novic prodan za veliko vsoto v Švico, ali če lastnik glinaste pipe »iz 1830« ni iztržil drugega kot razočaranje, kajti to, kar naj bi bilo po njegovem letnica, je bila v resnici samo serijska številka. Drugače je seveda z etnografskimi spomeniki, ki vse bolj kopnijo. Visoka moda je postalo na primer zbiranje volovskih jarmov kot izrazito nacionalnih elementov, ki v njih folklorni zakonski jarem išče nad zakonskimi posteljami sodobnih vikendov svoj simbol. (Da ne omenjamo recimo gotške plastike iz Frankolovega, ki jo je privatni kmetovalec prodal v Avstrijo.)

To so načrti,
le načrti ...

Letos bi se naj muzej preselil v prostore študijske knjižnice, a je nekaj tragike v tem, da bodo prostori osta-

li neizkoriščeni. Arheološki oddelek, urejen 1956, ki ni imel doslej nikoli možnosti, da bi javnosti dostojno predstavil eksponate, bi preselil v pritličje novega poslopja, v njegovih prostorih pa uredili umetnostni in kulturno zgodovinski oddelek. Pritličje grofije je predvideno za etnografsko zbirko, numizmatiko in izvensezonsko zbirko Alme Karlinove — sem sodi še prostor za tematske študije razstave. V drugi fazi je predvidena ureditev zunanjega dela ob Savinjskem nabrežju — lapidarij na prostem, ki bi obsegal spomenike od antike preko srednjega veka do baroka. V načrtu je dalje ureditev male savinjske kašte, ki bi se vezala na staro mestno obzidje in bi bila hkrati prodajalna spominkov. V prvem nadstropju grofije je dalje predvidena razstava »Obramba Celja z orožjem«, v pritličju pa srednjeveški lapidarij. Arheološki oddelek bi bil tako zaključen v kleti, pritličju in na prostem. Po programu, ki je nastal kot plod temeljitega poznavanja terena in gradiva, je tudi predvideno, da bi sedanji prostor galerije namenili umetni obrtni dejavnosti celjskega območja. Vsa ureditvena dela — vključno postavitev fontane na dvorišču pred grofijo je pripravljen prevzeti univerzitetni profesor inž. arh. Tone Bitenc iz Ljubljane in arh. Marjan Ocvrk, seveda pa je realizacija odvisna od denarja.

Izkopavanja
na Rifniku

Razmere, v kakršnih je muzej, ne dopuščajo teren-

skega dela. Kljub temu bi republiški sklad za pospeševanje kulturnih dejavnosti omogočil izkopavanja na Rifniku, kje je velika naselbina, ki poteka iz bronaste doba do preseljevanja narodov. Letos bodo raziskovali prav po zmo antično grobišče, alčeno pa je posvečena 1400-letni prihoda Slovencev v naš kraj. Izven muzeja oziroma v okviru režijskega odbora bo morda letos uspelo urediti grobišče v Sempetru. Tu pa je poleg raziskav v zvezi z industrijskim oblikovanjem na terenu tudi vse.

Brez predstavnika
v svetu za kulturo

Obžalujemo, pravijo kustosi Mestnega muzeja, da v svetu za kulturo že dalj časa nimamo svojega predstavnika. Nekatere druge dejavnosti imajo celo po dva. Ko smo predlagali, da bi muzej v svetu zastopal član našega kolektiva, so nam poslali kakšne formulacije, a iz vsega ni bilo nič.

Po njihovem mnenju pa ni bilo težak položaj vendar mogoče rešiti. To dokazuje, da potrjuje primer mariborskega ustanov, ki vsako leto pripravijo akcije, namenjene reševanju ustanove, ki je v najtežjih razmerah. Tu je čutili dosti večjo solidarnost kakor v Celju, kjer so kulturne ustanove navzven premalo enotne. Poglavitno ob vsem tem bi seveda bilo, da bi zagotovili denar za ureditev muzeja, zlasti zdaj, ko so dani vsi prostorni pogoji.

D. HRIBAR

OB ZAKLJUČKU ŠOLSKEGA LETA

Misel, ki tare osmošolce

Zd. se mi, da je vprašanje: Kam po končanem obveznem šolanju? stopilo prona kruto in neizprosno kakor da je konec neke brezskrbnosti, neke otroške razigranosti Misel, da se bomo razšli, da bomo šli vsak svojo pot, je teška.

Predstavljam si, kot da smo velika drevesnica, ki je dorasla in je godna za presajanje: »Tu smo, pridite in vsadite nas v dobro zemljo, da bomo lahko pogrnali korenine čim globlje, da bomo čez nekaj let dajali dober sad!«

Med nami je nekaj večjih dreves, ki so pridno srkale znanje vrsto let. Drugi so manjša. Večjim se ni treba bati, da jih ne bi opazili. Nekaj pa jih stoji v kotih in ni nikogar, da bi pokazal nanje. Preveč nas je. Več, kot je rodovitne zemlje. Mnogo nas bo ostalo tam, kjer ne bomo mogli dovolj globoko s koreninami. Preleteli je bilo drugače. Dobre zemlje je bilo dovolj, in komaj je čakala, da bi jo zasadiš. Sedaj nas sadijo, pridno zalivajo, se veselijo, če lepo uspevamo, ko pa se bližja čas presajanja, nas s strahom opazujejo: »Kam?« Toda naj bo tako ali drugače. Mi moramo živeti! Mi hočemo živeti!

Ker nas je mnogo, pokljev pa malo, se vsak ne more vključiti tja, kamor bi želel. Nekateri, ki so morda sposobni in pridni za delo, ostanejo zadaj, ker nimajo nikogar, ki bi jih priporočil. Slabši morda uspejo. To je misel, ki tišči. »Kam?« si sprašujemo mi, starši in profesorji. Vsi si želimo, da bi uspeli in s svojim znanjem pomagali družbi.

IVICA KLARIČ 8. 6

LIKOVNI SALON

Miheličeva retrospektiva

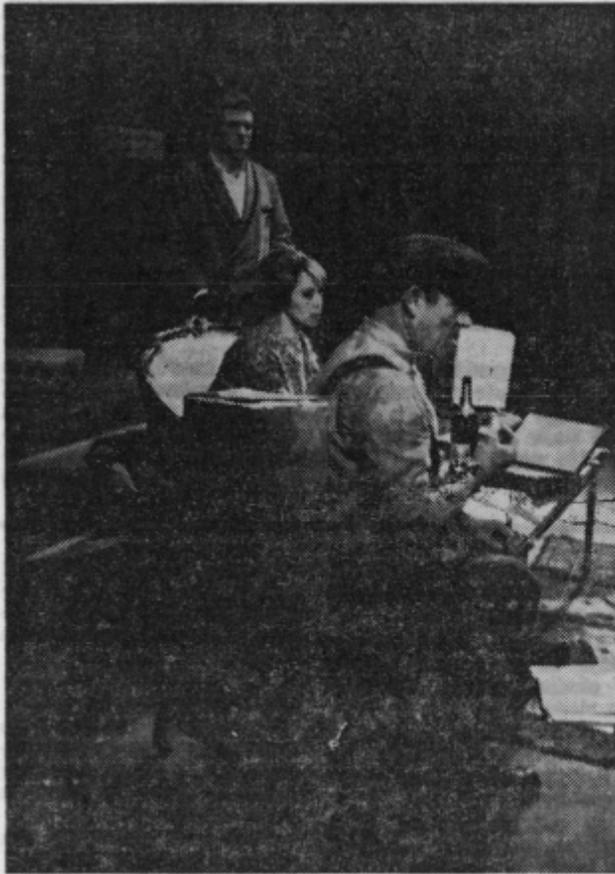
Za svojo 60-letnico je izbral umetnik naše Celje, da nam razprostre svojo grafiko v obliki male retrospektive. V našem salonu je to zaključna razstava letošnje sezone. Naglasiti je potrebno, da pomeni hkrati tudi višek z izrednim akcentom doživljanja resnične umetnosti. Dasiravno je izbor po številu listov skromen, saj je naš salon le pretesen, da bi mogel predstaviti še prenekateri list Miheličeve grafike, nam prikaz, kakršen je, odkriva vendarle to ali ono Miheličovo lice, vselej na moč zanimivo. Sleherni umetnik, ki zasluži ta naziv, mora prehoditi na svoji poti mnogo postaj. Postaje niso vselej stro-

go ločene, saj se pri mnogih napoveduje do prihodnje rast nove ustvarjalnosti. Za Miheliča velja to v polni meri. Njegova organska umetniška rast vodi od Ptujja do partizanskega obdobja v desetletja dela v svobodni domovini. Ze ob bežnem opazovanju njegovih listov najde opazovalec mnogo stičnih točk: Kurenti itd. Harmonično prelihanje Miheličevega opusa navdaja gledalca z občudovanjem.

Miheličeva umetnost je globoko humana. Zanj je pojav smrti naraven, odvzema ji ost tragedije. Vse je minljivo. Se mrtvi kurent nosi klice novega življenja. Realen svet se preliva z nadresničnim v

sanjskih prividih. Miheličeva umetnost je hkrati zakoreninjena v naši zemlji. Njegovi čopič ne poje slavospevo folklori, a je domač — slovenski. Nihče izmed tujih umetnikov ne more govoriti Miheličev jezik. Je svojevrsen apostol Lepole. Tuje so dobne vplive pregnete v živirne umetnine.

Mihelič ima nešteto priznanj in nagrad. Njegove Umetni hrani Muzej moderne umetnosti v Parizu, Rekviem pa je našel pot v New York. Poleg oljnega slikarstva in ilustracije mu je pri srcu tudi tukovski svet. V Celju bi kaj radi videli razstavo njegovih olj, da bi spoznali izpodročnost njegovih platen. A. S.

Te dni gostuje v celjskem gledališču Mestno gledališče ljubljansko z duhovito in zgočo sodobno satiro popularnega beograjskega avtorja Radivoja Lole-Djukića: »Bog je umrl zaman«. V Beogradu je v glavni vlogi nastopil Čkalja, v našem gostovanju pa Janez Eržen. Delo se duhovito poigra s pravilničnim motivom dvojčkov: eden je na položaju, drugi je brez položaja... Delo je kot gost režiral Milivoj Tomić. Ljubljanski gostje bodo s štirimi predstavami — zadnja bo to soboto — odigrali zadnje abonmajske predstave za celjske abonente. Vstopnice so še na voljo. Na sliki: Janez Eržen, Anka Cigojeva in Janez Škof.

Vzroki duševnih bolezni

Duševne bolezni običajno nastane na najbolj enostaven način med organsko in funkcionalno pogojene. Med organskih pogojene štejejo te bolezni, katerim lahko najdemo vzrok v možganih, ki so materialna osnova psihičnih dogodanj. Funkcionalne pa so tista obolenja, ki nastanejo ob današnjem stanju znanja o človeškem telesu in zaradi nasploh ter ob sodobnih znanstvenih pripomočkih ni možno najti vzroka v možganih. Zato so iskanje vzrokov za ta obolenja šla po drugi poti; s pomočjo preučevanja normalnega psihičnega razvoja so poskušali najti vzroke za razne obolenja. To preučevanje je tudi pripomoglo k boljše razumevanju organsko povzročenih bolezni, ki se prav tako kažejo v psihičnih spremembah, katerih pomen lahko razumemo le, če dobro poznamo normalno duševnost.

Poznavanje vzroka bolezni v medicini nasploh je zato tako pomembno, ker se nam tako odpirajo vrata za zdravljenje. V primeru, ko ne poznamo vzroka, se lahko borimo le proti posameznim znakom bolezni, kar pa ni tako

učinkovito kot vzročno zdravljenje. Vzročno lahko v psihiatriji zdravimo predvsem organska obolenja. Pri organskih obolenjih ni nujno, da so prizadeti direktno možgani, lahko so tudi posredno. Tako lahko npr. srčni bolnik postane zmeden, ker bolno srce ne more preskrbeti možganom zadosti krvi za normalno delovanje.

Organski vzroki za duševno bolezen, povzročeni s spremembami v samih možganih, so: vnetja možganov in možganskih ovojnic, tumorji, motnje v razvoju možganov, starostne spremembe samih možganov ter ožilja in poškodbe. Poleg teh obolenj pa so tudi bolezni, katere ne prizadenejo neposredno možganov, ki pa tako spremenijo celotno delovanje telesa, da to vpliva tudi na možgane, kar se kaže v duševnih motnjah (npr. srčni bolnik). Med organska psihiatrična obolenja sodijo tudi vse bolezni, ki jih povzročajo strupi in škodljive snovi vnesene v telo. Sem se le delno štejejo bolezni, ki jih povzroča alkohol, morfij. Alkoholizem sodi med funkcionalno pogojene duševne motnje, alkohol sam pa lahko povzroči s svojim

strupenim delovanjem motnje, ki so čisto organskega izvora, se pravi posledica učinka alkohola na možgane.

Kot rečeno, se funkcionalnim duševnim boleznim, poskušamo nevrozam in psihozam, najti vzrok s pomočjo psiholoških razlag. Za nastanek teh bolezni naj bi imelo odločilno pomen prvo obdobje življenja. Zlasti je pomemben odnos mati-otrok. Če je ta topel in pristen, je to osnova za bodoč pristen in konstruktiven odnos s svetom, če pa tega ni bilo, je tak človek moten v svojem doživljanju objektivnega sveta ter prizadet pri zadovoljevanju osnovnih človeških potreb. Seveda je to le eden izmed glavnih psiholoških načinov razvoja duševne motnosti, vsi pa imajo izvor v družinski situaciji in zato je upravičena bojazen pred velikim številom razpadlih domov.

Kdaj se bo razvila nevroza in kdaj psihoza pa določajo še nekateri drugi činitelji. Bistvena razlika med psihotikom in nevrotikom je v tem, da nevrotik živi v realnem svetu, samo da ima pri tem težave, ki so sicer težave normalnih ljudi, le da so

bolj izražene, psihotik pa živi v svetu fantazije — sanja v budnem stanju. Psihotikove težave izvirajo iz dejstva, da v njegovem svetu ne veljajo zakoni tega sveta in zato se po njih ne ravna ter prihaja v konflikte z njim.

Zaenkrat še ni povsem jasno, kaj določa, ali bo nastala nevroza ali psihoza. Vsekakor pa je upoštevana vredna dednost, ki ima pri nastanku psihoz precejšen pomen. Sicer pa je dednost tudi za razvoj duševnosti nasploh, ki je rezultat vpliva činiteljev okolja na dedno osnovo. Težava pri oceni vpliva dednosti je predvsem, ker je treba upoštevati vse vplive okolja, ki jih je pa pogosto prav težko najti. Vendar so pokazatelji, ki kažejo, da se duševne bolezni v pravem pomenu besede, psihoze, se pojavljajo pogosteje pri tistih, ki izhajajo iz družin, kjer je tako bolezen že nekdaj imel. Tako ena izmed statistik govori, da so možnosti vsakega, da zbolijo za shizofrenijo (najhujšo duševno boleznijo) 0,85 odst. Otrok, katerega eden izmed staršev je shizofrenik, ima 19-krat večje možnosti, če pa sta oba starša bolnika, pa celo 80-krat večje. Vendar to še ni razlog za pesimizem. Vedeti moramo, da se vse bolezni, ki so dedne, razvijajo le, če je okolje, v katerem tak človek živi, prikladno za razvoj bolezni. Današnja medicinska znanost in psihiatrija prav tako teže k temu, da z vplivanjem na človekovo okolje poskuša zmanjšati obolevnost. Na drugi strani pa je zaradi širjenja znanja čedalje manj dednih bolezni, katerih mehanizem nastanka in možnost uspešnega zdravljenja ni znana. Zdi se, da bo z napredkom molekularne kemije, biokemije in genetike tudi v psihiatriji rečena še kaka beseda, ki ne bo porušila današnjih teorij, dala pa jim bo le globlji pomen. Ze razvoj sodobnega psihiatričnega zdravljenja, zlasti tako imenovana psihofarmaka, nakazuje, da bo osnovni vzrok tako imenovanih funkcionalnih duševnih obolenj le v kemizmu možganskih celic in samo vprašanje časa je, kdaj se bo človek približal tudi temu spoznanju. Vendar to pričakovanje ne sme zavreti naših prizadevanj na socialno psihološkem področju pri zdravljenju duševnih bolnikov.

dr. LAMOVEC ZVONIMIR

POTROŠNIKOM OB JUBILEJU

SEQUENCE
zodiac
CAROLINA
bojana
Caprice

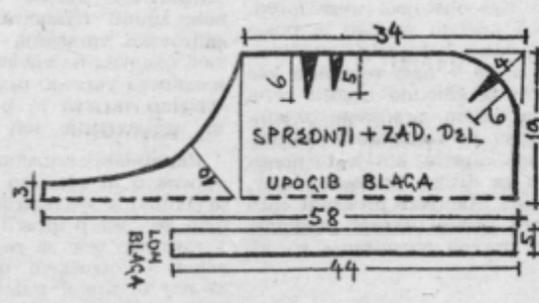
V POVPREČJU
30%
ZNIŽANJE CEN

kot rezultat modernizacije proizvodnje in sodobne tehnologije

40 POLZELA

Torbice, ki jih naredite sami

Izdelajte si torbico, ki bo vašo počitniško garderobo le po poživila, vam prinesel veselje, znanam pa zavist. Najlepša bo iz istega materiala kot je kopalni plašč (frotir) ali pisana obleka, ki vas bo največkrat spremljala v letovskih dneh.

Material: Pri širini 90 cm 0,60 m zgornjega blaga in ravno toliko za podlogo, 0,10 m enobarvnega in drugega blaga za strani (lahko tudi trak) in 0,60 m flisečina. Po skici odrežete dele, dodate za šive. Z fliselinom podložite, naredite všitke. Prišijete trak ali blago na oba dela torbice, podaljške prišijete skupaj in torbico podložite.

Drugi kraji drugi običaji

Kratki napotki za vse, ki želijo preživeti nekaj dni izven naših meja:

- AVSTRILIJA**
Priljubljene turistične kraje: Za vse, ki ljubijo plezanje po gorah in sprehode severna in vzhodna Tirolska. Kraji okoli Salzburga (festival), sončna Koroška in jezera ob Salzkammergut. Zelena Štajerska in ne nazadnje Dunaj. Specialitete: Vino, pečivo. Spominki: Narodna noša (Dirndl), narodni klobučki, vezenje.
- ITALIJA**
Znana so kopaljšča ob rivieri. Temperatura vode okoli 24 stopinj. Lepa so jezera zgornje Italije. Južna Tirolska, Sicilija, Neapelj, otoki Capri, Islija, Benetke, Florenca in Rim. Poleti uro premakniti za 1 uro naprej. Specialitete: Vino, testenine. Spominki: Keramika, steklo, okrasje, pleteni izdelki.
- ŠVICA**
Med najlepše dežele sodi Švica s čudovitimi kraji Tessin (julij-avgust 28 stopinj),

- Zenevsko jezero, gorata pokrajina s svojimi 4-tisočaki in jezera. Specialitete: Vse vrste sira. Spominki: Ure, batist, čipke. Govorijo nemško, italijanško, francosko.
- FRANCIJA**
Po želji za vsakogar. Riviera ob Sredozemlju, s prijetno klimo, kopaljšča ob obali kanala. Dolga kopalna sezona v Biskajskem zalivu (voda 20 stopinj, zrak 30 stopinj) in seveda Pariz. Specialitete? Francoska kuhinja je pojem v svetovnem merilu za gastronome. Vina: burgundec, bordeaux, šampanjec. Spominki: Modne stvari, parfum, konjak.
- BOLGARIJA**
Kopalni kraji so sončni in plaže ob Črnem morju dolge in peščene. Lepi kraji tudi v raznih kopaljščih v goratih delih dežele. Posebno doživljanje nudi Sofija s svojimi mošejami. Specialiteta: Kuhinja z mnogo zelenjave, sadje, vino.

- Spominki: Vezeno bluze in rute, rožno olje.
- GRČIJA**
Atene, središče dežele, otoki Rodos, Kreta, Korfu in polotok Peleponos so priljubljeni turistični kraji. Rahel veter, ki tod stalno piha, naredi še takšno vročino ob obali znošno. Kljub temu priporočamo, da ne potujete ravno avgusta. (Če zaradi razmer v zvezi s pučem sploh lahko potujete!) Specialitete: Ribe, ovčatina, vina, kava. Spominki: Vsi izdelki domače umetne obrti, volnene preproge.
- DANSKA**
Cilj potovanj največkrat København ali obala. Mostovi in čolni, ladje, povezujejo otočke s celino. Na svoj račun pridejo ljubitelji vodnega športa. Tudi polotok Jutland s svojimi kopaljšči je zelo obiskana. Alkohol, cigarete drage. Specialiteta: Smørrebrød. Spominki: Porcelan, kozarci, moderen nakit, dekorativna blaga.

- IRSKA**
»Zeleni otoki« je pravi raj za ljubitelje posebnosti in narave. Zelo obiskana je jugozahodna obala s svojimi kopaljšči. Ob morju več sonca kot v notranjosti. Poletja so sončna, zrak razgiban in suh. Specialitete: Dobra kuhinja. Spominki: Blago za obleke (tweed), čipke. V Irski poteka promet po levi, bodite pozorni!
- PRED ODHODOM V INOZEMSTVO!**
- Uredite potna dovoljenja! Za avto povsod zeleno kartico!
  - Ce potujete skozi več dežel, nabavite tranzitna dovoljenja. Priskrbite pravočasno slike in druge listine, ki se za določeno deželo zahtevajo.
  - Ce je za deželo, kamor želite, potrebno cepljenje (črne koke, tifus, mrzlica), storite to 6 tednov pred potovanjem. Ne pozabite na potrdilo o cepljenju.
  - Pozanimajte se za klimo v kraju, kamor potujete. Samo tako boste vzeli na pot pravo garderobo.

- Potujete prvič v določeno deželo? Naredite si prejšnji načrt. Preglejte si prospekte, da si boste lahko predstavljali, kaj vas čaka.
  - K vaši mali »zdravilni« torbici, ki jo imate vedno s seboj, vzemite dodatna zdravila za želodec in prebavo. Spremembe v klimi in hrani lahko povzročijo nevarnosti.
  - Preračunajte točno izdatke, vzemite po možnosti nekaj denarja za nepredvidene stvari. Vprašajte, koliko lahko vzamete za določeno deželo.
- V TUJI DEŽELI!**
- Ne pričakujte nikoli, da bo na tujem kot »doma«.
  - Vodjo pitje povsod previdno (vodovod), voda ni slaba, samo navajeni je niste, lahko ima neprijetne posledice.
  - Ne jejte neoprano ali neolupljeno sadje.
  - Prilagodite se vedno razmeram tuje dežele. Opazujte domačine. V vročini opoldan počivajte. Navajajte telo počasi na spremembe tudi v hrani.

ZA MLADE MAMICE

Za svojo nego in lepoto si naj bodoča mamica vzame več časa kot sicer. Zelo veliko pripomore k lepemu videzu primerna obleka. Na svojo zunanost, pa naj bo doma ali na sprehodu, polgajte posebno pozornost. Kroj naj bo preprost in ves poudarek le na majhnih detajlih, ker letošnja moda ljubi široka padajoča krila in obleke po vzorcu triletnih deklic. Tako boste lahko ves čas »čakanja« oblečene moderno.

- Zgornji del obleke je enobarven in po svojem kroju priteguje pozornost nase, da se spodnji del, ki je lahko drobno črtast ali karirast in ravno pada po telesu, ne opazi. Lepa je lahko tudi kombinacija dveh barv ali ene barve v dveh tonih.
- Ljubko in sveže bo videti bodoča mamica tudi v veseli drobno rožasti obleki z vstavkom v barvi, ki se ponavlja v vzorcu in belem ovratniku.

Mislite na to, da bo material dober, saj si podobnih oblek ne delamo veliko. Oba predlagana kroja pa lahko uporabite tudi za svečane priložnosti, če jih ukrožite iz primernega blaga.

Kako delajo direktorji?

Direktor je včasih sinonim za nedelavnost, reprezentanco in tu in tam tudi za negacijo samoupravljanja.

Vse te trditve ali govornice pa nimajo trdnih tal. Vsaj tako je bolj ali manj ugotovila anketa Komisije za družbeno samoupravljanje pri republiškem svetu zveze sindikatov Slovenije.

Direktorji so vse preveč obremenjeni z delom, ki bi ga lahko opravljali drugi: strokovne službe v podjetju, seveda pod pogojem, če so za to dovolj usposobljene. Ni namreč nobena skrivnost — in praksa to kaže sleherni dan — da direktorji pretežno del svojega dnevnega časa uporabijo za službena potovanja (3 ure), za telefoniranje in pregled pošte eno uro, za sestanke tudi uro dnevno; poldrugo uro časa jim vzame pregled gradiva in analiz od uspešnosti. Mimo tega direktor razpravlja s strokovnimi službami v delovni organizaciji dnevno tudi eno uro. Malo več kot pol ure dnevno (na podlagi ankete) mu ostane za pogovore s predstavniki družbeno-političnih organizacij in organi samoupravljanja. Če temu pristojimo še dve uri na dan za njihovo strokovno usposabljanje, je direktorjev delovni dan dolg malodane dvanaest ur.

Vse to so dejstva, ki jim ne gre oporekati, saj je bila anketa sindikatov opravljena studiozno in resno. Dobili smo tako (morda prvič!) spoprednegas direktorja. Cudi pa okoliščina, da tisti, ki so jo financirali (Gospodarska zbornica SR Slovenije) niso o njej niti razpravljali, še manj pa sprejeli ustrezne sklepe.

Zakaj potem študija o direktorjih (ki jih pri nas ni tako malo) nima nikakršnega odziva v praksi? Saj vendar ne velja zgolj tisočak ali dva!

I. AUSEC

S SKLADIŠČI NE BO TEŽAV — Spričo dobre letine, ki se obeta tudi letos, je nastala skrb, ali bo dovolj skladišč, kamor bi spravili žito. Ugotavljajo, da jih bo za dva milijona ton žita, kar je po sodbi strokovnjakov dovolj, saj računajo, da ne bo vse žito naenkrat prišlo v skladišča in da ga bo precej ostalo tudi pri kmetih.

KONGRES SINDIKATA DELAVCEV PROMETA IN ZVEZ — V Beogradu je bil te dni kongres sindikata delavcev prometa in zvez Jugoslavije. Na kongresu so se zavzeli za čimvečjo samostojnost podjetij pri gospodarjenju.

UREJA

MIRO ZAKRAJSEK

NOTRANJA POLITIKA

STAJERSKI NOVINARJI PRI STANETU KAVČICU — Predsednik izvršnega sveta republiške skupščine Stane Kavčič je preteklo sredo sprejel skupino štajerskih novinarjev, ki se mudijo na študijskem obisku v Sloveniji. Delegacijo je vodil tiskovni šef štajerske deželne vlade Karl Hackl, bila pa je gost sekretariata za informacije. Foto: Svabič

Prelomnica v socialnem varstvu

Ob akcijskem programu za ukrepe na področju socialnega varstva

Lanskega septembra je bil sprejet akcijski program za ukrepe na področju zdravstva, kar je dalo spodbudo, da je republiški sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo pripravil in dal v razpravo republiškim skupščinskim odborom tudi akcijski program za ukrepe na področju socialnega varstva. Akcijski program nakazuje neurejene naloge, deloma pa tudi roke, do kdaj bi morali posamezne naloge opraviti, kar bo nedvomno zahtevalo razumevanje in spremembo v miselnosti odgovornih ljudi, ki odločajo o delitvi proračunskih sredstev za socialno-varstvene probleme.

Zapletenost in specifičnost socialnih problemov postavlja pred socialne službe iz dneva v dan nove naloge. Že več let pa ugotavljamo, da zadeve urejamo premalo enotno in organizirano in da smo le na nekaterih področjih dosegli zadovoljive rezultate. Uspešno urejamo zla-

sti varstvo vojaških in mirovniških invalidov ter otrok padlih borcev, pri varstvu otrok, mladine in odraslih pa beležimo dokaj skromnejše dosežke. Če naj zagotovimo pospešen razvoj socialnega varstva, je nujno, da čimprej določimo funkcije in obveznosti družbeno-političnih skupnosti, delovnih in

družbenih organizacij ter zagotovimo socialnemu varstvu ustrezno organizacijsko, materialno in kadrovsko osnovo.

Socialno varstvo ni urejeno z zveznim ali republiškim predpisom, le SR Srbija je lani sprejela zakon o socialnem varstvu in socialni službi. Ker obstoječi zvezni predpisi urejajo varstvo le posameznih kategorij prebivalstva, je v naši republiki vse bolj neobhodno urediti celoten sistem, predvsem organizacijo in finansiranje socialnega varstva, kot je to urejeno za druge družbene dejavnosti. Akcijski program zato med prvimi ukrepi predvideva pravno normiranje social-

ne dejavnosti kot funkcijo družbe, da zapolnimo dosedanja vrzel in se dokopljemo do enotnejšega in pospešenejšega urejanja socialnih problemov. Republiški sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo je ustanovil posebno komisijo, ki bo pripravila osnutek teza za novi zakon, opredelil organizacijo socialno-zdravstvene službe v občinah, uredil financiranje ter kadrovska vprašanja ter določil osnovna načela in oblike socialnega varstva, pravice na socialno varstvo in postopek za uveljavljanje teh pravic.

Republiški sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo je skupaj s sekretariatom za delo že lani pripravil in dal v razpravo teze za republiški zakon o otroškem dodatku, ki naj bi uredil sistem otroškega dodatka v skladu z našimi razmerami. Ugotavljamo, da nastajajo novi problemi, stari nezadovoljivo urejeni pa se zaostrujejo in zato sedaj zbirajo podatke, kakšno je stanje po zadnjih spremembah in dopolnitvah cen zusa ter podatke o potrošnji v slovenski družini. Osnutek predloga tega zakona bodo predložili v razpravo pristojnim organom konec tretjega trimesečja. V drugem polletju pa bo dal sekretariat za zdravstvo v obravnavo tudi osnutek zakonskega predpisa, ki bo urejal varstvo otrok in mladine — begavčkov, ki jih je čedalje več.

Akcijski program govori tudi o najnem povečanju števila centrov za socialno delo in da jim zagotovimo ustrezne profile kadrov, ki bodo sposobni opravljati vrsto nalog, ki so že uzakonjene, a jih še ne izvajamo. Akcijski program predvideva med drugim povečanje domskih zmogljivosti za najhuje prizadete otroke in za usposabljanje imbecilnih otrok, govori se o ustanavljanju disciplinskih centrov za boljše izvajanje vzgojnih ukrepov, ker mladinsko prestopništvo nenehno narašča. Do leta 1968 naj bi ustanovili republiški delovno-zaščitni dom za resocializacijo alkoholikov — v naši republiki imamo okrog 220 kroničnih alkoholikov — in prav tako so predvideni ukrepi za boljše družbeno varstvo starejših ljudi, ki potrebujejo domsko oskrbo.

Akcijski program so že začeli obravnavati odbori v republiški skupščini, poslan pa bo tudi vsem občinskim skupščinam v razpravo in dopolnitev.

M. ROBEK

Glavna tema: samoupravljanje

Plenum republiškega sindikalnega sveta bo razpravljalo o vseh vidikih samoupravljanja

Dne 22. junija bo v Ljubljani republiški plenum zveze sindikatov Slovenije, na katerem bodo razpravljali v prvi vrsti in predvsem o samoupravljanju. Osvetlili bodo kompleks vprašanj, ki zadevajo delavsko in družbeno samoupravljanje ne le v poreformnem času, marveč tudi afirmacijo delavskega samoupravljanja v delitvi dohodka. Posebej se bodo člani plenuma zadržali pri vplivih samoupravljanja na znanje (in narobe) članov samoupravnih organov in se ob koncu zadržali še na interni zakonodaji v delovnih organizacijah.

To je le nekaj tém, ki jih obravnavajo teze za zasedanje plenuma, katere je pripravila komisija za družbeno samoupravljanje pri republiškem svetu sindikatov. Reforma je brez dvoma zaostrišla nekatera protislovja v naši družbi, ki jih bo treba reševati učinkoviteje in temeljiteje, da bi se tako lahko rešili nekaterih neljubih posledic. Poglavitni problemi, ki pri tem nastajajo, so predvsem neizdelan ali neustrezen delitveni sistem, pomanjkljiva kvalifikacijska struktura zaposlenih (v prvi vrsti vodilnih kadrov), odsotnost take ali drugačne odgovornosti, neracionalnost samoupravnih organizacij in tako naprej.

Pojavljajo se namreč tudi stališča, da je delavsko samoupravljanje voda na milin nedisciplini in neorganiziranosti v delovnih organizacijah. Zavoljo tega je treba razpravljati tudi o tem, ali je teza

o ločitvi samoupravljanja od gospodarjenja zgrajena na mnenju, da samoupravljanje zmanjšuje avtoriteto posameznika in s tem zamegljuje utrditev odgovornosti v proizvodnem procesu, pravilna ali ne.

Gospodarska in družbena reforma ne pomeni le materialne modernizacije proizvodnje, temveč terja splošno, strokovno in družbeno razgledanost vseh zaposlenih v delovnih organizacijah. Zato je neposredni cilj izobraževanja prav usposabljanje za družbeno aktivnost, za kreativno reševanje nalog in problemov. Spričo številnih ovir in subjektivnih odporov posameznika stališča prepočasi uresničujemo in zato nastopajo protislovja med nizko strokovno in splošno kulturo in zahtevami samoupravljanja na sedanji stopnji razvitosti družbenih in gospodarskih odnosov.

Tudi interna zakonodaja v naših delovnih organizacijah je velik problem. Na tem delu je sodelovalo v komisijah na tisoče samoupravljalcev, strokovnjakov in laikov. V

aktih so razrešeni mnogi odnosi zelo dobro in učinkovito. Prav zategadelj terja to dejstvo bolj organizirano prenašanje pozitivnih izkušenj.

Ne moremo govoriti o stagnaciji samoupravljanja, je rečeno v tezah za plenum. Prej je treba reči, da so nujni vsebinski premiki v delu samoupravnih organov, kajti ekonomika in subjektivno prizadevanje prinašata novo vsebino v delo delavskih svetov.

Treba se je zavzemati za čimbolj racionalno, ekonomično in smotno delo samoupravnih organov hkrati z možnostmi vplivanja na odločitve samoupravnih organov, na javnost dela teh organov, na sestav delavskih svetov in na potrebno znanje članov delavskih svetov itd.

O vseh teh mislih in dejstvih naj bi člani republiškega plenuma sindikatov kar najbolj konkretno in konstruktivno razpravljali.

I. A.

PROGRAM IZVRŠNEGA SVETA — Na seji izvršnega sveta CK ZKS je predsednik izvršnega sveta skupščine SRS Stane Kavčič govoril o aktivnosti izvršnega sveta. Dejal je, da je treba v gospodarstvu čimprej priti do določene letne proizvodnje, ki bo letno plan razvoja in razvoja javne in pri tem videti, kaj je perspektivno in kaj ni. Treba bo doseči koncentracijo kapitala in ima IS namen storiti ukrepe za povečanje proizvodnje na temelju večje bančne selekcije. Ko je govoril o reelekciji, je dejal, da bo treba novo bolj pripraviti in zamenjati v nekaterih podjetjih, kjer slabo gospodarijo in so brez koncepta celotno vodstvo. Selekcija je potrebna tudi v negospodarski sferi, se pravi, treba je ugotoviti, kaj je potrebno in kaj ni.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE SPREJEL NOVINARJE — Pretekli teden je predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher sprejel delegacijo republiških novinarjev in radijskih in televizijskih predstavnikov. Govorili so o delovnem programu skupščine, o odnosih med republiško, zvezno in občinsko skupščinami ter samoupravnimi skupnostmi, pogovarjali pa so se tudi o obveščanju javnosti o delu skupščine.

VEČJI IZVOZ MAJA — Letošnjega maja je bil izvoz iz Slovenije kar za dve petini večji kot lanskega maja. Opaziti je, da manjše možnosti za prodajo blaga na domačem trgu silijo podjetja, da se čedalje bolj usmerjajo na izvoz.

SEJA CK ZK SLOVENIJE BO 20. JUNIJA — Predsedstvo centralnega komiteja CK Slovenije je sklicalo VIII. sejo centralnega komiteja. To bo 20. junija v Ljubljani. Na seji bo informacija o aktualnih zunanje-političnih dogodkih, razpravljali bodo o temi »ZK kot sodobna organizirana idejnopolitična sila«.

MALO SLOVENCEV V KOMANDNEM KADRU JLA — Odbor zvezne skupščine za družbeno varnost in narodno obrambo je pretekli teden razpravljalo o poročilu državnega sekretariata za narodno obrambo o delu v lanskem letu. Med drugim je v poročilu navedeno, da se nacionalni sestav komandnega kadra ni bistveno izboljšal. Sevedno je v njem malo Slovencev, Hrvatov in Šiptarjev. Poslanci so dejali, da je premalo propagande v teh krajih za službo v JLA, najbrž pa lahko v »civilni« več zaslužio kot v vojski.

VALORIZACIJA POKOJNIN — Pretekli teden je pristojni odbor zveznega zbora znova razpravljalo o valorizaciji pokojnin. Odbor je tudi v novi sestavi vztrajal pri tem, da bi bilo treba pokojnine revalorizirati v povprečju za 5,6%. Na isti seji je odbor sprejel spremembo pokojninskega zakona. Po tej spremembi bodo lahko republike v skladu s svojimi možnostmi še dodatno valorizirale pokojnine.

PROIZVODNJA POCASI NARAŠČA — Maja je bila proizvodnja za 7,2% večja kot lanskega maja. Druga leta smo zaradi prvomajskih praznikov zaznamovali celo sezonsko zmanjšanje industrijske proizvodnje. Tako je v prvih petih mesecih skupna industrijska proizvodnja za 3,8% večja kot lani ta čas. Upoštevati je treba, da sta bila letos maja dva delovna dneva več kot lani.

VLAKA STA TRČILA — Pred Lazami na progi Ljubljana-Zidani most sta v nedeljo ponoči trčila motorni in tovorni vlak. Škoda je bila velika, ob življenje pa sprevodnik Jože Hočevar v Ljubljano, več pa je bilo ranjenih.

KOSIGIN V STEKLENI PALAČI — V palači združenih narodov se je začela dolga in težavna diplomatska bitka, da se odstranijo posledice napada na arabske države. Na sliki vidimo sovjetskega premiera Kosigina, ki vodi sovjetsko delegacijo; jugoslovansko delegacijo vodi predsednik zveznega izvršnega sveta Mika Spišjak.

Varšavski pogovori ob dveh mizah

Ameriška vlada ima najizčrpnjše razgovore s kitajsko vlado, čeravno nima diplomatskih odnosov z njo — Kitajci so preizkusili hidrogensko bombo

Kitajci vedno huje napadajo Sovjetsko zvezo, češ da je izdala interese arabskih držav, ker je privolila v prekinitve sovražnosti na Srednjem vzhodu. Toda Rusi jim ne ostajajo dolžni na njihove očitke, češ da »Moskva in Washington sodelujeta z roko v roki«. Moskovski časopis »Izvestija« piše o sestankih, ki jih imata v Varšavi kitajski veleposlanik Van Go Čuan in ameriški veleposlanik John Grounicky.

Moskovski časopis na podlagi poročil v zahodnem tisku navaja, da ima Washington s Kitajci bolj solidne in podrobne razgovore s predstavnikom kitajske vlade kot katere koli socialistična ali pa zahodna država, ki ima svojega predstavnika v Pekingu. Celotno ameriško zunanje ministere Dean Rusk je rekel: »Po mojem mnenju nima nobena komunistična država tako nadrobni razgovorov z vlado v Pekingu, kot mi.«

O čem se razgovarjata ameriški in kitajski veleposlanik v Varšavi, ki sta se te dni

že 135-ič sestala? Po pisanju zahodnega tiska, ki ga povzemajo »Izvestija«, prav o vsem: od vojne v Vietnamu in položaju na Srednjem vzhodu, do ameriškega stališča glede Tajvana (Formoze, kjer čepi Čangkajšek ob pomoči ameriških dolarjev in varstvu ameriških vojnih ladij) pa do akreditiranja ameriških novinarjev v Pekingu, in nemara tudi o kontroli nad nuklearnim orožjem.

Pogovori morajo biti zelo nenavadni, kajti kitajski diplomat po zatrjevanju zahod-

nih dopisnikov ni nič kaj izbirčen v izbiri besedišča. »Toda okoliščina, da sedi za svojo mizo, prav nič ne menja vsebine, razgovori so in ostanejo razgovori,« menijo »Izvestija«, ki pišejo o dvoilčnosti kitajskih obtožb.

Kitajsko zunanje ministertvo pa je z novim uradnim opozorilom tujim novinarjem in diplomatom še bolj zagrenilo že tako težavno življenje tujih predstavnikov v kitajski prestolnici. Opozorilo namreč pravi, da bo »spešica reakcionarnih tujcev, ki se v Pekingu bavijo z nedovoljeno dejavnostjo, kaznovana po kitajskih zakonih.«

Kaj pomeni »nedovoljena dejavnost«? Opozorilo očita tujim diplomatom in novinarjem, da na pekinških ulicah prepisujejo lepake, ki jih izobeša rdeča garda, in njih vsebino pošiljajo svojim listom. Da Kitajci mislijo res-

no, odkriva primer dveh indijskih diplomatov, ki ju je rdeča garda aretirala, zasliševala nekaj ur in potem po najkrajši poti izgnala v Hongkong. Zaradi tega je prišlo pred kitajskim veleposlaništvom v New Delhiju do pravega obleganja in je morala indijska policija s silo zadržati demonstrante, da niso vdrli v poslopje veleposlaništva, na katerega so metali kamenje. Diplomacija je resda zdrknila nizko, kot še nikoli doslej.

In vendar! Kljub temu, da dajejo poročila s Kitajske vtis o skrb zbujajočem neredu, je prišla v soboto iz Pekinga novica, da so na Kitajskem preizkusili prvo hidrogensko bombo. Ta novica bo v vseh prestolnicah odjeknila glasneje kot vesti o spopadih med rdečo gardo in njenimi nasprotniki, ter dolgi članki, ki v kitajških časopisih z enolično vztrajnostjo obtožujejo »ameriške imperialiste in sovjetske revizioniste, da so se skupaj zrotili proti narodom, ki se žele osvoboditi.«

● V soboto se je začelo drugo dejanje krize na Srednjem vzhodu. V New Yorku se je na zahtevo Sovjetske zveze sestala generalna skupščina na izredno zasedanje. Naloga tega zasedanja: obsoditi izraelski napad in prepričati, da bi se sporna vprašanja na Srednjem vzhodu reševala na temelju s silo pridobljenih prednosti.

● Vsi izraelski državniki izjavljajo, da so za direktne pogovore z arabskimi državami; v takem primeru bi Izrael lahko izkoristil prednosti, ki si jih je pridobil v štiridnevni vojni. Zanimivo je, da taki zamisli ne nasprotujejo samo socialistične in nevezane države, marveč tudi Francija, ki je že izjavila, da nobena rešitev, ki bi bila sklenjena na podlagi vojaških uspehov, ne more biti priznana kot končna. Sovjetski ministrski predsednik Kosigin se je na poti v New York ustavil v Parizu in se pogovarjal z de Gaullem. Za francosko stališče je značilno tudi to, da nasprotuje slehernemu vmešavanju atlantskega pakta v krizo na Srednjem vzhodu.

● Jugoslavija je prekinila diplomatske odnose z Izraelom, ko ga je prej pozvala, naj se umakne na črto, ki jo je držal 4. junija. Posebni odposlanec predsednika Tita Koča Popović je medtem obiskal Kairo, sekretar za zunanje zadeve Nikezić pa Indijo.

● V Beograd je prispel na obisk romunski zunanji minister Manescu. Romunska vlada je v posebni izjavi zahtevala od izraelske vlade, naj ne postavlja ozemeljskih zahtev do arabskih držav, naj se umakne na izhodiščne položaje in reši problem beguncev, ter svetovala sporazumno in pravično rešitev za vse narode in države na Srednjem vzhodu. Hkrati je izrazila solidarnost z arabskimi državami.

● Predsednik Naser je potem, ko je umaknil svoj odstop, izvedel korenite spremembe v vojaškem in državnem vodstvu. Kairo je izjavil, da bo Sueški prekop zaprt, dokler bodo na njegovih obalah izraelski vojaki. Drugo orožje, ki ga namerava Egipt uporabiti v diplomatski bitki, je nafta. V soboto so se v Kuvajtu sestali arabski zunanji ministri, da bi preučili vsa vprašanja, ki so s tem v zvezi. Iz Saudske Arabije pa so že prišla poročila, da petrolejske družbe spet normalno delajo.

● Jugoslovanske ladje »Dalmacija«, »Istra« in »Liburnija« so s Srednjega vzhoda priplule v domača pristanišča; prva je pripeljala turiste, ki jih je spopad zatekel v ZAR, drugi dve pa sta evakuirali odred JLA, ki je bil v sestavi sil OZN na Sinaju, ter nekaj pripadnikov indijskih in brazilskih enot, ki so se izkrkali v Famagusti na Cipru.

● Na Kitajskem je v več provincah prišlo do krvavih spopadov med pristaji predsednika Mao Ce Tunga in njegovimi nasprotniki. Položaj se po vsem videzu še ni ustalil. Samo v pokrajini Sečuan so nasprotniki predsednika Mao ce Tunga pobili 300 »maoistov«, več tisoč pa jih je bilo ranjenih, kot poročajo letaki na pekinških ulicah. Vzporedno s tem pa je Peking zaostrił gonjo proti Sovjetski zvezi, češ da je izdala arabski svet ob nedavnem spopadu na Srednjem vzhodu. Sovjetska vlada je proti takim izpadom odločno protestirala. Tudi indijski odnosi s Kitajsko so se zaostriłi, ko so rdečegardisti aretirali in potem pregnali dva indijska diplomata.

● Vojna v Vietnamu je obstala v »sencii dogodkov« na Srednjem vzhodu. Vendar za sedaj še ni znakov, da bi bili Američani pripravljeni opustiti bombardiranje Severnega Vietnama, kar bi utegnili pripraviti pot do razgovorov o politični rešitvi. Nasprotno, južnovietnamski premier Ky zahteva, naj Američani povečajo število svojih vojakov in po vsem videzu do Washington z zadovoljstvom ugodil vsaj delu njegovih »zahtev«. Ameriško bombardiranje Severnega Vietnama pa se nadaljuje; stopnjuje se tudi sovjetska pomoč Hanoi.

● Pa še obrobna novina iz Nemčije. Zahodnonemški kancler Kiesinger je prvič v zgodovini odnosov med obema nemškima državama uradno odgovoril na pismo, ki mu ga je 12. aprila poslal vzhodnonemški ministrski predsednik Stoph. S tem je posredno priznal kolegu onkraj berlinskega zidu rang ministrskega predsednika; to pa je že posredno in neuradno priznanje, da tudi onkraj zida obstaja »nemška država, ki ni Zvezna republika Nemčija«.

Zasedanje generalne skupščine

V prihodnjih dneh in nemara v prihodnjih tednih bodo oči svetovne javnosti uprte v New York, kjer je na izrednem zasedanju zbrana generalna skupščina. Zakaj je bila sklicana in kaj se od nje pričakuje.

Kot je znano, se je spopad na Srednjem vzhodu končal z vojaško zmago Izraela. Izraelske armade imajo zasedeno ozemlje, ki je štirikrat večje od matične dežele. Z drugimi besedami, Izrael ima veliko prednost v odnosu do arabskih držav, in s teh pozicij bi se sedaj rad začel pogajati z vsako arabsko državo posebej, da bi uredili sporne probleme, ki so devetnajst let zastrupljali odnose na Srednjem vzhodu in pripeljali že do sinajske vojne leta 1965 in do sedanje.

Ko so se sovražnosti začele, je izraelski premier Eškol izjavil, da Izrael nima ozemeljskih zahtev in da hoče samo troje: da Arabci priznajo obstoj Iz-

raela, da prenehajo vpadi arabskih oboroženih skupin v Izrael in svobodno plovidbo po Akabskem zalivu, kjer ima Izrael pristanišče Eilat.

Ko pa so se nizali vojaški uspehi izraelske vojske, so se spreminjale tudi izjave. »Zmerni« govore o »manjših spremembah« meje medtem ko »skrajnejši« zahtevajo, da se priključi Izraelu velik del Jordanije, Gazo in strateško točko Šarm el Sejk. V vsakem primeru pa je namen Izraela, da se ne umakne z zasedenih področij, dokler ne bodo našli zadovoljive in končne rešitve za prve tri izraelske zahteve.

Če bi se taka praksa reševanja spornih vprašanj uveljavila v sedanjem svetu, ki je poln odprtih spornih vprašanj med najrazličnejšimi državami, bi bilo to skrajno nevarno za ves mednarodni sistem odnosov, na katerem sloni zelo rahlo ravnotežje, ki nam omogoča, da živimo v kolikor

toliko relativnem miru. Če bi eni državi dopustili, da bi najprej napadla, požela vojaški uspeh in potem na tej podlagi predlagala tistemu, s katerim je v sporu, pogajanja, bi to pomenilo, da bi odprli številna nova možna žarišča ne hladne, ampak vroče vojne: vojna je vojna, pa čeprav je omejena samo na dve državi!

Naloga tega zasedanja generalne skupščine je torej predvsem to, da obsodi takšno prakso, da ji ne da domovinske pravice v mednarodnih odnosih, in da skuša najti pot, po kateri bo mogoče priti do sporazumne rešitve za spore, ki so bili vzrok sedanjemu spopadu.

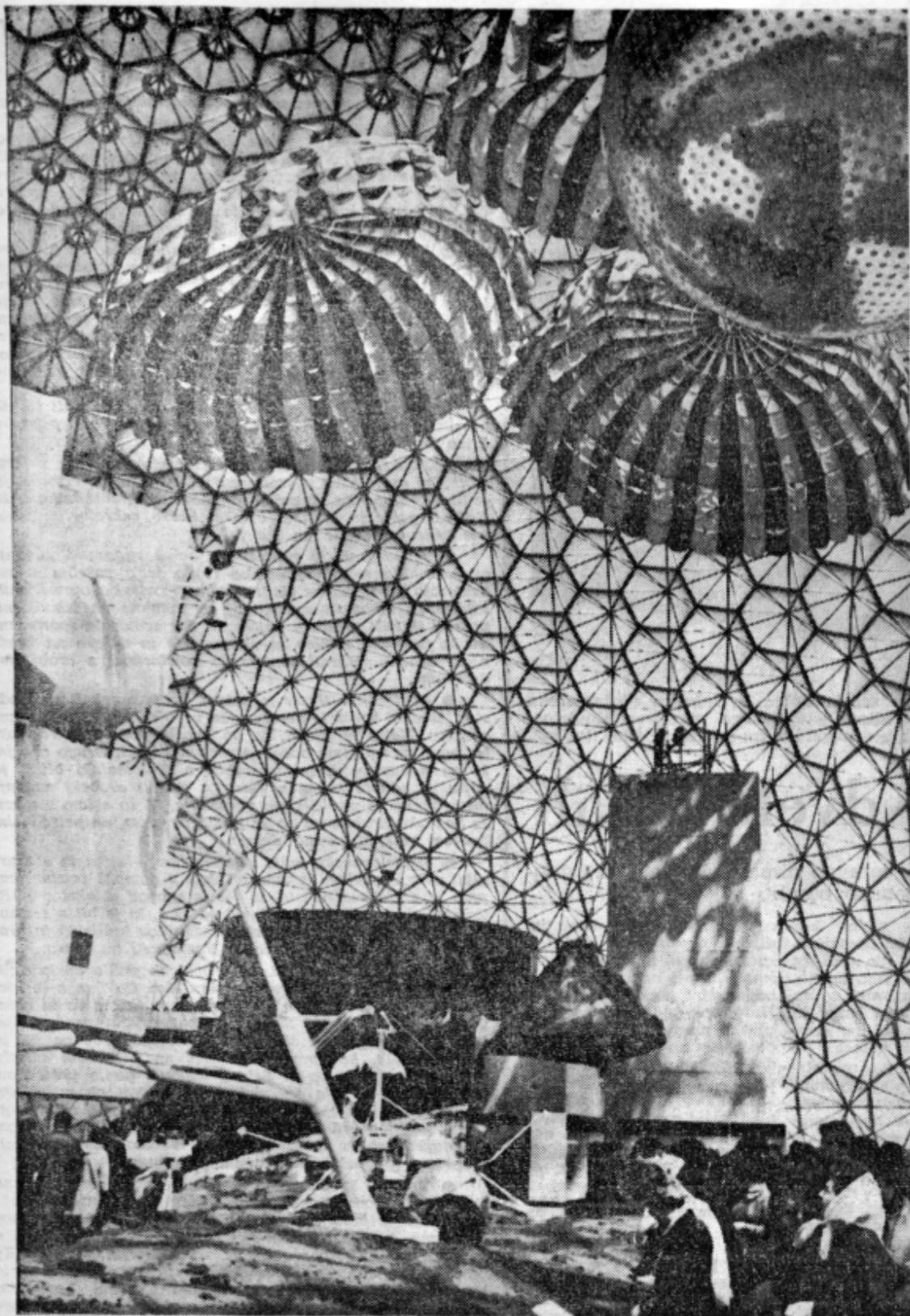
Prezgodaj bi bilo ugibati, kako bo generalna skupščina to nalogo izpolnila, kajti zavedati se moramo, da združeni narodi niso idealna tvorba, marveč seštevek najrazličnejših teženj in interesov, in da ustrezno temu tudi delujejo.

UREJA
MIRAN SUŠTAR

ZUNANJA POLITIKA

KONFERENCA ARABSKIH ZUNANJIH MINISTROV V KUVAJTU — V Kuvajtu so se sestali zunanji ministri arabskih držav; razpravljali so o ukrepih arabskih držav, da se odstranijo posledice izraelskega napada.

VESOLJE NA »EXPO 67«

Velik del paviljona na svetovni razstavi v Montrealu so Američani posvetili prikazu svojih vesoljskih raziskav in načrtov. Čudna bela reč na levem robu posnetka je naprava, s kakršno naj bi se dva vesoljca spustila na površje Lune. Zraven nje je »Surveyor«, podoben tistima dvema, ki sta mehko pristala na Luni in pošiljala posnetke. Vesoljska ladja »Apollo« visi na treh padalih, s katerimi naj bi se s tremi vesoljci vrnila na zemeljsko površje. V desnem zgornjem kotu je balon vremenoslovnega satelita.

KANGLICA ZA SEME IN GNOJILO

S kanglico, izdelkom nekega britanskega podjetja, je mogoče enakomerno raztresti določeno količino travnega semena, peska, umetnega gnojila in drugih kemikalij, ki jih uporablja kmetijstvo in še posebej vrtnarstvo. Na dnu je odprtina, ki se da regulirati z gumbom pod držajem. Nosilec kanglice dela polkrožne gibe in raztesa vsebino. Proizvajalci so preizkusili svoj izdelek s 40 različnimi snovmi, vključno s skoraj vsemi znanimi gnojili in s sredstvi za posipanje travnikov. Prednosti: kanglo iz zelo močne plastične snovi je lahko čistiti, predvsem pa — se jalec ne pride v stik s kemikalijami, ki utegnejo vsebovati tudi strupene sestavine.

UREJA IVAN KRAJNC

BOSTE ČASO PIVA?

Dva člana akrobatske skupine padalcev »Sokoli« britanskega letala jeta čašo piva, medtem ko padata s hitrostjo 193 km na uro skozi naliva, drugi drži čašo 60 sekund, kolikor traja prosti pad od 3.000 vrvice in odpreta padalo. Nenavadni posnetek je napravila avtomatska kamera člana akrobatskega moštva.

PROZOREN TOVOR

V čudni drži in v gosjem redu je prikorakalo pet mož čez ulico v prosta: fotograf je ujel trenutek, ko so nesli veliko šipo v skoraj

PRAVLJICE SO OZIVELE

V grajskem parku ob reki Havel na robu Berlina se lahko mladi čičo, Pepelko, Rdečo kapico in z drugimi junaki, ki nastopajo v sprehajalci se lahko tudi z majhnim vlakom peljejo skozi pravljico gibljejo, njihove kretnje spremlja godba iz zvočnikov. Posnetek je bil znan iz pravljice o Sneguljčici.

19. Brodolomci so strmeli in čakali, kaj bo. Divjaki so se režali. Na otoku se je polagoma pokazalo nekaj oskubljenih dreves, ki jih je zdelal veter, nato sivozeleno grmovje in končno šopi borne trave, kakršna rase na peščenih tleh.

Boydong je otoček v skupini blizu otoka Halfway, malo južneje od zaliva Orford, nasproti skrajni severni točki polotoka Yorka.

Na obrežju so se zbirali domačini. Tedaj so bojevnik v kanuju vsi na mah vstali in zavpili: »Lamari!»

»Lamari! Lamari! Lamari!« je odmevalo z obale. Domačini so skakali ter od veselja mahali z gorjačami in s kopji.

Jakec je bil čisto trd od strahu; John in kadeta so prebledeli. Jakec je kmalu izvedel, kaj pomeni beseda »Lamari«: nič dru-

gega kot »duhovi«, živi ljudje, ki so se iz mrtvih globin vrnili v življenje na zemljo. Divjaki so verovali, da so beli ljudje duhovi, ki jim prinašajo nesrečo, zato jih je treba čimprej pobiti.

Ko je kanu pristal na obali, so ga obkrožili pobesneli domačini. Brodolomci so se stisnili drug k drugemu trdno odločeni, da se bodo borili do konca, in prepričani, da je vse izgubljeno.

20. Cut-cut je skočil na kopno in jezno miril svoje ljudi. Potem se je zarežal jetnikom ter pokazal na Jacka in njegovega tovariša istih let, Johna.

»Uak!« je zmagoslavno zavpil »Kabi!«

Zavladala je smrtna tišina. Domačini so zijali v dečka kot v deveto čudo. Videti je bilo, da ne verjamejo lastnim očem. Zdajci

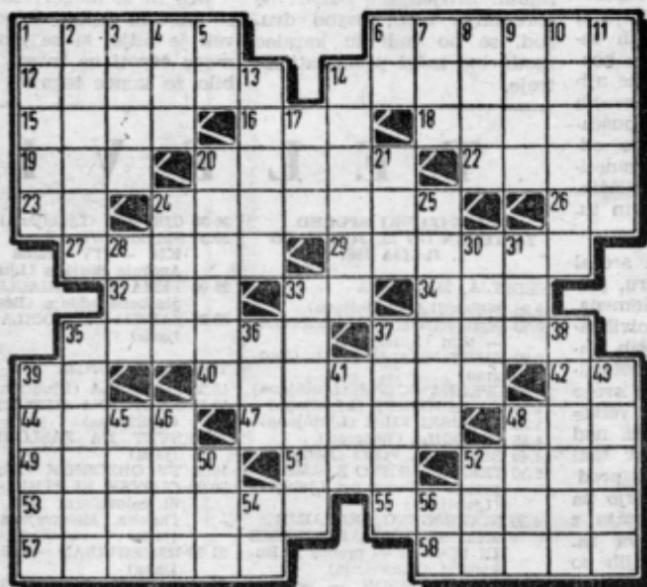
so začeli razburjeno klepetati. Dregali so se s komolci, ženske so se hihitale.

Prvi krmar se je opogumil in stopil k velikemu poglavarju. Ponižno se ga je dotaknil z roko in se ljubeznivo nasmehnil. Pokazal je, da prosi vode in hrane. Divjaki so najprej glasno razpravljali, nato pa so se obrnili k sužnjem in jim veleli, naj gredo za njimi.

Stopali so med krmežljivim drevjem, kjer se je kopicil pepel okoli velikih ploščatih kamnov, namenjenih za pripravo jedi. Vsenaokrog so ležale oglodane kosti. Tu pa tam so se dvigale gomile vročega peska — peči iznajdljivih domačinov. Brodolomci so se zaskrbnjeno spogledali, toda domačini so jim kazali, naj sedejo. V lupinah kokosovih orehov so jim prinesli vode. Pili so pohlepno, čezmerno hvaležni.

KRIŽANKA

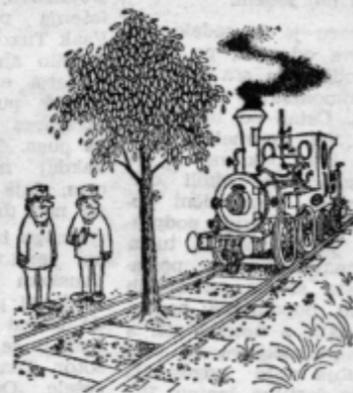
Vodoravno: 1. vezenina, cenjen izdelek domače obrti, 6. postavitve na trg, doseženje mesta na tekmi, 12. kontinent, na katerem živimo, 14. dvomljivec, nezaupljiv, 15. nastava, zanka, 16 zemlja okoli hiše, 18. sinova ali bratova žena, 19. star Slovan, 20. začetek tekme, 22. samec domače živali, 23. kratica mednarodne humanitarne organizacije, 24. drugi izvod, prepis, 26. začetnici velikega ruskega romanopisca (»Vojna in mir«), 27. samostojna republika v severni Afriki ob Sredozemlju, dolga leta francoska kolonija, 29. pripadnica indoevropske rase, 32. zvišana glasbena nota, 33. začetnici francoskega skladatelja,

avtorja baleta »Coppelia«, 34. karan, 35. pripomoček za hojo po visokem snegu, 37. ime svetovno znane sopranistke Kunc, 39. avtomobilska oznaka Pančeva, 40. glina, ilo, 42. italijanski spolnik, 44. pogosto žensko ime, tudi naslov Aškerčeve pesmi, 47. pozitivna elektroda, 48. rastlina, zelišče, 49. indijanska trofej (z glave odrezana koža z lasmi vred), 51. okrajšano žensko ime, 52. ime francoskega misleca in matematika Descartesa, 53. pesi podobna rastlina, blitva, 55. del vrat, 57. indonezijska poročevalska agencija, 58. tropski veter, ki stalno veje s severa ali z juga proti ekvatorju.

Navpično: 1. izdelovalec lesenih zamaškov, 2. žensko ime, 3. del roke ali noge, 4. stranski strel pri športnih igrah, korner, 5. daljša pesnitev, 6. kratica za »pokrajinski komitej«, 7. drag gradbeni material, 8. poleg peska in vode sestavina malte, 9. položaj, lega, 10. oblika ženskega imena, 11. južnoevropska okrasna rastlina, katere listi so bili stilizirani na korintskih stebrih, 13. ustvarjalec, pisec, 14. travniška ptica, 17. paradiz, 20. žitna shramba, parna, 21. železniška proga, 24. naša pisava za močno terensko vozilo, 25. skupina verzov v pesmi, 28. varuh domačega ognjišča pri starih Rimljanih, 30. mesto v Vzhodni Nemčiji, svetovno znano po optičnih instrumentih, 31. največji jadranski otok, 33. ime sovjetskega državnika Brežnjeva, 35. razuzdan francoski ples, 36. uradna kratica naše armade, 37. opeka, 38. izvoljenka kralja Matjaža, 39. živalska vrsta, 41. preprosto prevozno sredstvo, 43. sol oljne kisline, 45. veliki nemški filozof, začetnik kritizma (Immanuel), 46. brezovetna vodna rastlina, 48. najvišji bog v grški mitologiji, 50. čebuli podobna povrtnina, 52. uničevalka železa, 54. solmizacijski zlog, 56. kratica za »Ljudska pravica«.

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKE

Vodoravno: 1. gmota, 6. dostava, 13. roman, 14. ortoped, 15. Adam, 16. Ibsen, 17. le, 18. dur, 19. vzrok, 20. mel, 21. NG (Nova Gorica), 22. Jovan, 23. koža, 24. Ingolič, 26. kos, 27. korund, 28. mentor, 31. Ela, 32. kakteje, 33. note, 35. Tasso, 36. SV, 37. aba, 38. jasli, 39. sto, 40. dl, 41. Berl, 43. polenta, 45. zaliv, 46. igralka, 47. perice, 48. sektor, 49. silnar.

»Hm, zdaj pa velja razmisliti...«

»Očka, preden dvigneš slušalko, naj ti povem, kako je bilo v resnici!«

...dovolj časa, da nali-
...v višini 3.660 m. Eden
...110 m, ko potegneta za
...pritrjena na čelado tret-

...stralija). Razlaga je pre-
...vno stavbo.

...ono seznanijo s Trnju-
...v Grimm. Utrujeni mali
...v naravni velikosti se
...eklico v družbi škratov,

Nevarna samota

Pri človeku, ki je odrezan od okolice se hitro pojavijo halucinacije

Leta 1952 so na univerzi v Montrealu začeli raziskovati vpliv samote na človekove občutke. Prvi povod za ta raziskovanja so dale pogoste depresije vojakov, ki so dalj časa služili pri radarskih zaslonih. Z razvojem reaktivnih letal, so se začeli pritoževati tudi piloti. Do tečaj je prihajalo na velikih višinah, ko je letalo prapuščeno avtomatskemu vodenju in so pilotove možnosti za kakršnokoli aktivnost zelo omejene. Ne more se hitro gibati po kabini, pred seboj vidi samo neskončno modrino neba, sliši pa samo šuštenje redkega zraka. Tako pogosto pride do halucinacij, včasih pa tudi do katastrofe.

Do podobnih pojavov pride tudi na velikih avtomobilskih cestah, posebno ponoči pri osamljenih soferjih. Pogosto pride do nesreče, ko se skušajo izogniti vozilu, ki obstaja samo v njihovi domišljiji. Upokojen češki rudar se spominja takih pojavov tudi v rudniku. Tako je pripoveduje: »Pod zemljo sem kontroliral količino plinov. Ure in ure, včasih pa tudi cele dneve sem hodil po pustih hodnikih. Nenadoma vidim v rovu rudarje, slišim, kako se pogovarjajo. V trenutku, ko se obrnem, da bi stopil k njim, vidim, da je bil to privid. To se mi je pogosto dogajalo...»

S podobnimi problemi se ukvarja tudi poseben inštitut v Pragi, ki so ga ustanovili pred nekaj leti. Imenuje se Inštitut za psihološke raziskave. Tu so zgradili kabino za posebne poskuse. Zidovi kabine so popolnoma izolirani; »plavajoča« tla, pa preprečujejo vsako prenašanje tresljajev iz okolice. Človek v kabini napol leži v naslonjaču. Na oči mu dajo z visokom prevlečeno očala, preko njih pa še črna masica. Na glavo mu namestijo elektrode, ki beležijo reakcije možgan, posebne cevi prenašajo krivuljo dihanja, pred usta pa ima nameščen mikrofonski pomočnik katerega opisuje občutke in težave, če nastopijo.

V tej kabini so pred kratkim preizkusili 32 vojaških pilotov. Vsak je moral zdržati v popolni tišini 6 ur. Njihove izjave so snemali na magnetofonski trak. (Nekateri od njih niso vedeli, da jih opazujejo). Navažamo nekaj izjav: »Počutim se popolnoma dobro in sem zadovoljen.« »Ko bi le mogel vsaj kaditi! Moram nekaj delati. Človek je bitje, ki se giblje, ne more čepeti na mestu. Da bi bilo že konec tega.«

»Slišim tiktakanje ure. To je pekel, nisem rad tako brez dela.«

»Tako ne bo šlo več, to je strašno. Tu je vroče. Začel sem v tem peku? Začel me boleti glava, to je obupno. Prenehajte s poskusom, prenehajte s poskusom!«

»Vidim akvarij z ribicami. Sedaj mi pred očmi letajo žebji, sveder, klavir, klešče. Vidim otroke, ki se igrajo. In velikanske grozdne.«

»Ne počutim se osamljen. Mislim na družino. Kabina je izolirana, pa vendar slišim hrup. Nekdo ropota, kot bi smetarji vlačili posode za smeti.«

»Sedaj leti letalo. Ni ga več, najbrž kroži. Se eno. Koliko jih je! Moram nekaj delati. Tukaj se vse sliši. Bilo bi zanimivo, če bi bila popolna izolacija...«

Vse to so bile halucinacije vida in sluha. Lahko trdimo, da bi bilo takih halucinacij še veliko več, če bi pri poskusu sodelovali ljudje, ki niso tako izvežbani in navaženi na nenavadne stvari, kot piloti. Poskus s piloti je potrdil, da človek, ki je popolnoma odrezan od okolice, izgubi smisel za čas. Tisti piloti, ki niso vedeli, da jih opazujejo, so uganili čas bolj točno, zato pa so bili bolj nemirni in občutek tesnobe je bil močnejši. Pri dveh pilotih je bil ta občutek tako močan, da so na njuno zahtevo poskus prekinili.

V bodočnosti bodo taki poskusi važen faktor pri izbiri vojnih pilotov. V inštitutu nameravajo izvesti podobne poskuse, ki pa naj bi trajali deset ur. Poskušali bodo tudi z več ljudmi skupaj. Ti poskusi so posebno pomembni, ker pomagajo reševati problem zelo hudih halucinacij, ki nastajajo posebno pri daljših vesoljskih poletih.

Tuaregi – „možje z zakritimi obrazi“

Civilizacija, ki prodira v Saharo, je puščavska plemena spravila ob kruh

Tuaregi ali »možje z zakritimi obrazi« so plemo, ki je vladalo saharški puščavi verjetno še v času Kartagine in razcveta stare rimske in grške države. Njihova kultura in jezik sta se od tistih časov le malo spremenila. Popotnik, ki ga naključje pripelje do katerega od njihovih naselij, se sam kaj hitro prepriča o tem. Navadno naleti na njihove šotore ob robu oaz, ki imajo vsaj malo zveze z zunanjim svetom. Če ima srečo, oziroma, če mu pri tem pomaga krajevni policaj, ga bodo Tuaregi povabili v enega svojih črnih šotorov.

Šotori so odprti na vse štiri strani, da lahko ulovijo dih vetra, ki zapiha po puščavi. Prav v tak šotor sem stopil nekega dne. Štal je v naselju ob robu nekaj velikega mesta Galagharja. Ob drobnem ropotanju bobna so me s tradicionalnim »saalam« povabili naj sedem.

V šotoru je že sedelo pet mož. Dva od njih, po vsem videzu odličnika, sta bila odeva v temnomodra, slavnostna oblačila. Ostali so bili odevi v belo. Vsi so imeli zastrte obraze, izza pokrival se je videl samo del okoli oči. Okamenjeni, nepremični pogled njihovih s krvjo podplutih oči je deloval na tujca zelo nenavadno. Oba poglavarja sta sedela na svojih blazinah popolnoma nepremično. Niti z besedo niti s kretnjo prijateljstva ali vsaj gostoljubja nista odgovorila na moje čestitke ženinu. Boben je namreč oznanjal, da se vrši poročni obred in tu je sedel ženin s prijatelji. Kadar je v kotu sedeli bobnar prenehal udarjati enolični ritem, je iz oddaljenega nevestinega šotora prihajalo v odgovor drobenje podobnega bobna. Tam so ženske pripravljale svadbeno pojedino.

Policaj, Berber po rodu, se je zelo potrudil, da bi vzpostavil vsaj malo prijateljske odnose med mano in sedečimi Arabci. Oba tuareška plemenitaša sta samo sedela in gledala. Prav nobenega čustva nista pokazala. Njune kretnje in drža so bile strogo obredne. Bilo je več kot jasno, da pripadata popolnoma svojemu svetu, s katerim nisem imel jaz nič skupnega.

UREJA
JANEZ STANIČ

DRUGI PIŠEJO

Mojo navzočnost v šotoru so trpeli samo zato, ker tako ukazuje zakon puščavskega gostoljubja. Šotor je odprt vsakemu, ki želi posedeti v hladu. Pet mož je sedelo nepremično uro za uro. Poročni običaj zahteva, da tako čakajo v popolni tišini in dostojanstvu, kot človeška utelešenja plemenskih bogov. Vsak Tuareg se spominja, da je bilo njegovo plemo dolga stoletja edini gospodar saharške puščave od njenega skrajnega severa do skrajnega juga. To jim, kot vsem nekdanjim mogočnim osvajačcem, daje občutek vzvišenosti nad drugimi možmi.

Mnogo bolj živahno bo, ko bo ženitovanjski boben v ženskem šotoru poklical k svadbeni pojedini. Možje bodo takrat zajahali svoje kamele in se preselili v nevestin šotor. Tuareške žene so rade vesele. One so glasbenice, pevke in pesalke plemena. Zaenkrat pa je prizor v moškem šotoru kar tragično slovesen. Mogoče zato, ker se gledalec zaveda, da ni več daleč čas, ko se bodo taki prizori ponavljali samo še za kamere atrakcij željnih turistov. Za tiste popotnike, ki jih pot zanese do Ghadamesa, ki je bilo nekoč glavno mesto Tuaregov in važno karavansko središče, že sedaj improvizirajo plemenski ples z vsemi posebnostmi in za zelo malo denarja. Slepi, stari piščalar z ženskim orkestrom bobnaric in tamburistik tuareške glasbe. Le malokateri moderni zabavni orkester lahko tekmuje z matematično točnostjo nora hitrega ritma, ki ga izvajajo prsti in dlanj temnopoltih, veselih deklet, katerih obrazi so napolnjeni z občutkom. Plesalec v tradicionalnih oblačilih bojevnika s sulico v roki, veličastno drsi sem in tja.

S tem ponosnim, primitivno oboroženim bojevnikom, ki se umika, izginja tudi njegova stara kultura in jezik. Nekoč so plemenite tuareške žene morale znati brati in pisati »tiffinagha«, eno najstarejših pisav v severni Afriki. V starih rokopisih so teksti s to pisavo pisani izmenoma od leve na desno, pa spet od desne na levo, od spodaj navzgor in obratno, pa še v spiralah. Ni čudno, da le malo kdo zna prebrati to težavno

pisanje, ki je zato skoraj že pozabljeno. Odkar je človek z modernimi prevoznimi sredstvi premagal puščavske daljine, je puščava in z njo puščavska plemena izgubila skoraj ves pomen. Tuaregi, ki so bili tako dolgo edina zveza med centralno Afriko in Sredozemljem, ali bolje rečeno med belci in črnici, počasi izginjajo z odra zgodovine. Saharska plemena so se preživljala kot nosači in vodiči karavan, obenem pa kot razbojnik in grabitelj istih karavan. Sedaj pa so ostali brez dela in nepomembni. Vse izgubljeno si skušajo nadomeščati v medsebojnih bojih in osvajanjih nepomembnih oaz.

Prizor v črnem šotoru na robu Ghadamesa je bil prizor iz sveta, ki je skoraj že izginit. Zivljenje v Sahari se spreminja. Kot povsod drugod, se bo tudi tu kazalec zgodovine začel premikati hitreje.

Tuaregi, ki sem jih srečal negibno sedeče v šotoru, pripadajo sistem delu plemena, ki ima nekaj zvez s civilizacijo. V oddaljenih kotih Sahare pa še živijo maloštevilni Tuaregi, ki z vso svojo pojavo spominjajo na velike dni, ko so gospodovali nad puščavo. Ti so še prav taki kot njihovi predniki pred 1500 leti. Še vedno sedijo na kamelah in jih usmerjajo z bosim nogami. Njihova zaloge na dolgih potikanjih po puščavi je kozji meh z živili in meh z vodo, pa prgišče dateljnov, da si utolažijo glad na dolgih pohodih. Njihovo orožje je meč, sulica in ščit iz na soncu posušene živalske kože.

S tem ponosnim, primitivno oboroženim bojevnikom, ki se umika, izginja tudi njegova stara kultura in jezik. Nekoč so plemenite tuareške žene morale znati brati in pisati »tiffinagha«, eno najstarejših pisav v severni Afriki. V starih rokopisih so teksti s to pisavo pisani izmenoma od leve na desno, pa spet od desne na levo, od spodaj navzgor in obratno, pa še v spiralah. Ni čudno, da le malo kdo zna prebrati to težavno

pisanje, ki je zato skoraj že pozabljeno. Odkar je človek z modernimi prevoznimi sredstvi premagal puščavske daljine, je puščava in z njo puščavska plemena izgubila skoraj ves pomen. Tuaregi, ki so bili tako dolgo edina zveza med centralno Afriko in Sredozemljem, ali bolje rečeno med belci in črnici, počasi izginjajo z odra zgodovine. Saharska plemena so se preživljala kot nosači in vodiči karavan, obenem pa kot razbojnik in grabitelj istih karavan. Sedaj pa so ostali brez dela in nepomembni. Vse izgubljeno si skušajo nadomeščati v medsebojnih bojih in osvajanjih nepomembnih oaz.

Prizor v črnem šotoru na robu Ghadamesa je bil prizor iz sveta, ki je skoraj že izginit. Zivljenje v Sahari se spreminja. Kot povsod drugod, se bo tudi tu kazalec zgodovine začel premikati hitreje.

TELEVIZIJA

TELEVIZIJSKI SPORED
ZA TEDEN OD 25. JUNIJA DO
1. JULIJA 1967

NEDELJA, 25. JUNIJA

9.25 POROCILA (Ljubljana)
9.30 POTOVANJE V PATAGONIJO — film (Ljubljana)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Beograd)
10.45 OPERNA SCENA (Ljubljana)
11.15 KALEIDOSKOP (Ljubljana)
11.35 SERIJSKI FILM (Ljubljana)
14.35 POROCILA (Beograd)
14.40 BEATNIKI POJO (Beograd)
15.30 TEKMOVANJE O KAJAKU — prenos s Tacna pri Ljubljani (Ljubljana)
16.30 NOGOMETNO SRECANJE MED EKIPAMA ROMUNJE IN ITALIJE — prenos iz Bukarešte (Intervizija)
18.25 PERRY MASON — serijski film (Ljubljana)
19.15 CIK CAK (Ljubljana)
19.25 TV DNEVNIK (Beograd)
20.00 NAŠ SVET — prenos z vsega sveta preko satelitov (Evrovizija)
22.00 MOTO-KROS, prenos iz Trbiča (Ljubljana)
22.30 ZADNJA POROCILA (Ljubljana)

PONEDELJEK, 26. JUNIJA

16.55 POROCILA (Zagreb)
17.00 MALI SVET — oddaja za otroke (Zagreb)
17.25 RISANI FILMI (Zagreb)
17.40 KJE JE, KAJ JE (Beograd)
17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.20 AKTUALNA TEMA (Ljubljana)
18.45 OTROK IN TATVINA — ponovitev (Ljubljana)
19.02 NASELJE IN ZELENJE — turistična oddaja (Ljubljana)
19.15 TEDENSKI SPORTNI PREGLED (Beograd)
19.40 KRATEK FILM (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)

20.30 CIK CAK (Ljubljana)

20.37 Shimon Wincelberg: »KATAKI« — TV drama v režiji Andreja Stojana (Ljubljana)
22.00 TEMA Z VARIACIJAMI — glasbena oddaja (Beograd)
22.25 ZADNJA POROCILA (Ljubljana)

TOREK, 27. JUNIJA

18.25 POROCILA (Ljubljana)
18.30 KULTURNA REPORTAŽA — (Ljubljana)
18.50 SVET NA ZASLONTU (Ljubljana)
19.30 TV OBZORNIK (Ljubljana)
20.00 CLOVEK NI PTICA — domači celovečerni film v režiji Dušana Makavejeva (Ljubljana)
21.30 REZERVIRAN CAS (Ljubljana)
22.10 ZADNJA POROCILA (Ljubljana)

SREDA, 28. JUNIJA

17.30 NASE PRIJATELJICE ZIVALI (Ljubljana)
17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.15 TISOCKRAT ZAKAJ — oddaja za otroke (Beograd)
19.00 REPORTAŽA (Ljubljana)
19.30 MOŽAIK KRATKEGA FILMA (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIK CAK (Ljubljana)
20.37 OD LENINGRADA DO GRUZIJE — film (Ljubljana)
21.30 GLASBENI MOŽAIK (Ljubljana)
22.15 ZADNJA POROCILA (Ljubljana)

ČETRTEK, 29. JUNIJA

17.05 POROCILA (Ljubljana)
17.10 TIK TAK — oddaja za otroke (Ljubljana)
17.25 SLIKE SVETA (Beograd)
17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.15 KALEIDOSKOP (Ljubljana)
18.35 GLASBENO ZABAVNI ZA-

SLON (Beograd)

19.00 GLEDALIŠČE ARKADLIJA RAJKINA IZ LENINGRADA (Beograd)
19.40 CIK CAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 PESEM POLETJA (Beograd)
20.33 TV DRAMA (Beograd)
21.35 FLOSCA POLETJA — zabavno glasbena oddaja (Ljubljana)
22.30 ZADNJA POROCILA (Ljubljana)

PETEK, 30. JUNIJA

17.05 POROCILA (Skopje)
17.10 ODDAJA ZA OTROKE (Skopje)
17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.20 REZERVIRAN CAS (Ljubljana)
18.35 V ZANKI — sovjetski serijski film (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 PESEM POLETJA (Beograd)
20.33 CIK CAK (Ljubljana)
20.42 SVOBODNO MESTO GDANSK — poljski celotni film (Ljubljana)
22.00 ZADNJA POROCILA (Ljubljana)

SOBOTA, 1. JULIJA

17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.15 MLADINSKA IGRA (Ljubljana)
19.00 VSAKO SOBOTO (Ljubljana)
19.15 Alojz Srebotnjak: KRASKA SUITA — balet (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIK CAK (Ljubljana)
20.33 PESEM POLETJA (Beograd)
20.41 KROG Z DVOJKO — satirična oddaja (Beograd)
21.40 NEKAJ NOVEGA, NEKAJ STAREGA — glasbena oddaja (Beograd)
21.55 GOLO MESTO — serijski film (Ljubljana)
22.45 ZADNJA POROCILA (Ljubljana)

URESNIČITE VAŠE ŽELJE PRI

IMPORT EXPORT

AURORA

PRST. ulica GALATTI 6 in 8

STROJI ZA PRANJE PERILA	LIR	DOLARJEV
NAONIS M 4	60.000	96
NAONIS M 5	63.000	101
NAONIS G 35	72.000	116
NAONIS G 45	82.000	132
NAONIS G-455	115.000	185
CASTOR 509	63.000	101
CASTOR 532	79.000	127
CASTOR 800	112.000	180
CASTOR SUPERDRY	110.000	176
ZOPPAS 570	80.000	129
ZOPPAS 560	65.000	105
CANDY SA 50	63.000	101
CANDY SA 75	72.000	116
CANDY SA 7	115.000	185
IGNIS SPEZIALE	92.000	148
IGNIS GRAN LUSO	112.000	180
HLADILNIKI		
INDESIT 130 litrov		
model lusso	35.000	56
INDESIT 155 litrov		
model lusso	45.000	73
ZOPPAS 130 litrov	37.000	60
ZOPPAS 160 litrov	48.000	77
NAONIS 130 litrov	35.000	56
NAONIS 160 litrov	48.000	77
IGNIS 130 litrov	42.000	68
IGNIS 145 litrov	44.000	71
IGNIS 170 litrov	57.000	92

Specialna ponudba:
hladilnik INDESIT
model 130 litrov 89.000 143
PECEM NA PLINSKO OLJE IZREDNO ZNIZANE CENE

Pri nakupu veljajo še vedno enaki pogoji kot lani
blago dostavljamo do železniške postaje Sežana

tako sočna in osvežujoča

Sinalco

Našo pijačo
spoznate
po rdečem krogu
na vsaki
steklenici

ZA VAŠ OKUS

RADGONSKI BISER — BRILJANT

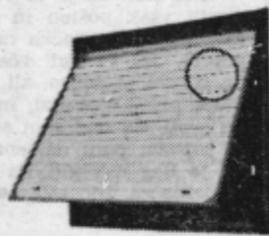
Proizvaja:

KMETIJSKI KOMBINAT RADGONA

ROLETE

ORIGINALNE —
PLASTICNE
IN LESENE ROLETE

v italijanski izvedbi vam
dobavijo in montirajo v
14. dneh.

In še okna, ki nimajo
škafle za rolo!
Po novem sistemu monti-
rajo tudi plastične in lese-
ne rolete — po konku-
renčni ceni.

Vse informacije dobite pri
mojstru

LUDVIKU SEDONJI
MIZARSTVU
RAKICAN 66
p. M. Sobota

ROLETE

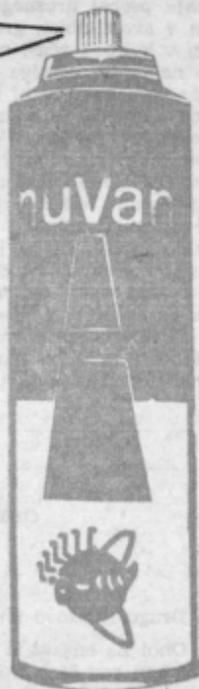
PST! Zelo zaupno!
moj najboljši
in najljubši prijatelj

je ZVITOREPEC
Zato vsak četrtek kupim
ZVITOREPCA

Za
učinkovito
uničevanje
mrčesa

Mrzlica vabi

Mrzlica nad Trbovljami (1.119 m) je priljubljena
izletniška točka, ki jo radi obiskujejo delovni ljudje
iz Zasavja in Savinjske doline. V maju je bil obisk
več kot zadovoljiv. Ob sobotah in nedeljah so bila v
planinskem domu zasedena vsa ležišča. Teh je natan-
ko 100.

Prčakujejo, da bo dom na Mrzlici v juliju in
avgustu povsem zaseden. Mnogi rudarji iz Zasavja
preživijo tu letni dopust. Semkaj prihajajo radi tudi
lovci iz Prebolda, kadar se odločijo za lov na divjega
petelina ali srnjaka. Tudi ljubitelji gorske flore iz
Ljubljane in celo iz zamejstva se večkrat zaustavijo
po nekaj dni na Mrzlici. Cesta do vrha je primerna
za vsa motorna vozila. Zato Mrzlica privabi v svoje
gozdno zavetje in na sončne jase tudi številne go-
barje in zbiralce zdravilne arnike. Samo v letošnjem
letu je obiskalo Mrzlico nekaj nad 2.000 obiskovalcev.

V pralni stroj edino

Superdetergent

mixal

VSEBUJE — SADRŽI
OXYLAN

za avtomatsko strojno pranje

ker vsebuje

OXYLAN

DESETI BRAT

Jaz zase menim, ko bi enkrat toliko imel, da bi pošteno utešil potrebsčine tistega dela svoje osebnosti, ki ga telo imenujem, jaz bi nikdar ne mogel še dalje in dalje riti in pridobivati, ampak hotel bi živeti srečen in zadovoljen. Da feaškega življenja tu ne mislim, to že vem, da ti v glavo ne pride.

»Kako je to, da se hoče nekaj šopiriti s temi sploh znanimi izreki, morda bi me rad svoje učenosti prepričal?« boš rekel, videvši, da sem te že dvakrat v teh vrstah razveselil, omenjevanje starega klasika. Ali tudi to sem še tukaj pridobil. Imam namreč starega klasika. Ali tudi to sem še tukaj pridobil. Imam namreč starega študenta, čudovitega človeka, brata svoje-ga gospodarja, za učenika in učenca. Ah, ko bi ga ti videl, tega postarnega, sesušenega, raztrganega in zamazanega moža, ko bi ga slišal, kako govori vedno o pijači, ne nedolžni vodi, temveč o sladkem vincu in žganju, kako včasih celo mene pridobiva, da bi šel z njim, kako pri tem vé navajati primerne in neprimerne latinske izreke iz raznih knjig — ti bi mislil, da imaš starega, slovečega capéta Diogena pred seboj, ki mu drugega ne manjka ko poveznjene kadi, da bi vanjo zlezal, in pa malo več ciniške filozofije. Zakaj ko bi k temu kak Véliki Aleksander prišel in mu na izbi-ranje dal, kaj bi rad imel, izprosil bi si moj stari uče-nec rajši frakeljc žganja, kakor pa, da mu ne bi sonca zaslanjal. Učenca pa imenujem starega Dolga (kako čudno naše ljudstvo imena za svoj jezik prekrščuje) zato, ker včasih zjutraj, ko na vrtu berem svojega in tvojega ljubljena, pride k meni ter mi knjigo iz rok vzame in jame prestavljati, da se mu ne morem pre-čuditi. Koliko talentov je Bog ljudem razdelil, ljudem,

ki te darove pokopljejo sebi in človeštvu na škodo. Nekatero leto je že preteklo, kar ni imel knjige v ro-kah, veliko je med tem časom takega doživel, kar ni v nikakršni zvezi z izobraževanjem boljšega dela našega bitja, celo veliko je počel, kar bi bilo prelehko utopilo poslednje duhovne moči v njem, in vendar včasih, ka-dar mi bukve iz rok vzame, tako dobro zamotane reči v Horaciju pretolmači, da ne vem, kaj bi mislil, ali imam genijalnega človeka pred seboj, ki je tudi nje-mu namenjene darove zakopal, ali pa so nekdanji uče-niki vse drugače znali učencem znanosti prilastovati ko današnji pedantje in suhoparniki. Pa naj bo dovolj o tem, drugo pot ti povem, če boš hotel, vso zgodo-vino tega čudnega »bisera v blatu«.

Ker sem ti začel obrisovati svojo okoliščino, mo-ram ti še druge spomina vredne osebnosti, s katerimi se tu pečam, pred oči postaviti, da si boš potem moje življenje in vsakdanje početje posnel. Ker sem ravno z moškimi začel, ostanem dosleden in ti najprvo te v rudimentu naobrazim, dasi s tem še ne rečem, kakor da bi imel ti kako prednost ali bi mi bili bolj po volji od žensk. V obližju, komaj nekaj streljajev od mojega zdajnjega stanovanja, stoji stara, pol razpadla luknja, ki se gradič imenuje in je lastnina enega naj-nenavadnejših ljudi, nekega starega, bogatega hipo-hondra, ki ne trpi žive duše blizu sebe. Njegov sin Marijan je vsakdanji gost pri nas, potemtakem tudi eden mojih novih znancev. Človek je iste starosti ko jaz, kaže se mi bolj prijaznega, ko mi je ljubo, veliko mi ima pripovedovati, zdaj me zvabi in spravi tja, zdaj sem, ali pri vsem tem ga nisem nič kaj vesel. Včasih grem z njim na lov, ne tolikanj iz vselja kakor zavo-

včasih tista neslanost popade, da se zamislim v kaj bi molčim. Te slabosti se še do zdaj nisem odvadil, kakor si iz tega razvidel, kar sem ti od kraja pravil. Moja tukajšnji ljudje pa to mojo razvado razlagajo, da me njo: dolgčas mu je. Zato in ker so zares dobri ljudje in bi mi radi ustregli, me silijo, naj to in to z Mar-ijanom vred počenjam. Tako se primerja, da sem več-krat, kakor mi je ljubo, s puško v hosti ali s trnkoma na ribnjaku ali zdaj, kar je sneg zapadel, nad pti-čarji. V teh priložnostih pa si moram spoznati, da nisem za takega prijatelja ustvarjen, kakor mi ga je usoda za pripravlila. Dobra duša je, prijazen, veliko si prizadeva, da bi me razveselil, in jaz sam si dostikrat očitarim, kako mu morem tako nevhvaležen biti, ali kar je, to je pravega sočutja do njega mi popolnoma manjka. Sa-veš, da sem včasih več ur lahko blebetal; s tem pa ja-šem pa mi dostikrat pogovor obtiči, besede zmanjka, nimam se česa meniti z njim. Govori veliko; ali ve-njegovo mišljenje se pleče o tem, kar mu je najbližje in to mene ne more vezati. Ima še nekoliko izobraže-nja, čeravno veliko ne. Ta človek, kakor se mi povsem vidi, je namenjeni ženin najlepše deklice, kar sem ja-jaz v življenju videl, hčere mojega gospodarja, Manje.

Nočem poskušati, kako bi ti na papir narisal nje-no podobo, zakaj beseda je okorna, pero bi jo bolj kazilo kakor slavimo. Celo ko bi bil slikar, ne bi mogel temu obrazu vdhiniti tiste blagosti in tiste srčne do-brote, katero človek spozna, ako je bil nekaj časa v njo vkup. Zares menim, da omenjenemu srečnemu mladeniču zavidam ta biser, katerega morda ne bo to-ko vreden, kakor zasluži, in zato morda ne ve in ne bo vedel, kaj bo dobil na svetu. Tu vzor lepše polovice

človeštva in tam suh, navaden človek, ki morda še ne čuti globlje kakor vidi, ki ima morda ozke in omejene misli o pozemski sreči — ali ni to nasprotje? Nasprot-ja pa se po naravnih in logičnih postavah ne strinjajo, ne vežejo. In vendar mi povedo ljudje, da se mislijo tu vezati, da meni gospod slemeniški dati svojo hčer Marijano.

Ko sem sam te razmere opazoval, sem se zdaj pre-pričal, da je resnica, zdaj pa se mi je zopet zdelo, da ta reč še ni tako gotova. Marijana nisem mogel nikdar nič vprašati o tem, še govoriti ne morem z njim o ta-kih rečeh, sam ne vem zakaj. Vidim, da sta si kakor dva stara znanca, da se tikata kakor brat in sestra; ali nobenkoli ju še nisem dobil v kakem bolj skriv-nostnem in živem pogovoru, zlasti pri njej nisem vi-del nikakega znamenja gorečega čuta do njega. Mislim sem, da deklica razumno misli, da se njeni zdravi pa-meti nepotrebna in neumna zdi vsakršna sentimental-nost in vnanje skazovanje, da je torej v duhu podobna preprosti slovenski materi, ki goreče ljubi svojega odraslega otroka, pa ga ne poljubuje, ne objemlje, am-pak rajši pod tršo skorjo zakrije blaženo ljubezen. Drugekrat pa, ko sem s svetom in sam s seboj neza-dovoljen kje v kraju sedel in me je zalotila in sva pri-čela kak pogovor, sem sprevidel, da sem tu napačno obsodil; sprevidel sem, da ima deklica zraven svoje vse razumnosti celo nekaj romantičnega mišljenja. Lahko povzameš, kake sklepe sem iz tega delal glede omenjene reči. Napeljal sem včasih govorico nanj, ome-nil sem njenega častivca; pa nikdar se noče z menoj o tej razmerici meniti; vselej se mi utegne s tem, da

resnoba postane in začne o drugih rečeh govoriti, ali pa se nekako čudno in ljubo nasmehlja, da ne vem, ali hoče reči: kaj ti mar moja zadeva, ali pa misli nazna-čiti, da ljudje brez nje številijo.

Po vsej pravici boš dejal, kako je zopet to, da se po starobabje vedečen vtikam v reči, ki bi me imele toliko brigati ko predlanski sneg. Jaz moram reči: mea culpa, res sem nespameten. Človek nima včasih kaj delati, pa si take uganke zastavlja. Tako menda tudi jaz ugibljam, ker imam preveč časa. Moj učenec je ljub, priden fantič, boji me in rad me ima, tako da se prav dobro razumeva. Ker mi vse o pravem času stori, kar mu naložim, prekladati ga pa nočem, mi ostaja precej praznega dneva. Če teh ur ne presanja-rim v svoji izbici, grem na vrt, kadar ni premrzlo in tam v kolibici včasih najdem gospodično pri — bukvah. Ko ne bi že drugega imela na sebi, že to, da posebno rada bere, moralo bi me, da bi jo častil. Zakaj jaz mi-slim, da je že to znamenje dobrega srca, če kdo ljubi poezijo ali lepopsnansko berilo. Le pomisli, kako sva med seboj včasih prav sodila tiste izmed svojih vrstni-kov, katerim ni bilo mar za drugo, kakor da so ustrezali raznim telesnim potrebam, katerim je vsako bra-nje mrzelo, izvzemši morda kake posebno domišljivo budeče spise, ki so jim le zato dopadali, ker so jim bili po mesenosti v rodu.

Njena mati, že precej priletna ženica, je gospodi-nja skozi in skozi. Vse hrame in predale v pohištvo mi je že razkazala in razložila, tako da sem se že včasih dolgočasil, ker he morem trditi, da bi me malenkosti zanimalo: kako roža iz tega in tega semena zraste, ka-

ko se to in ono orodje rabi, kako se korenje za seme prav sadi in enake reči. Pa majka je dobra, skrbilna zame, kakor bi bil njen sin, in varovati se mi je, da ja-ne žalim s tem, da bi se pokazal nepazljivega ali mal-marnega v takih imenitnih in potrebnih pogovorih.

Veš, da imam tudi jaz kmeta rad, ker sem bil sam iz prvote kmet, ker sem sam kakor deček že za brazdo plužne držal. Med prostimi kmečkimi možaki čuje včasih izvorno in tako modro misel, da se je ne bi smel noben modrijan sramovati, čuješ primere in go-vorne podobe, katere reč tako do dna in tako žirno pred oči postavljajo, kakor malokateri poet zna izra-ziti izloge svoje domišljije in glave. Kmet je po tej mo-j misli tudi šola mislečemu človeku. In zavoljo tega svo-je začela rad zahajam med ljudstvo. Imamam tud že lepo krdelo znanih originalnih mož, katere opam-jem in včasih od njih kako pobere. Rad bi ti popisal na kratko tudi lete, ali ti si nemara premalo dema-krat, meščanska kri ti vre po žilah, meščanstvo pa je prelaz na boljarstvo. Utegnil bi se malo nasmehniti moji preprostosti, kakor bi to ti imenoval.

Razvidno ti je iz vsega tega, da bi bil na mojem mestu vsak pošten in zmeren človek srečen in tako zadovoljen ko mačka na peči, če dovoliš, da ti robat povem. Jaz se tudi včasih trudim preveriti samega se-be, da mi je došlo, ali vselej ne gre. Kakor sem ti o kraja pisma povedal, manjka mi tebe, Nande, manjka mi sveti, da sem sam svoj gospodar, na pravem mestu in pravem potu namena, ki bi mi bil po volji. Zaka-mi je Bog naklonil, da moram v najlepši dobi svojega življenja za tujo mizo sedati, to mi ne gre v glavo. Da

vendar se moram kaj pri tej priči izpovedati, da ne bi rad tega mesta popustil, ko bi se mi prilika ponujala, celo ne tako brž, ko bi mi kdo odprl pot na univerzo, katere sem še pred malo časom tolikanj želel. Kajne, da se me je poprijel deseti naglavni greh »confusio«, ter se me drži kakor laščec. Opiši mi kmalu. Željen sem videti, kako me boš obral in oštel. Za zdaj te Bog živi, podajam ti roko čez hribe in doline.

Tvoj Lovro.

Pripis: Ravno sem zgibal to kroniko svojih sreč in težav, ko mi pride stara naša hišna povedat, da je gospod Vencelj (okrajni zdravnik, poštna duša, eden izmed prvih mojih znancev v tem času babilon-ske sužnosti — Bog me ne kaznuj, da tako neumno govorim) s svojo hčerjo prišel v grad in da po meni vprašuje. Preden torej te vrste, ki bodo te be videle, zapečatim, menim, da ti moram še to imenitno novost povedati. Omenjeni otec, gospod Vencelj, kaj radi go-vore o svoji hčerici, večkrat so mi jo objubili ripe-ljati. Radoveden sem, kaka je, zato grem precej doli. Ko bi bila taka, kakor — — pa zdrav!

OSMO POGAVJE

Skupaj midva sva sedela, nama lep večer je bil. S. Jenko.

Drugo Kvasovo pismo.

Oho! Za enkrat si se že zmotil, predragi moj! Sicer skazujem vso čast tvoji modrosti in razumnosti, ali tako ti jaz vendar nisem rekel med vrstami brati, kakor vidim iz tvojega odgovora, da si presodil mene in mo-je »pomanjkanje«. Da sem jaz zaljubljen! Da samo za-voljo tega tako enostransko opisujem svojega tovariša Marijana, ker vidim, da mi je na poti! Moj Bog! ne vem, če se norca delaš iz mene in iz mojih okoliščin, ali pa se je tebi samemu kaj takega pripetilo, česar v svoji porednosti mene obdoluješ.

Po vseh besedah je videti, da tako o njej govoriš, kakor cigan o žametovih hlačah, to je zmerom in naj-rajši. To so tvoje besede in nadalje imaš skozi in skozi neko veselje na ajati mi in mi reči podtikati, katere mi še na misel niso prišle, dokler nisem imel tvojega pi-sma v roki. Kar se omenjenega pregovora tiče, te moram opomniti, da nikakor ni na pravem mestu, če-ravno je naroden. Kako se ti, hudoba, predrzneš mene ciganu primerjati in celo lepo deklico tisti reči, ki se v pošteni družbi celo ne imenuje. In ti, ki si meščan, ki bi moral vedeti, kaj je prav, kaj ne! Ko bi bil že jaz to izrekel, meni bi ne bilo tolikanj zameriti.

Premislil sem tvoje besede. Popolnoma se zlagam s teboj, da se mi vzbuja čut, ali bolj prav, potreba v srcu, katere poprej nisem imel. Ali s tem, da trdiš, ka-

kor bi bil tvoj prijatelj drugi del svojega srca tebi vsi in deklici oddal, pokažeš samo, da me premalo poznal da mojemu razumu in značaju premalo zaupaš. Tolle bi me pa vendar moj prijatelj imel poznati, da bi ve-del, da ne bo Lovre Kvas nikdar ravnal samo tako, ko kor mu bo srce velelo, ampak da bo poslednje vedno podlagal oblasti zdravega uma in premisleka. Nikakor ne morem tajiti, da me srce ne vleče do hčere mojega gospodarja — da, to moram izpovedati se tebi, predragi moj, — če je eno bitje na božjem daljnem svetu, za katero bi se jaz z vsem mladostnim ognjem vnel, za katero bi norel in gorel, kakor je kdaj kak človek mo-gel — bila bi to enaka deklica, kakor je ta, katere sem ti v zadnjem pismu omenil. Jaz sem si v nekdanjih iz-zdanih sanjarijah svoj ideal precej visoko zastavil, če-ravno nisem preziral pri tem, da se od človeka ka-božjega ne sme terjati. Reči moram, da v vsem času kar sem tukaj, nisem na njej ni najmanjšega made-lopazil, vedno je tista kratka dobra duša, vesela in re-šna, domišljiva in razumna.

Ali da bi si upal misliti z vso resnobo drugače za njo kakor s spoštovanjem, tega ne smem, kajti razum mi velli: kaj je ona, kaj si ti?

Svet sodi človeka po tem, kar ima, kar je in kako šen je. Svet je pa že star, torej tudi ta navada v sta-rosti utrjena; kdor bi jo hotel ovreči, ta bi sam stal, kdor bi ji hotel ravnati nasproti, bi moral skalo v strop klanec valiti.

Ona je edina hči premožnega, lahko rečem boja tega graščaka, imela bo lepo doto, in dasi njen oče ni plemenitnik, ima vendar češčeno, poznano ime.

Novi predsednik ADK

Atletsko društvo Kladivar je po dolgem času dobilo svojega predsednika. Tako se je končala doba triumvirata, med vladjo in ugibanj. Zdaj je na čelo tega najmočnejšega celjskega športnega kolektiva stopil dolgoletni delavec v tem krogu, Zdravko Ferič. Prava prav se lahko danes vprašamo, kako to, da vprašanje predsednika ni bilo rešeno že prej. Toda, pustimo zdaj preteklost in pogledimo, kakšen delovni načrt si je zastavil novi predsednik. Da, novi predsednik pa tudi atletski svet. Kajti novega predsednika so potrdili na seji atletskega sveta, in delovni načrt, ki ga je predložil tov. Ferič, je osvojil tudi najvišji samouprav-

ni forum celjskih atletov. — Predvsem se bom zavzel, da bomo utrdili vodstvo društva, je v razgovoru dejal tovariš Ferič. Upam, da nam bo uspelo v društveno dejavnost vključiti nekatere starejše delavce, ki so v zadnjem času opustili to aktivnost, pa so nekaj bili med glavnimi stebri. V delovnem načrtu je oživitve nekaterih komisij. Z njimi bodo izredno pestro društveno dejavnost razporedili na vse enako. Delitev dela in odgovornosti je nujna. Hvaležna in pomembna hkrati je pobuda, da bodo znova oživele tiste vezi, ki so že nekaj vezale AD Kladivar s šolami. Zdaj bodo to mrežo razpredli ne samo med celj-

ške šole, marveč tudi na področje širše celjske regije. Od tesnega sodelovanja s šolami si v društvu veliko obetajo; in ne zaman. Tu je vir množičnosti in tu je začetek kvalitete. Določena prizadevanja bo treba usmeriti tudi na področje strokovnih kadrov, trenerjev in instruktorjev. Precej naporov jih nadalje čaka pri dokončni ureditvi tribune in prostorov pod njo. Gre pravzaprav za telovadnico, ki naj služi tako za treninge v zimskem času kot tudi šolam za redni pouk telesne vzgoje. Nekaj nalog jih čaka na notranjem organizacijskem področju; tu gre tako za pridobivanje novih članov kot tudi za njihove

vo evidenco, za pobiranje članarine in podobno. V društvu bodo nadalje poživili še družabno življenje, prirejali razna predavanja, čajanke in nudili zlasti mladim ljudem več kot pa samo možnosti za športno udejstvovanje. M. B.

Uspela akademija

V počastitev 25 letnice pionirske organizacije je Občinska zveza za telesno kulturo v Celju pripravila telovadno akademijo, ki je v dveh nastopih doživela izreden uspeh. Gledališče je bilo obkrajeno prepolno. Vse to kaže, da se ljudje zanimajo za to vrsto telesnovzgojne dejavnosti in da pogrešajo prireditve, ki so bile včasih pogostejše na sporedih. Morda je prav slednji primer resno opozorilo partizanskim društvom, da bodo morala več kot doslej napraviti tudi za zunanjo afirmacijo, za tisto, da tudi javnosti pokažejo, kako teče notranje delo.

Akademija je bila verno zrcalo dela celjskih partizanskih društev, hkrati pa je dala priznanje vaditeljem, ki so pripravili vrste in skupine za javen nastop. K uspešnosti pa je pripomogla vrhunška vrsta slovenskih orodnih telovadcev, med katerimi je bil tudi Miro Cerar. Zato se enkrat — čestitke organizatorju in izvajalcem ter sestavljalcem vaj z željo, da bi se partizanska društva večkrat odločila za akademijo in nastope. Takšne prireditve so namreč tudi pomembna spodbuda mladim članom.

ROKOMET

Bo ali ne bo?

Po šestih letih prizadevanj in kot nagrada za dosedanje delo in vzgojo mladih rokometarjev bi naj bilo Celje od 7. do 9. julija prizorišče državnega prvenstva republikanskih mladinskih reprezentanc v rokometu. Celjski rokometni delavci so sprva to odločitev jugoslovanske rokometne zveze sprejeli z velikim veseljem, toda, ko so se lotili podrobnejših priprav na tekmo, so zastali. Zakaj? Obstali so namreč pred visokim zidom, ki se mu pravi denar. Približno polovico stroškov za to prireditev krije osrednja rokometna zve-

za, drugo polovico pa naj bi zagotovili lokalni viri. In prav za kritje te obveznosti ni nobenih izgledov, če pa so, so zelo skromni. Gre pa za okoli 300 do 400 tisoč starih dinarjev. Ko smo zaključili redakcijsko listo, je vprašanje še vedno viselo v zraku; upajmo pa, da tako ni ostalo in da bo mesto ob Savinji navzlic vsemu gostilo najboljšo mlado rokometarje iz vseh naših republik. —mb

Nogometarji za pokal

Pred dnevi se je tudi na področju celjske nogometne podzveze pričelo tekmovalje za jugoslovanski nogometni pokal. V prvem kolu so se moštva razšla z naslednjimi izidi: Kladivar : JLA 11 : 0, Ljub. no : Zalec 1 : 3, Polzela : Velenje 0 : 3 brez igre, Zabukovica : Vransko 0 : 3 brez igre, Vojnik : Store 5 : 1, Smartno : Soštanj 2 : 1 in Laško : Olimp 0 : 3 brez igre. Vsi zmagovalci so se uvrstili v drugo kolo tekmovalja. T. T.

HOKEJ NA TRAVI

Spet se je zataknilo

Konec maja so hokejisti na gabsrskem Partizanu že petnajstič zapored osvojili naslov republikanskega prvaka. Lovoriko so si priborili brez posebnih težav. Na turnirju štirih ekip so bili presojeni; bili so razred zase. Vsem je prišel polfinalni turnir za državno prvenstvo. Odigrali so v Zagreb. Tu pa se je že spet zataknilo kot nekajkrat prej na podobnih tekmovanjih. Znova jim je zmanjkalo sape tedaj, ko so morali potrditi svojo moč in znanje. Zaradi odsotnosti srbskih moštev je polfinalni turnir za državno prvenstvo potekel

v konkurenci štirih zagrebških ekip in Celjanov. Gabsrski hokejisti so igrali skupaj z Jedinostvom in Mladostjo. Začetek je obetal vse najboljše. Z moštvo nekajkratnega državnega prvaka, Jedinostvom, so igrali neodločeno 1 : 1. Rezultat je bilo optimističen tudi zavoljo tega, ker je Jedinstvo pred tem odpravilo Mladost z 1 : 0. Potem pa je prišlo tisto, kar ni nihče pričakoval. V tekmi z Mladostjo bi Celjanom zadoštal neodločen izid in že bi bili finalisti državnega prvenstva. Toda, bojna sreča se je nagnila v prid Zagrebčanom. Zmagali so s 3 : 0. Če tudi zmagi ni kaj oporekati, so imeli poraženi nekaj pripomb na račun slabega sojenja. To je bilo celo tako porazno, da so se gabsrski hokejisti odločili pisati jugoslovanski zvezi za hokej na travi in oporekati takšni organizaciji pomembnega tekmovalja. Celjani pravijo: pod takimi pogoji res nima pomena, da se še kdaj udeležimo tekmovalja za državno prvenstvo. Vse namreč kaže, kot da je finalni del rezerviran samo za nekatera moštva...

Turnir pa je pokazal še nekaj. Vtem, ko so gabsrski hokejisti na travi odlično igrali v prvi tekmi, jim je v drugi, vsaj proti koncu, pošla sapa. Strokovnjaki bi lahko iz te ugotovitve dobili ustrezen zaključek. Vsekakor bo treba zdaj napraviti tisto, da se bo-

do Celjani uveljavili tudi v državnem merilu. Čas je, da napravijo še korak naprej in se z vrha republikanske lestvice povzpnejo med najboljše na državni jakostni stopnici. Za to imajo vse pogoje, zlasti pa izredno voljo, amaterske odnose in podobno. M. B.

VESNA **Volna**

TAMPAX V DROGERIJI

Drogerija manufakturna STARI TRG

Dolga stoletja si ljudje — posebej se žene — niso mogli pomagati v primerih neprijetne in nadležne dlakavosti. Razna čarobna mazila so običajno še pospeševala rast.

TAMPAX — izum ameriškega zdravnika Landraesa — je dokončno rešil vse tovrstne težave.

Njegov elektrolitski uničevalec dlak vam omogoči, da enkrat za vselej preprečite dlakavost na mestih, kjer vam je v napoto. Odstranjevanje ni boleče, četudi uniči naprava dlako s korenino vred, ob vsem tem je cena zmerna.

TRGOVSKO PODJETJE
V MODI VSE PO MODI

Takšen je Andraž

Nekateri trdijo, da jih razmejuje cesta, ki se v Polzeli odtrga od asfalta. Drugi trde, da to ni res, temveč da jih asfalt le obkroža, saj se Andraž razteza od Polzele mimo Oljke do Pesja pri Velenju. Ne vemo, kdo ima prav, dejstvo pa je, da imajo ceste izredno slabe. Tega dne, čeprav je bilo petnajstega, torej dne, ko je pred trgovino v Andražu bilo po navadi več vpreg, je bilo vse mirno. Nekaj slučajnostnih kupcev. Poslovodja se je potožil, da odkar rudarji v Velenju več ne zaslužijo tako dobro, tudi v trgovini promet upada. Iz Andraža, vasi, ki ima 146 gospodinjstev in če k temu prištejemo še zaselek Dobrič, ki ima 46 gospodinjstev, torej skupno 192 gospodinjstev, hodi veliko občanov rudarit v Velenje ali delat v Gorenje in v polzelsko tovarno nogavic. Po krizi v Velenju je bilo prav iz Andraža največje število rudarjev, ki so bili na listu za razpoložljivo delovno silo. Nekaj jih je bilo premeščenih v Koper, odkoder pa se baje razočarani vračajo. Tudi oni, ki so se zaposlili v celjski Cinkarni pri pečeh, so po nekaj dneh pustili

delo in si poiskali zaposlitve drugje, nekateri pri železnici. V rudniku je baje bilo težko, toda pri pečeh je še težje. V Kopru pa se slabo zasluži... Nekoč, pred vojno so se Andražani radi razdelili v dve skupini, med spodnje in zgornje. Včasih so te skupine ob slučajnostnih srečanjih pripravile zabavo, da so v kraju še nekaj tednov o tem govorili. Toda od takrat, ko so fantje in mošje šli v boj prsa ob prsa in na bojnem polju pustili med drugimi tudi dva mrtva tovariša, od takrat je v vasi sožitje. Dobro sožitje, tako, da tudi veseljskih prask ni. To je res. Rezultat tega sožitja je zadržni dom. Tega so gradili celih deset let. In ker se je v tem času marsikaj spremenilo, med drugim tudi zakoni, so Andražani ostali brez dvorane, kljub temu, da jo v resnici imajo. In to celo lepo, novo. Toda dvorana nima zasilnega izhoda, pa jo ne smejo uporabljati za večje prireditve... Zdaj so že pripravili opeko, da bodo zgradili zasilni izhod, prihodno jesen bodo kulturne prireditve končno že v dvorani zadržnega doma in ne več v oni, zgoraj pri

cerkvi. Mladi iz Andraža pa so s svojim delom v zadnjem času že večkrat prodrli v javnost. Največje presenečenje so soobčanom pripravili s svojimi smučarskimi skakalnici. Fantje z one strani, pod Oljko so namreč v nedeljskih jutrih zavili v breg in začeli kopati, meriti, kopati, meriti, vse dokler niso zgradili prve skakalnice. Pa so začeli znova. Zopet so merili in kopali pa spet merili in zgradili drugo, večjo skakalnico. In še enkrat vse znova... Zdaj imajo tri skakalnice, od katerih te na zadnji že lepo ponese, da lahko jadraš nekaj deset metrov daleč. »Ko bi vi videli in vedeli, koliko zemlje so prekopali ti fantje...« pripovedujejo starejši možakarji, ki so s cerkvenega dvorišča ob nedeljah zrl na mladež na oni strani doline pod Oljko. »Vidimo, da nam drugi le malokdaj pomagajo,« je dejal starejši občan. »Zato mo-

ramo sami sebi pomagati. Zdaj, ko smo že nekaj problemov rešili, bomo šli množično na lovce.« »Ali so se vam tako zamerili?« »Oni ne, pač pa divjad. Vse naokrog streljajo, povečini brez uspehov, ker ni roparic, tu pri nas pa se ne moremo ubraniti lisic in druge zverjadi... Zato bomo šli sami po lovce in jim pokazali, kje je divjad...« Mladi so odložili smuči na podstrešja. Zdaj se z vso vneto predajajo pripravam za prihodnje tekmovalje koscev. Pravijo, da bo to veselje za mladež in stare. Ni šala zmagati v tekmi s starejšimi kosci. Dekleta se baje že zdaj na tihem vesele te borbe, ker bodo zmagovalcem pripravile nekaj tistih dobrot, ki so se jih naučile pripravljati čez zadnjo zimo v tečaju. Prav je tako, namreč, da tekmujejo vsi, kajti potem je zmagala tem dragocnejša. J. S.

SOSED SOSEDU...

ČE STE POZABILI...

KINO

KINO UNION:

21. 6. do 25. 6. Zandar v New Yorku, francoski barvni film. 26. 6. do 29. 6. Pirat, japonski barvni film.

KINO METROPOL:

22. 6. do 25. 6. Kako sta se ljubila Romeo in Julija, jug. barvni. 26. 6. do 30. 6. Zene tudi s cvetom ne udari, češki film.

LETNI KINO:

23. 6. do 25. 6. Topkapi, ameriški barvni film. 26. 6. do 27. 6. Herkul osvaja Atlantido, ital. barvni film. 28. 6. do 29. 6. Kraljica Koloda, ameriški barvni film.

IZLETI

Če ste se odločili za prijeten nedeljski izlet na planine vam svetujemo, da ne pozabite obiskati eno izmed turističnih postojank na širšem celjskem območju. Odprti so naslednji domovi:

Korošica, Okrešelj, Klemenškova planina, Raduha, Okrepčevalnica na Pavličevem sedlu, Mozirska koč, Rogla, Jurčkov dom na Lisci, Resevna, Celjska koč, Svetina in Dom na Bohorju.

BAZENI

Na celjskem območju so odprti naslednji bazeni: Celje, Rimske Toplice, Soštanj, Rogaska Slatina, Sentjur, Podčetrtek in Prebold.

Vstopnina je za odrasle od 100 do 200 SD, za otroke od 30 do 50 SD.

SPECIALITETE

Hotel Celeia: Celeia steak, domača šunka po gorenjsko, istrski raženj, Celeia kava;

Turist na Frankolovem: postavi; Ojstrica: domača hrana; Ribčič: vse vrste morskih rib; Majolka: izdatna domača hrana.

PRIJETEN IZLET

IZLET-NIKOM
CELJE

NA TRZASKI VELESEJEM
OD 21. 6.—5. 7.

izletnik

VREME

VREMENSKA NAPOVED ZA
CAS OD 22. JUNJA DO 2.
JULIJA

Lepo vreme se pričakuje nekako od 25. do 27. junija in okrog 30. junija. Trajen dež z ohladitvijo okrog 28. junija in 1. julija. V ostalem spremenljivo vreme s pogostimi kratkotrajni padavinami.
Dr. V. M.

CELJSKI TRG

Zadnje čase prihajajo na celjsko tržnico prodajalci skoraj iz vseh republik, kar je tudi pomagalo, da lahko rečemo, da je trg dobro založen. Cene (vse v starih dinarjih): fižol v stročju — zelen in rumen 300—400, kole-rabica 200—300, kumarice 300 do 600, solata 100—200, nov krompir 180—200, grah 350—380, jagode iz Srbije 500—600, domače 600—700, gozdne jagode 1000—1500, borovnice 300—400, gobe lisičke 800—1000. Tržnica je odprta vsak dan od 5. ure zjutraj do 18.00, ob nedeljah in praznikih pa od 6.00 do 10.00.

AVTO SERVISI

CELJE:

Avto Celje: Medlog — splošna popravila, Fiat servis — Miklošičeva ulica.

LASKO

Komunalno podjetje Lasko.

MOZIRJE:

Karel Rifelj, Gornji grad; Vilijem Maloprav, Mozirje; Lado Božič, Ljubno; Komunalno podjetje Ljubno.

VELENJE:

Edo Ažman, Koroška ulica 1, Soštanj.

NUJNO

Telefon: Gasilci 93, Postaja milice 92, 20-00, Zdravniška dežurna služba 23-34, Bolnišnica porodnišnica 22-22, Reševalna postaja 94, nočna služba 21-49, Porodnišnica ponoči 22-24, Elektrarna 23-21, Plinarna — vodovod 23-10.

ČESTITAM

Radijska čestitka je najlepše darilo za sorodnika, prijatelja ali znanca, saj vaše želje spremlja prijetna melodija. Zato, če ste pozabili, je cena čestitke v oddajah Radia Celje ob delavnikih 1500 SD in ob nedeljah 2500 SD. Naročite jih lahko tudi po telefonu na 31-05.

PLOŠČE

V prodajalnah Astra in Radio v Celju so v teh dneh dobili več novih plošč.

Astra: Nije zlato sve što sije, Vanja Stojković; Vse rože sveta, Lado Leskovar; Larina pesem, Nada Knežević; Winchester cathedral; Little Tony.

Radio: She's women, The boys; Olivera Vučo; Henčkov trio; Velika plošča ansambla Borisa Kovačiča; Miki Jevremović.

AVTOMATSKE CENTRALE

Telefonsko omrežje SR Slovenije je razdeljeno na 9 omrežnih skupin: Celje, Koper, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Nova

gorica, Novo mesto in Postojna. Vseh 9 omrežnih skupin sestavlja telefonsko omrežje tranzitne centrale Ljubljana. V Jugoslaviji je 17 tranzitnih central s 76 omrežnimi skupinami. V Sloveniji je vključenih v popoln avtomatski telefonski promet 5 omrežnih skupin, ki imajo karakteristične številke: Koper 066, Kranj 064, Nova Gorica 065, Ljubljana 061, Novo mesto 068.

GIBANJE PREBIVALSTVA

Na področju matičnega okoliša Zalec se je od 4. do 10. 6. rodila deklica.

Poročili so se: Stanislav ZEVNIK, delavec iz Brega pri Polzeli in Ana Marija GRACL, delavka iz Brega pri Polzeli.

Umrli so: Helena GORNIK, roj. FUNDA, 80 let, gospodinja iz Malih Braslovč; Terezija WEGLENHER, roj. PENIC, 79 let, gospodinja iz Celja; Antonija LEŠER, roj. GOLAUŠEK, 74 let, gospodinja iz Migojnic; Frančiška BASLE, roj. SATLER, 56 let, inv. upokojenka iz Latkove vasi; Angela GRIL, 67 let, gospodinja iz Lipja; Marija AHAC, 68 let, socialna podpiranka iz Smatevža; Avgušlina

NAJLEPŠE DARILO ZA VAŠE SVOJCE V INOZEMSTVU JE C TEDNIK

Novo!
konfekcija
tekstil
galanterija
vse na
BREZOBRESTEN
POTROŠNIŠKI KREDIT
VELEBLAGOVNICA
 ljudski magazin
CELJE

GOLCMAN, 63 let, osebna upokojenka iz Pirešice; Bernard MEJAUŠEK, 79 let, osebni upokojenec iz Pongraca.

MENJALNICA

1 USA dolar — 1250 SD, 1 Can dolar — 1156,25 SD, 1 Lstg (angleški funt) — 3500 SD, FF (francoski frank) — 253,19 SD, DM (marka) — 312,50 SD, Lit (italijanska lira) — 2 SD, 1 Hfl (holandski forint) — 345,30 SD, 1 Bfr (belgijski frank) — 25 SD, 1 Sch (avstrijski šiling) — 48,08 SD, 1 Skr (švedska krona) — 241,63 SD, 1 Dkr (danska krona) — 180,97 SD, 1 Sfr (švicarski frank) — 258,86 SD, 1 Nkr (norveška krona) — 175 SD, Fmk (finska marka) 390,62 SD.

SAMI NE MORETE OBVESTITI VSEH LJUDI!

TO STORI ZA VAS OGLAS V »DELU«

ŽRTVE

PROMETA

Podlegla poškodbam

Iz Celja se je proti Vranskemu peljal motorist FRANC KLANJC. Pri hiši številka 2 na Mariborski cesti je z avtomobilom prečkala cesto CILJA KACICNIK, roj. 1925 leta, ne da bi se preprical, če je cesta prosta. Voznik motornega kolesa jo je kljub zaviranju zadel in zbil po glavi. Dobil je močan pretres možganov. Šest dni pozneje je v celjski bolnišnici polegel zaradi dobljenih poškodb.

Pet poškodovanih

BORO MARIC je vozil osebni avtomobil po cesti III. reda med Grizarno in Zalcem. Na blagem ovinku je prehitel kolesarja iz tujine, nato pa je zapeljal na cesto, kjer je začel zavirati. Zato ga je zaneslo na desno na traso nekdanje ozkotirnega industrijskega tira in na hmeljniki, kjer se je avtomobil prevrnil in nazadnje obstal na kolezi. Poleg voznika so bili še avtomobilu sopotniki: PAVEL JELEN, njena mati MARIJA in dva otroka. Vseh pet bilo hudo poškodovanih.

Nepredvidnost

Iz Slovenj Gradca je proti Celju z osebnim avtomobilom RUDI KOZELJ. Starega Velenja pa je v času pripeljal moped FRANC VOVK. Zapeljal je križišče na prednostno šolsko cesto v Velenju, ne da se preprical, če je cesta prosta. V tem trenutku je križišče pripeljal tudi KOLEŠAR, ki je zadel prednjo levo stran avtomobila. Dobil je hude poškodbe, gnetno škodo so ocenili na 2.500 N-dinarjev.

Nesreča kolesarja

Proti Sentjurju je vozil tovornim avtomobilom ALCO KLANJC, ko mu je v nasek Hruševac pripeljal nasprotni kolesar MAKS OSET. V trenutku srečavanja se je prelila železna ograja na slonu avtomobila in udarila kolesarja po glavi. V celjski bolnišnici so ugotovili, da ima lažje poškodbe.

Vozil po sredini ceste

Po cesti III. reda Tepanjska, ki je zaprta za promet, je vozil z osebnim avtomobilom JAKOB FAKTOR, ko je v Draža vasi pripeljal sproti po sredini ceste JOŽE VERTACNIK z mopedom, ki ima oznako »L«. Pri srečanju se je prelila železna ograja na slonu avtomobila in udarila kolesarja po glavi. V celjski bolnišnici so ugotovili, da ima lažje poškodbe.

Nepredvidno prečkanje

Proti Vranskemu se je peljal z osebnim avtomobilom JOSEF MAZUREK in v Draži je zadel pešca MARTINA VELERJA, ki je nepredvidno prečkal cesto. Pešec je nato čakal, da je mimo njega peljala kolona vozil iz Ljubljane, nato pa je prečkal cesto, ne da bi se preprical, če je prosta tudi nasprotna stran.

P. n.

tednik

CELJE

p. p. 161

Naročam TEDNIK

Posliljati pričnete dne ..... na naslov .....

Prilimek in ime ..... ulica ..... hišna št. ....

Kraj ..... pošta ..... podpis .....

Trgovsko podjetje na veliko in malo

Automotoh

CELJE

OBISCIITE SKLADISCA IN PRODAJALNE V CELJU, VELENJU, SLOVENJ GRADCU, ROGAŠKI SLATINI, BRESTANICI, SEMPETRU IN PTUJU

KOMPAS

IZLETI V JULIJU: 9 dni PO
DOLINI LOIRE V NORMAN-
DO IN PARIS — 8 dnevni
POPUST NA AZURNI OBALI
7 dnevno potovanje v PA-
RIZ — 3 dnevno potovanje v
VENEZIO, VENEZIO, PADO-
VA IN BENETKE — 12 dnev-
no potovanje z vlakom v
MOSKVO, LENINGRAD in
MILANO — 7 dnevno
potovanje v ZÜRICH, JUNG-
FRANCOVICH in INNSBRUCK.

Četelane programe za posamez-
ne potovanja prejmete v po-
štovalnici KOMPAS Celje oči-
soma vam jih po pošti pošlje-
mo na vaš naslov.

KOMPASOVI prevozi bo-
lejši in varnejši z najsoodobnej-
šimi avtomobili znamke
MERCEDES.

VED VSAKIM POTOVANJEM
IZLETOM OBISITE TU-
RISTIČNO AVTOBUSNO POD-
RATJE KOMPAS CELJE, TOM-
SLOV TRG 1. TELEFON 23-50.

NA LUNO NE MORETE!
Če ne pomeni, da bi ne mogli
v poltretji uri v Beogradu ali
v manj kot minuti na Brniku! Čas
je vse bolj dragocen in od
svetovnih pogostov velikih po-
stoj. Si hočete ogledati izpod ne-
bov in okolice?

KLUB CELJE uvaja novost
TAXI, ki je mimo turistič-
ne atrakтивности čista poslovna

**VINOZDRAVNIŠKA
DEŽURNA SLUŽBA**

Od 24. junija
do 1. julija 1967
Marjan TISELJ,
veterinar, Celje,
Savinjska 3/II
(Savinjsko na-
brežje — tel.
številka 28-71
Dopolodne: tele-
fon štev. 25-52.)

SLG CELJE

Artek, 22. jun. 1967, ob
20. uri: Radivoje Lola
Djujčić: BOG JE UMRL
ZAMAN. Torkov abon-
ma in nedeljski popo-
lanski ter izven. Gosto-
vanje Mestnega gledali-
šča Ljubljanskega.

Artek, 23. junija 1967 ob
20.30: Radivoje Lola Dju-
jčić: BOG JE UMRL ZA-
MAN. Premierski abon-
ma in izven. Gostuje
Mestno gledališče Ljub-
ljansko.

Artek, 24. junija 1967 ob
20.30: Radivoje Lola Dju-
jčić: BOG JE UMRL ZA-
MAN. Sobotni abonma
in abonma za delovne or-
ganizacije. Gostuje Mest-
no gledališče Ljubljansko.

Artek, 28. junija 1967 ob
20. uri: Kreft Bratko:
CELJSKI GROFJE. Go-
stovanje v Velenju.

Artek, 29. junija 1967 ob
20. uri: Kreft Bratko:
CELJSKI GROFJE. Go-
stovanje v Slovenski Bi-
strici.

Artek, 30. junija 1967 ob
20. uri: Plautus: DVOJČ-
KA. Zaključena predsta-
va za Cinkarno.

CVET MED PIVI

**Laško
PIVO**

**Mali
oglasi
PRODAM**

GLOBOK italijanski dobro
ohranjen otroški voziček
prodam. Brigita Motoh, Za-
lec, Vrečarjeva ulica 4.

PARCELO 1150 kv. m, v bliži-
ni mesta, primerno za grad-
njo prodam. Naslov v upra-
vi lista.

VESPO G T 150 ccm, malo
rabljeno, dodatno oprem-
ljeno, rdeče barve, v odlič-
nem, brezhibnem stanju,
prodam. Vojnik 50.

**PRALNI STROJ AVTOMATI-
ČNI** za pranje posode ZOP-
PAS STOVELLA prodam. —
Pišite: Rogelj, Ljubljana,
Partizanska 37.

FIAT »ZASTAVA« 750 prodam
po ugodni ceni: Vidmajer,
Zalec, Savinjska cesta 28.

ELEKTRIČNI štedilnik TO-
BI prodam. Anton Gregorič,
Celje, Ljubljanska ce-
sta 6.

VINOGRAD, sadovnjak in zi-
danico s stanovanjem in
vsemi premičninami pro-
dam v Dramljah. Cena po
dogovoru. Celje, Nazorjeva
ulica 2.

MOTORNO KOLO JAWA odlič-
no ohranjeno prodam po-
ceni tudi na ček. Mirko
Kunc, Celje, Tržaška 11.

MOPED COLIBRI prodam
poceni zaradi odhoda v JNA.
Prevoženih 13.000 km. Mar-
tin Zveplan, Brodnice 7 —
Rimske Toplice.

**MOTORNO KOLO NSU PRI-
MA** v voznem stanju pro-
dam ugodno za 1500 Ndin.
Avgust Zalokar, Babno 21
— Celje.

STISKALNICO 150 l, rabljene
sode od 50 l naprej, cirku-
larno os prodam. Celje,
Cesta v Laško 12 (Polule).

SADNO STISKALNICO sko-
raj novo prodam. Adolf Do-
linar, Zabukovica 109, Griže.

KOMPLETNA NOVA VALJA
za motor B W 500 ccm pro-
dam. Albin Oprešnik, Mrzlo
polje 18, Jurklošter.

**DOBRO OHRANJEN KLA-
VIR** in opremo za samsko
sobo prodam. Ogled pri
Sibila, Čuprijska ulica 17/I.

KUPIM

VIKEND ali zemljo za vi-
kend, najraje v gozdu —
Rimske Toplice, Rogoška
Slatina. Naslov v upravi
lista.

STANOVANJE

DVOSOBNO stanovanje za-
menjam. Lahko izven me-
sta. Dečkova 44.

SOBO, po možnosti prazno
iščem. Plačam 10.000 Sdin.
Za nagrado pomagam tudi
v gospodinjstvu. Ostalo po
dogovoru. Zaželeno v Cel-
lju ali pa v bližini Celja.
Nujno! Cilka Privšek, »Li-
bela« tovarna tehnic Celje,
Mariborska cesta.

MEDICINSKA sestra išče
prazno sobo. Center mesta!
Naslo v upravi lista.

SOBO — deset minut od po-
staje z vso oskrbo, oddam
moškemu. Naslov v upravi
lista.

SOBO nudim uslužbenki —
kot sestanovalki. Naslov v
upravi lista.

OPREMLJENO sobo išče mi-
ren fant. Ponudbo pod šif-
ro »OPIS SOBE«.

OPREMLJENO SOBO s cen-
tralno kurjavo in souporabo
kopalnice v strogem centru
Ljubljane zamenjam za po-
dobno kjerkoli v Celju. Po-
leg plačila poučujem brez-
plačno nemščino, španščino
in francoščino (eventuelno
angleščino toda samo za
osemetke). Naslov v upra-
vi lista.

OPREMLJENO sobo s cen-
tralno kurjavo in souporabo
kopalnice v strogem centru
OPREMLJENO sobo oddam
samcu. Posebni vhod. Po-
povičeva 41.

do dolgočasi se?
premišljuje?

aha!
sem se že
spomnila ...
kupiti moram
ZVITOREPCA

prepozno!
je že
razprodan ...

**CELJSKA
TURISTIČNA
ZVEZA**

**TURISTICNE OBJAVE
PROSTE KAPACITETE**

Na celjskem turističnem področju
je dovolj prostih ležišč v zdravi-
liščih Dobrna, Rogoška Slatina,
Laško, v hotelih Evropa in Celeja
v Celju, Savinja v Laškem, Pakla
v Velenju, Turist v Gornjem gradu,
Pošta v Rimskih Toplicah, Planin-
skem domu v Logarski dolini in
drugih. Na voljo so tudi počit-
niške hišice v Gornjem gradu, Mo-
zirju in Preboldu. Rezervacije so
potrebne le za skupine ob sobotah.
Vse informacije so na voljo pri
turističnih društvi posameznih
krajev.

KOPALISCA
Odprti so kopalni bazeni v Rim-
skih Toplicah, v Celju, Sentjurju,
Sošanju in Podčetrku. Tempera-
tura vode je v Rimskih Toplicah
28, v Celju in Sošanju 19, v
Sentjurju 20 in v Podčetrku (zdrav-
ilna voda) 35° C. Pokrita bazena
v zdravilišču Dobrna in Laškem
sta odprta vsak dan od 7.—17.
ure, ob nedeljah od 8.—18. ure.

PRIREĐITVE
Ob sobotah zvečer ples na celj-
skem kopalnišču, na Starem gradu
v Celju pa v nedeljo popoldne
koncert narodno zabavne glasbe;
v hotelu Celeja v Celju in hotelu Pa-
kla v Velenju vsak dan barski pro-
gram. V Celju tekmovanje za naj-
lepšo izložbo, v likovnem salonu
mala retrospektivna razstava Fran-
ca Miheliča, 24. junija bo na
Dobrni nastop folklorne skupine
France Marolt. Vsako soboto in ne-
deljo je ples tudi na Dobrni in v
Rogoški Slatini.

PLANINSKE POSTOJANKE
Oskrbovane so vse planinske po-
stojanke tudi dom na Korosici.
Nad Okrešljem je še vedno možno
smučanje.

PREVOZNIŠTVO
Vse ceste so prevozne, le na glavni
cesti v Ljubljano je obvoz nad
Sempetrom čez Polzele.

RIBOLOV
V Braslovškem jezeru lov na po-
strvi. Enodnevno ribolovno dovo-
ljenje stane 10 din, čoln 2 din na
uro. Ob lepo urejenem jezeru na
Blagovni lov na krape. Dovolilnice
pri čuvaju. Isto velja tudi za jeze-
ro na Prešniku. V tekočih vodah
se lovijo zdaj hpani, potokne po-
strvi, šarenke in sulce. Podrobnejše
informacije pri Zvezi ribiških dru-
žin Celje, Gledališka 2.

RAZNO

OSAMLJEN vdovec 68 — 172,
nekadilec, s prihranki in
pokojnino, želi v skupno
gospodinjstvo z zdravo, ver-
no, osamljeno starejšo upo-
kojenko s primernim sta-
novanjem. Samo resne po-
nudbe na upravo lista pod
šifro »ZELENO V SAVINJ-
SKI DOLINI«.

MANJŠE POSESTVO vzamem
v najem v krajšem času
tudi odkupim. Marot Pe-
ter, Vojnik 17.

KLINAR MILOŠ, ključavni-
čarstvo Celje, Vrunčeva 14,
izdeluje in montira alumi-
nijaške karnise v različnih
barvah, palice za zavese za
montažo v lesene karnise
in okvirje za rolete.

izletnik

**1. POSLOVALNICE
CELJE, VELENJE
MOZIRJE, KRASKO,
KRAPINA, HRASTNIK
IN SOŠTANJ**

2. IZLETI PO DOMOVINI
Organiziramo izlete, ek-
skurzije in prevoze po
ožji in širši domovini
ter na ogled turističnih
in športnih prireditev

3. IZLETI V TUJINO

Enodnevn:

— CELOVEC 60 Ndin;
— TRST preko Sežane
55 Ndin;
— TRST preko Gorice
60 Ndin;
— GRADEC 50 Ndin;
— ZABNICA 75 Ndin;

Dvodnevni:

— BENETKE 150 Ndin
— CELOVEC — ZAB-
NICA — TRST 170 no-
vih din;
— DUNAJ 200 Ndin;
— BUDIMPESTA 205
Ndin

**IZLETI SO IZ CELJA, IZ
OSTALIH KRAJEV DO-
PLACILO RAZEN V
SMERI VOZNJE**

Za organizirane skupine
POSEBEN POPUST! Za
organizirane skupine **PRO-
GRAMI PO ZELJI!** ZA OR-
GANIZATORJE **POPUST!**
**VSI PROGRAMI V PO-
SLOVALNICAH IZLET-
NIKA.**

izletnik

OBVESTILO

Na glasbeni šoli v Celju
bo zaključna proslava za
šolsko leto 1966-67 v če-
trtek, 22. jun. ob 16. uri.
K proslavi so vabljeni
poleg učencev tudi star-
ši.

Sprejemni izpiti za novin-
ce bodo v petek, 23. ju-
nija ob 9. in ob 16. uri.
Novinci naj oddajo pri-
jave najkasneje do 22.
junija v pisarni glasbe-
ne šole. Podrobna navo-
dila so objavljena na šol-
ski oglasni deski. Pose-
bej še opozarjamo na
možnost vpisa najmlaj-
ših v pripravnico.

**Ravnateljstvo
glashbene šole**

ZAPOSILITEV

UPOKOJENKI nudim hrano
in stanovanje za varstvo
dveh deklic. Plačilo po do-
govoru. Ponudbe pod šifro
»MESTO — CELJE«.

**NAJUSPESNEJŠI
OGLAS**

v dnevniku

DELO

Obvestilo staršem

Plavalni klub »Neptun« Celje bo tudi letos organi-
ziral plavalno šolo za neplavalce. Pričetek prvega
štirinajstdnevnega tečaja bo 1. julija na celjskem
kopalnišču. Prispevek staršev, vračunana je tudi
vstopnina, znaša 20 Ndinarjev za tečajnika. Svoje
otroke lahko prijavite v pisarni »Neptuna« na kopa-
lišču ob Ljubljanski cesti vsako sredo in petek od
16. do 18. ure. Tam dobite tudi vsa ostala pojasnila.

**DELOVNA SKUPNOST ORGANA ZA KAZNO-
VANJE PREKRŠKOV PRI SKUPSCINI
OBČINE CELJE**

razpisuje delovno mesto
STROJEPISKE

Kandidatke morajo poleg splošnih pogojev za skle-
nitev delovnega razmerja izpolnjevati še te-le po-
sebne pogoje:

1. da ima srednjo šolsko izobrazbo ali administra-
tivno šolo,
2. da ima izpit za strojepisko I. a,
3. da ima vsaj 2 leti prakse pri strojepisnih in pi-
sarniških opravilih.

Izbira kandidatke je vezana na preizkus znanja in
poskusno delo.

Prijave sprejema delovna skupnost 15 dni po objavi.

ZAHVALA

Ob tragični izgubi ljube žene in mame

Cecilije Kačičnik

z Mariborske ceste 204 v Celju
se iskreno zahvalujemo vsem, ki so jo v tako le-
pem številu spremili na njeni zadnji poti in daro-
vali cvetje. Iskrena hvala tudi pevskemu oktetu iz
Sofje vasi in duhovščini.

**ZALUJOČI MOŽ AVGUST
IN OTROCI Z DRUŽINAMI**

MATURA, MATURA...

Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus... se je pred nekaj dnevi razlegalo po Celju in njegovi okolici. Takrat so namreč maturanti celjskih srednjih šol končali s poukom, pričele so se valetе in himna se je razlegala iz grl mladih diplomantov. Pardon, le absolventov, kajti mature še niso opravili.

Poslušal sem maturo na celjskem učiteljski učiteljski v skušal bom prikazati vzdušje ob končnih izpitih. »Agresija« se je pričela ob treh popoldne. Dijaki so že pred tem opravili pismeni izpit; pisali so namreč dve nalogi in še diplomsko povrh, tokrat pa je bila na vrsti ustmena preizkušnja. Zagovarjati je bilo treba diplomsko nalogo in odgovarjati na vprašanja iz slovenskega jezika, iz skupine pedagoških predmetov in iz izbirnega predmeta.

»Kaj te je privedlo, da si se odločila za to temo naloge?« se je glasilo prvo profesorjevo vprašanje. »Nadaljuj z zgodovinskim prikazom!« Ustnice zagovornice so se v začetku sicer nekoliko tresle, vendar je šlo kar dobro. »Hvala lepa, mislim, da bo dovolj.« Še krepak izdih in Marija se je vidno olajšala. Vendar le za nekaj časa, kajti čaka jo zagovor naslednjega predmeta.

»Naslednji, prosim!« in že je ob dolgi mizi, poleg šestih članov komisije in moje malenkosti, naslednja kandidatka, prav gotovo »nabitka« z znanjem. Nismo se prevarali. Njeni odgovori so bili dobri, govorila je sproščeno. Kaj ne bi, saj je v svoji diplomski nalogi obravnavala zanimivo temo: Pedagoška vloga društva prijateljev mladine, v kateri govori tudi o varstvu otrok. Še kratke počitnice in varovala jih bo tudi ona; tu je, svoje ali pa oboje. Sodeč po Štefkinih odgovorih bo njeno delo kar uspešno.

Tokrat je na vrsti bodoči učitelj. Tone je v svoji nalogi obravnaval pomen igre za umski razvoj otroka. Med njegovim odgovarjanjem ta dva člana komisije razporejala nekakšne papirnate trakove, izmed katerih je kandidatka izbrala tri. Ti trakovi namreč niso tako nedolžni, kot je videti; na njih so namreč napisana vprašanja... Tonetu se je tokrat malce zataknilo. Vprašanje je postavila tudi tovarišica ravnateljica. Trema je postala očitna, vendar si je Tone kmalu opomogel in prišel nazaj v »tir znanja«.

Na vrsti je zopet prva absolventka in vprašanja iz naslednjega predmeta. Govoriti bi morala o učnih urah. »Le kako bi začela,« se je verjetno spraševala Marija, kajti oblika jo je rdečica, odgovor pa kar ni hotel iz ust. »Malo se sprostite in še enkrat premislite,« jo je potolažil profesor, potem pa je le steklo. Sprva sicer z vmesnim razmisljanjem, kasneje pa vse bolj gladko. Se eno vprašanje in Marija si je ponovno oddahnila; tudi tokrat le za krajši čas, kajti matura še ni končana. Še na vprašanja iz dveh predmetov bo treba odgovarjati.

Tone že odgovarja na vprašanja iz pedagoške skupine predmetov. Malce se mu je zataknilo. Tu in tam se je nerodno izrazil, vendar je bilo kljub temu očitno, da zna in da snovi ni »prešpricali«.

Po dveh urah izpraševanja smo si vsi skupaj zaslužili kratek odmor. Medtem mi je tovarišica ravnateljica povedala, da bo prihodnje leto maturirala zadnja generacija učiteljskihnikov in prva generacija absolventov pedagoške gimnazije. Imeli bodo torej dve maturi. Pri eni bodo preverjali usposobljenost dijakov za poklic, pri drugi pa bodo pregledali in ocenili splošno izobrazbo. Zvedel sem tudi, da so dijaki pisali diplomske in pismene naloge

kar dobro. Diplomske so bile vse pozitivno ocenjene, nekaj negativnih je bilo le iz področja jezikovnih nalog. Noben dijak ni pisal obeh nalog negativno. Če bi jih, bi bila matura zanj predčasno končana. Sedem dijakov je bilo zaradi pismenih nalog (pisali so jih odlično) in odličnega uspeha v razredu oproščenih ustnega izpita.

Odmor je končan in nadaljujejo se vprašanja iz slovenskega jezika in biologije. Odgovori so dobri in vzdušje je kar prijetno. In končno težko pričakovani konec spraševanja. Še za ocene bi rad zvedel. »Tega pa ne,« so se upri profesorji, »zaenkrat je to še poslovna tajnost,« so dodali.

»Kako ste kaj študirali?« sem povprašal »moje« tri, sedaj že učitelje. »Med letom smo ponavljali, mesec pred izpiti pa smo krepko zagrabili,« se je glasilo odgovor. »In kaj boste delali sedaj, ko imate poklic,« sem še vprašal. Štefka se bo zaposlila in nadaljevala z izrednim študijem, Marija prav tako, Tone pa bo verjetno odšel k vojakom, ker ne dobi štipendije in ne službe.

Za večino diplomantov torej: Vivat academia, vivat profesores... Vladimir Vidmar

»Kako ste kaj študirali?« sem povprašal »moje« tri, sedaj že učitelje. »Med letom smo ponavljali, mesec pred izpiti pa smo krepko zagrabili,« se je glasilo odgovor. »In kaj boste delali sedaj, ko imate poklic,« sem še vprašal. Štefka se bo zaposlila in nadaljevala z izrednim študijem, Marija prav tako, Tone pa bo verjetno odšel k vojakom, ker ne dobi štipendije in ne službe.

Za večino diplomantov torej: Vivat academia, vivat profesores... Vladimir Vidmar

»Kako ste kaj študirali?« sem povprašal »moje« tri, sedaj že učitelje. »Med letom smo ponavljali, mesec pred izpiti pa smo krepko zagrabili,« se je glasilo odgovor. »In kaj boste delali sedaj, ko imate poklic,« sem še vprašal. Štefka se bo zaposlila in nadaljevala z izrednim študijem, Marija prav tako, Tone pa bo verjetno odšel k vojakom, ker ne dobi štipendije in ne službe.

BESEDA

MLADIH

Zaposlovanje in študij

Nedolgo tega je imela občinska komisija Zveze mladine v Celju svojo četrto redno sejo. V glavni točki dnevnega reda so obravnavali nekatere aspekte problematike zaposlovanja in študija absolventov srednjih šol v celjski občini. S tem hočejo opozoriti ustrezne družbene organizacije in samoupravne organe v delovnih organizacijah na aktualnost problematike in zahtevati, da bi to področje globlje analizirali in na osnovi tega postavili dolgoročni program politike izobraževanja in zaposlovanja mladine.

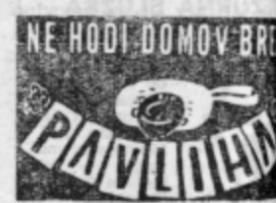
Od skupnega števila dijakov zaključnih razredov jih je 39 odstotkov iz celjske občine.

Podatki o socialni strukturi dijakov kažejo, da se v gimnazije vpiše največ otrok iz delavskih in uslužbenških družin, kmečkih otrok je največ vpisanih v gostinsko šolo, medtem ko se otroci iz delavskih družin najraje vpišejo v administrativno šolo. Tako nam končna slika tudi pove, da ima le Ekonomska srednja šola normalno socialno strukturo, medtem ko vse ostale šole težijo k doželenemu sloju.

Od sedanjih dijakov jih prejema štipendijo le 156 ali 23 odstotkov vseh. Štipendijo oziroma študijsko podporo ima zagotovljeno le 37 dijakov, zaposliti pa se jih namerava 332. Delovno mesto ima

zagotovljeno le 113 dijakov, ostalih 37 odstotkov vseh absolventov pa zaposlitev išče. Najbolj kritično je administrativni šoli, kjer absolventov /od 86/ ne najdejo kam po končanem študiju. Podobno je na tehnični šoli, kjer od 44 dijakov ki se nameravajo zaposeliti išče službo 33 absolventov. Od devetindvajsetih učiteljskih ima le eden zagotovljeno delovno mesto, od šestindvajsetih dijakov ekonomske srednje šole pa 36. Glede na uspeha lahko rečemo, da je normalen, saj je polovica dijakov od polovice dobrih, četrtnina pa slabši oziroma boljši.

Ce te podatke dopolnimo s podatki o šolanju štipendistov in izrednih študentov delovnih organizacijah, da mo zelo grob okvir za šolanje. 127 rednih študentov jih štipendirajo delovne organizacije, je vpisanih vseh visokih šolah. Izrednih študentov je mnogo več, v največjem številu pa se ločajo za študij ekonomskih smeri, politologije in tehniških ved.

NEPRAVIČNA VOJNA

Izrael je ob pomoči imperialističnih sil okupiral precej ozemlja arabskih dežel. Začel je z nepravilno vojno in nase bi moral prevzeti vse posledice. Vsi miroljubni narodi v svetu so agresorja obsodili, morali pa bi ga tudi kaznovati. V vojni na Bližnjem Vzhodu so bili najbolj prizadeti nedolžni ljudje, otroci... Potrebna jim je hitra pomoč. Naši ljudje so prizadeti arabskim deželam že precej pomagali, mi pa smo povprašali mlade iz nekaterih celjskih delovnih organizacij, kaj menijo o tej pomoči.

BRANKO SIVEC, Avto Celje: Edino pravilno je, da bi resnično pomagali arabskim deželam. Občinski komite ZM Celje naj bi prevzel organizacijo akcije, v kateri bi sodelovali vsi mladi. Prispevali bi sredstva za arabske narode ali potem zbiralne akcije ali z delom izven rednega delovnega časa.

MARLIJA PUNGERSEK, Tkanina - galanterija: Materialno pomoč bi vsekakor morali nuditi arabskim narodom. Poslali bi jim lahko material, ki ga potrebujejo ali pa zbrali sredstva. Obsojam to agresijo, še posebej če pomislim, da bi tudi nas lahko kdo napadel. Tako kot zdaj oni, bi tudi mi pričakovali pomoč.

MAUER VILI: Avto Celje: Mislim, da bi prizadetim deželam na Bližnjem vzhodu lahko precej pomagali z udrinjskim delom, z zbiranjem hrane in s krvodajskimi akcijami. V podjetju se nismo razpravljali o pomoči, na vsak način pa bi bilo koristno, da bi to storili čimprej. Pri nas bi prav gotovo vsak nekaj prispeval.

MARJANCA ROŠ, Tehnomercator Celje: O tem nisem dosti razmišljala. Mnogo pomeni, če jih že materialno podpremo. Najkoristnejša pa bi bila pomoč v zdravstvu, arabskim deželam bi morali poslati zdravnike, krvno plazmo, predvsem pa bi morali poskrbeti za varstvo otrok, ki niso prav nič krivi. Pomagala pa bi seveda tudi denarna pomoč. V našem kolektivu o pomoči še nismo razpravljali, verjetno pa bomo. Ljudje v naši enoti bi radi pomagali, vendar ni nikogar, ki bi sprožil to akcijo.

IVICA KOVAC, EMO Celje: Vsekakor podpiramo materialno pomoč ZAR in ostalim arabskim državam, čeprav vem, da bo ta pomoč prenamerna in jim ne bo dosti pomagala. Treba bi bilo ukreniti vse potrebno, da bi Varnostni svet naredil za vselej mir v svetu in da se ne bo samo sestajal.

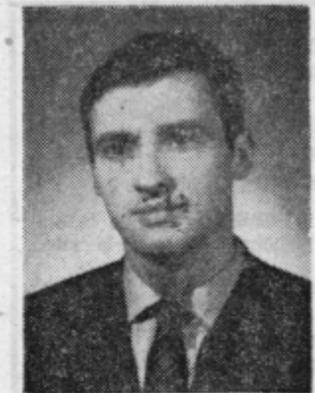
IVICA KOVAC, EMO Celje: Čeprav mladi nismo neposredno čutili vojnih grozot, se zavedamo, da je naša pomoč potrebna sovrstnikom in vsemu ostalemu ljudstvu držav, ki jih je napadel Izrael. Odbramam materialno pomoč, vendar pa sem mišljenja, da te pomoči vedno ne dobijo tisti, ki so najbolj potrebni.

IVO ROJC, EMO Celje: Ne nasprotujem materialni pomoči ZAR, če višina prispevka ne bo določena. Ne strinjam pa se, da bi določili, koliko mora vsak prispevati, kajti pri veččlanskih družinah, ki jih živi le eden, se tudi najmanjša vsota zelo težko pogreša. Moja osebna želja pa je, da bi se materialni prispevek uporabil v miroljubne namene, saj vsi mladi vemo, kaj prinaša s sabo vojna.

JOZE ZNIDAR, EMO Celje: Akcijo pomoči podpiramo zato, ker si ti ljudje niso sami krivi, da so postali reveži, da nimajo kaj jesti, da jih preseljujejo in podobno. Vprašujem pa se, ali je bila ta vojna res potrebna? Zakaj je OZN umaknila svoje čete? Ali ne bi bilo bolje, da bi čete ostale na položajih, kjer so 11 let čuvali mir? Kdo je kriv za to? Ker na to vprašanje še nisem našel odgovora, tudi nisem prepričan, da je bila ta vojna res neizbežna in če je zanj kriv le Izrael kot agresor.

Se enkrat poudarjam, da je naša pomoč prizadetim ljudem potrebna.

PREDSTAVLJAMO

ŠTEFAN DOLEJŠI

Sekretar občinskega komiteja ZMS Velenje

»Velenje velja za mrtvo mesto, ali ni mladina tista, ki bi morala dati kraju poseben utrip?«
»Gotovo je mladina tista, ki daje vzdušje nekemu mestu. Velenje je pač rudarsko mesto in zato že od nekdaj velja pri nas pregovor, da je tretjina ljudi vedno pod zemljo,«

drugetretina spi, ostali - aktivni pa se porazgubijo v velikem mestu. Srednješolska mladina je tista, ki v svojem veselju in zabavi potegne tudi ostale za seboj, prav ta mladina pa dnevno odhaja v druge večje centre. Nekoliko se je spreminilo, odkar imamo gimnazijo. Upajmo, da bo ob prihodnjih generacijah gimnazijcev še boljše.«

»Na kaj je predvsem usmerjeno delo občinske organizacije Zveze mladine v Velenju?«
»Teško je pri nas govoriti o pravi vlogi mladinske organizacije zaradi strukture mladih. Organizirali smo prijeten izlet v Kočevje, vse zastoj in dobili šest prijav. Naše delo je predvsem v kulturnem in športnem življenju mladih, res pa je tudi, da hočemo zadnje čase prodreti tudi z idejnimi delom. Organizirali smo tudi več manifestativnih akcij, kot so sprejemi in pohodi.«

»Imajo mladi v Velenju mnogo zabave?«
»Mislim, da je zabave dovolj iz preprostega vzroka, ker še tisto - razne kulturne prireditve - kar je organizirano, ni zadovoljivo obiskano. Seveda se nekateri kljub temu pritožujejo nad pomanjkanjem zabave. V mislih imam tudi kulturno razvedrilo. Mladinski plesi so v Mladinskem klubu in so, kolikor vem, dobro obiskani.«

»Glavna težava pri delu z mladimi?«
»Majhna aktivnost. Nekateri največji mladinski aktivni slabo delujejo, čeprav imajo možnosti in bi jih stanje v podjetju moralo kot politično organizacijo prisiliti v večjo aktivnost.«
»Se tudi pri vas pojavljajo mladi, ki jim pravimo huligani?«
»Dosedaj je evidentiranih takšnih mladih ljudi dvajset, večinoma povratniki, ki se izgovarjajo, da so brezposelni.«
»Pravijo, da je centralna zabava v Velenju brez mednarodnim sporom. Ga obiskuješ?«
»Bil sem le enkrat in še to deloma iz radovednosti ter zaradi družbenim ter zaradi zabavo.«
»Kakšno pa?«
»Zaenkrat je moj konjiček hoja po planinah. Bil sem že na skoraj vseh večjih hribih v Sloveniji, seveda tudi na Triglavu.«
»Zelje?«
»Zelja je veliko. V kratkem se bom poročil in si zato želim, da bi bil srečen v zakonu in v službi.«

M. SENICAR

ZA ZAKLJUČEK ŠOLSKEGA LETA

EVGENIJ ONJEGIN

»Popoldne, ko se pač predrami, ga spet življenje to zamani in pusto, pisano bo šlo, kot dan za dnevno, noč za nočjo. No, pa je srečen bil Evgenij, takole prost, kot ro. sa mlad, vsak dan deležen vseh naslad in zmag bleščočih, dragoceni? In ali je vihrav ostal ob teh gostijah čil in zdrav?«

Ti kratki in iskreni verzji so iz najlepšega Puškinovega dela - Evgenija Onjegina. Prejšnji teden so učenci osmih razredov na IV. osnovni šoli predstavili to veliko pesniško umetnino staršem, predavateljskem kolektivu in nekaterim učencem. Iz mladih, nedoraslih plahih src je pogumno privrelo Puškinova beseda. Več kot sto poslušalcev

je v šolski avli zbrano sledilo iskrenemu zanosu Tatjane, mirnemu in skoraj plahemu nastopu Onjegina, čudovitim besedam starke Njanje in vsem ostalim. V izbranih odlomkih, ki so tvorili zaključno celoto umetnine, so lahko gledalci spoznali mnogo več kot samo zgodbo o znanem Puškinovem junaku. Izredno uspel nastop učencev osmih razredov osnovne šole pri posredovanju tako zahtevnega pesniškega teksta je odraz neverjetnega poguma, vztrajnega dela in velikih prizadevanj vseh nastopajočih. Deklice, ki so nastopale v ženskih in moških vlogah, so pokazale tenkočuten posluš za globoko liriko. Kako težko je to doseči pri več ali

manj še neprekušenih mladostnih čustvih, ni treba govoriti. Prav zato je bil uspel večer, kar je pokazal spontan aplavz, lahko le skromno priznanje režiserju prireditvi, tovarišici Darinki Joštovi.

Učenke, sicer članice dramskega krožka, Jana Božičeva, Draga Pozvekova, Aleksa Gajškova, Jožica Vajdičeva, Helena Dolžanova, Vera Koroščeva, Irena Renarjeva, Vida Spendlova in Olga Rojčeva zaslužijo iskreno priznanje. Slovesnost ob zaključku šolskega leta je z njihovo pomočjo postala intimen večer, staršem in predavateljskemu kolektivu IV. osnovne šole pa lahko pomeni priznanje in zahvalo ob enem. J. V.

ZANJJA NA GRMADI

126

Po tem uvodu, ko je ponovno iskal z očmi na vseh straneh, so Lucijo Krzničeva, kakor govori zapisnik, vprašali gospodov in prisodnikov poslednjič skrivno in javno izpraševali.

Njena vest je bila čista. Zločinca in coprnica ni bila nikoli. Nikdar! Ovadili so jo in izdali. Vse je bilo izmisljeno in zlagano. Nepremišljene besede lastnega moža so jo spravile na natezalnico. Strašna sumnja je vzbudila v njenem srcu in jo pekla kot najhujši nemor. Ne! Ne! Ne boš! Ta misel je podžigala njen duh, da je neustrašeno zatrjevala svojo nedolžnost, da je takrat, ko so železne lisice mečkale njene prste in kosti in ko je visela pripeta na škripcu in ime obtežene noge, da so roke in noge stopile iz sklepe, se vedno zavračala obdolžitve in so njeni odgovori izzveneli: nedolžna sem. Njeni sodniki so bili tlačinski izvrševalci postave, katerih mnenje je bilo pretežno s čarovniško vražo. S pomočjo rablja so strli njeno odpornost, neznosne bolečine so uničile njeno voljo, zatemnile njen razum, da je naposled priznala, kar so hoteli.

In tako je bila Lucija pred ljudmi velika zločinka. Coprnica! Izvršek človeštva, ki ga je sežgati, da ne bo na njim niti sledu. To je bilo mnenje vseh pravičnih, ki so imeli v rokah oblast; zadrževala jih je samo postava, ki je predpisovala red, kako je treba izvršiti obsodbo, sicer bi bili planili po njej in jo vlekli na grmado...

Cepprav bi imeli vsi radi, da bi prišla coprnica kar najhitreje v oblast svojemu hudiču, ki se mu je vdala

129

Po božji in cesarski postavi je Lucija Krzničeva, kar je vse, kar se je dogajalo po natančni preiskavi, ki je bila izvršena kakor zaukazuje red za krvavo sodbo, sama priznala, drugim v zgled obsojena. Priznala je, da je kriva mnogih hudodelstev, kakor coprnice, s čimer je prelomila božje in cerkvene postave, da je poškodovala blago svojega bližnjega, zatajila je svojo katoliško vero in se celo hudiču zapisala, da je pretežno Rešnje Telo zasramovala in druge pregrešne reči uganjala.

Pelje naj se na navadno morišče in cesarskim mečem ob glavo dene. Njeno truplo naj se na grmado vrže in popolnoma sežge, da bo prah in pepel.

Dano v ribniški graščini dne 11. maja 1701.

Jernej Jurij Gotscheer, i. r.

krvavi sodnik

— Jezus! Usmili se me! je zavajala zločinka, ko je poznala strašnost obsodbe; njen život se je stresel od obupnega joka.

Sicer se je bila že sprijaznila z mislijo, da gredo njene ure h koncu, vendar jo je pretresla zavest, da bo poleg drugih muk, ki jih je prestala, še obglavljena.

— Povejte mi, kaj sem vam storila!

A na njen obupni vzklík ni nihče odgovoril, le sodnik je mignil rablju, rekoč:

— Jaz sem storil svojo dolžnost, sedaj delaj ti! Sodnik je videl, kako so mu v loži zadovoljno priklimali in tudi med ljudmi je zašumelo.

— Preklete, saj sem dejal, da ne bo pravdanskega konca naredilo seme hudičovo! se je oglasil čez vse Kovač in žugal proti nesrečni obsojenki. — Hudičevka,

132

gori. Mešal je suho jelovino s posušenimi bukovimi listi, na široko štiri korake in v četver in visoko skoraj do brade. Tako bo plamen objel truplo z vseh strani in ga hitreje končal.

In ondaj pod mogočnim, širokovejnim hrastom, ki je dandanes sameva, morda še mogočnejši in lepši kakor takrat, so postavili birači oder za cesarskega sodnika in asesorje. Oder je bil v ozadju precej vzvišen, da bi se bolje videli oni, ki so sodili po postavi. Prostor pred odrom je bil prazen; v polkrogu pa so bile postavljene klopi. Bile so pripravljene za graščinske in druge imenitnike, ki bodo pri obglavljenju poviševali s svojo navzočnostjo dogodek in ga uživali.

Takrat namreč gosposki svet ni bil nič kaj mehkužen in gospe in gospodične niso omedlevale, četudi se prelivala človeška kri, zlasti še coprniska.

A preprosti ljudje, ki so jim crkale krave in prašiči, jim delale škodo povodnji in toča, so si zadovoljno priklimali, češ poslej bo mir, le te ne bo, druge se pa ne bodo upale!

Nesrečna žrtve pa je v ječi čakala konca. Obiskal jo je samo izpovednik; tudi moža so pustili k njej, kajti coprnici celo sedaj niso mogli zaupati, da bi se sporazumela s svojimi somišljeniki in jim naročila še kdo ve kaj.

Z možem je Lucija govorila največ o otrokih.

— Povej jim, da nisem bila nikoli coprnica! Niso ribniški otroki! Nikdar! Pošteno mater so imeli!

In ko se je zopet umirila, da je mogla govoriti, ga je vprašala:

— Gregor, ali me imaš še kaj rad?

— Tako kakor zmerom. O, rad. Rad! Kako bi te

127

že na svetu, so ji vendar dali še spovednika, zakaj tako je bilo ukazano v postavi.

Po izpovedi je bila Lucijina duša mirna. Vedela je, kaj jo čaka, da ni rešitve. Iz njenega srca je bila pregnana tudi strašna sumnja, ki je razjedala srce zadnje dni in ji mešala razum. Mislija je na otroke, na moža, kolikor je mogla, sicer pa si je želela, da bi bilo vsega čimprej konec.

Sodnik jo je mučil z raznimi vprašanji, na katera je odgovarjala že prejšnje dni. Ali naj prekliča, kar je že priznala na natezalnici? Ali ji bo kaj pomagalo? Saj je vedela, da je vse zaman. Vse.

In ko so prišla na vrsto vprašanja, ki so ji gnala rdečico sramu v obraz — seveda takrat ni bilo v dvorani radovednih poslušalcev, ki bi se preveč pohujšali, in celo gospoda v loži je sramežljivo priprla okno — ni odgovarjala. Molčala je. Samo enkrat je bila nekaj sikhnila, kar pa ni bilo povsem razumljivo; le šamut je potem okoli pravil, da je rekla: »Praščič!« Pa naj bo kakorkoli, v zapisniku te besede ni.

Končno je dobil besedo zastopnik deželne sodnije, gospod Mordachs, ki je v zagovoru poudarjal, da je bila zapeljana, in kakor bi bil rad videl, da bi bila opravičena in bi dobili otroci nazaj mater in mož ženo, ne more priporočati oprostivte. To bi bil slab zgled mnogim, ki se le iz strahu ne vdajo grdim coprniskim pregrehom in bi se potem izgovarjali, da so bili po taki oprostivti zapeljani. Končno je priporočil gospodom prisodnikom in krvavemu sodniku, naj bodo milostni in pravični v svoji sodbi.

— Bene dixisti! se mu je priklonil gospod cesarski

130

sedaj copraj! Dela si me ob kravo, sedaj boš pa ob glavo!

Okrog njega so se zakrohotali.

Razleteli so se na vse strani in raznesli novico: coprnica bo obglavljena in sežgana.

— Preklete! Prav je tako!

Gregor je izvedel pri Miklovih, kaj se bo zgodilo z njegovo ženo. Tja se je bil zatekel, ko so ga vrgli iz dvorane.

— Sto sreč, da si prišel ven, mu je rekel Miklovec.

— In boga zahvali, da si še zdrav po tem, kar si jim dejal.

— Ali misliš, da ni bilo prav? »Morilec!« sem zavpil in rihtarja sem mislil. Ali ni prav tako?

Miklovec ni nič odgovoril, samo za roke ga je prijel in stisnil, da je Gregor čutil, kako mu je pritrdil.

— Ali misliš, da je kaj pomagala moja beseda?

— Boš kmalu videl, da si resnico razglašal, je odgovoril Miklovec.

Potem so skoraj prišli prvi iz gradu, ki so povedali, da bo coprnica ob glavo.

Miklovec je sočutno pogledal Gregorja, ki je kar odrevenel ob tej novici. Vedel je, da ne bo nič dobrega, a da bo tako, tega ni pričakoval. In ko se je ozrl v Miklovca, kakor bi ga prosil pomoči, mu je ta dejal:

— Vidiš, da si prav rekli!

— Ne moreš mi pomagati, je dejal Gregor, ko je bral z obraza, da ga pomiljuje.

Nihče mu ni vedel svetovati in pomagati, ko je begal sem in tja in iskal pomoči.

— Vi mi pomagajte, gospod respvester! Vi me po-

133

rad rešil! O, prekleti ljudje, ki so te sem vrgli! Podal jih bom in še sebe končal!

— Oh, ne, ne, meni ne moreš nič več pomagati! Veš, Gregor, otroci ne smejo ostati sami! Ko mene več ne bo, naj imajo vsaj tebe! Razumeš?

— Oh, ko bi jih ne bilo!

— Veš Gregor, še nekaj. Se to te prosim... Tiste ženske... tiste s Pristave nikar ne jemlji! Nikar! Samo to te prosim!

Gregorja so neprijetno dirnile te besede, zakaj jasno mu je bilo, da mu še sedaj ne zaupa.

— Nikoli nisi verjela, kako te imam rad, je dejal z očitačim glasom. — Vsaj sedaj mi verjemi!

Ločila sta se in obema je bilo težko, ker je zopet prišlo vmes tisto neizrekljivo in skalilo trenutke resnega in žalostnega slovesa.

Ko je bila Lucija sama, je bridko jokala in obžalovala, da je imela takšne pomisleke.

Vse je bilo pripravljeno in napovedana je bila izvršitev obsodbe. Bilo je prav na krvavi peteki, dne 18. maja. Takoj zjutraj so že vreli z vseh strani ljudje na morišče. Bili so Dolenjci in Gorenjci, izpod Nove Stifte in od Slemen, iz trga je prišlo tudi vse, kar je rado gledalo izredne reči. Več je bilo možih kakor žensk, ki jih je bilo strah. Seveda so bili tudi ljudje, ki niso marali grozodejstev in so obsojali vse to, a niso smeli dati glasno izraza svojim občutkom in prepričanju in so raje ostali doma. Grajska gospoda, ribniška, rtenška in z Brega je prihajala na konjih. In tako je bilo okrog morišča kmalu živo in živahno. Na rovaš coprnice so zbijali šale in se režali.

Tedaj pa se je oglasil grajski zvonec, ki je pozva-

128

sodnik. — Zgodilo se bo po vašem modrem nasvetu. Kajne, gospodje asesorji? Vi ste tudi teh misli? se je obrnil sodnikom in vstal. — Pojdimo v posvetovalnico, da vso zadevo natančno premislite in izrečete svoje mnenje: ali je zločinka kriva in se izreče sodba kakor zahteva postava, ali pa je po vašem mnenju nedolžna in pojde, kamor bo hotela.

Vstali so in odšli za cesarskim sodnikom v posebno sobo.

Posvetovanje ni trajalo dolgo. Krivda zločinke je bila vendar očitna vsakomur in tako pravičnim ljudem, kot so bili tedanji prisodniki, ni bilo treba dolgo premišljevat in se obotavljati, ali bi, ali ne bi. Ko je cesarski sodnik končno vprašal, ali je zločinka kriva ali ni kriva, se je poklonilo dvanajst modrih glav in dvanajst pravičnih mož je izreklo soglasno: kriva je. Nihče se ni hotel izpostaviti nevarnosti, da bi se nje-ga osumili čarovništva.

— Obglavili jo bomo in sežgali kakor zasluži, da ne bo za njo ne duha ne sluha, je dejal sodnik in odprl knjigo postav.

Veel je poklicati pisarja. Ko je bila sodba napisana, so se vrnili v dvorano, kjer so že nestrpno čakali na izid posvetovanja.

Vse je molčalo in naperjalo oči in ušesa. Iz lože so stegovali glave, kolikor so mogli. In ko je sodnik vstal, so vstali tudi prisodniki in vsi drugi, zakaj nastopil je najslavnejši trenutek razprave.

Cesarski sodnik je, opirajoč se z roko ob mizo, glasno in jasno utemeljil krivdo zločinke in nato počasi prečital obsodbo.

131

znate in mojo ženo poznate; veste, da ni coprnica, pa bo ob glavo. Rešite jo!

Pa tudi gospod respvester so bili brez moči.

— Molil bom zanjo in maše bral, so dejali. — Pa to samo midva veva. Moli! Moli! Vsi molite zanjo, ki ste jo imeli radi, da bi bila srečna ob smrtni uri.

— Amen! bi dejal, če bi bilo prav!

— Amen! Amen!

— Revež! je vzdihnila glasno Polonca, ko ga je srečala in jo je mlo pogledal, a ni mogel ničesar spregovoriti.

15. KLADA IN GRMADA

Ribniška dolina se je pripravljala na slovesni dan, ko bo Lucija obglavljena in sežgana. Taki dogodki sicer niso bili nenavadni, vendar se niso vršili tako popolno kakor se bo ta. Marsikakšna ženska, ki je bila coprnica, da se ji je kar z obraza brajo, je prišla na natezalnico, pa je je bilo prej konec preden je bila sodba končana, in so potlej smrhom sežgali. Krzničevka je prestala vse muke in še je vedno kljubovala in zatrjevala, da je nedolžna. A njena krivda je bila kljub temu dokazana in stroga postava ni poznala nobene izjeme; cesarski sodnik pa jo je izročil rablju.

Cesarski rabelj — njegovega imena nisem našel nikjer zapisanega — je pripravil klado in grmado. Na Starih njivah se pravi dandanes tistemu kraju, kjer so nekdanji zločince spravljali na oni svet. Tam je rabelj s pomočnikom postavil klado trdno v zemljo, da se ni ganila na nobeno stran, in nekoliko proč od nje je zložil grmado. Zbral je suh les, ki naglo

134

njal zločinki na zadnji poti. V sprevedu od trga so prihajali pogrebci. Na čelu so korakali možje od sodišča, cesarski krvavi sodnik sredi asesorjev, oblečen v stanovski habit. Potem črnooblečen cesarski rabelj s svojim pomočnikom in nato sta peljala konja coprnico, ki je napol ležala in napol sedela na vozu. Poleg nje je sedel grajski duhovnik, ki jo je bil izpovedal in jo sedaj bodril na zadnji poti. Ob vozu na obeh straneh sta šla dva birača za varstvo.

Za vozom je stopal Gregor sam, takoj za njim pa krdele žensk, med njimi Petrova Polonca. Okrog vrtu so imele črne rute in nekatere celo črne predpasnike v znamenje žalovanja. Glasno so molile. Za njimi so pritiskali radovedneži obojega spola, mladi in stari. Glasna molitev je zadrževala spolzke dovptve, hehetanje in surovost si ni prav upala na dan spričo molitve.

— Še nikoli ni nihče molil, ko so coprnico peljali na morišče, je menil nekdo.

— Kdo si je to izmislil? je dodal drugi.

— Te babe! Saj jih vidiš! je dejal tretji.

Zenske so molile še glasneje.

Polonca jih je spravila skupaj, kakor so ji rekli gospod respvester.

— Molite zanjo, so rekli, — drugega koristnega ne morete ničesar storiti.

In ko je vpraševala, ako bi se spodobilo, da bi pristopila ona in še katera k angelski mizi z nameneom pomagati nesrečnici, so ji rekli:

— Tvoja misel je božja!

Polonca, prepričana v nedolžnost Lucije, je spravila na noge vse svoje prijateljice, da so zadnje dni darovale vse za obsojenko.

Trgovsko podjetje s tehničnim blagom na veliko in malo

TEHNO-MERCATOR

Celje, se priporoča za nakup in vas tedensko obvešča

»V poslovalnici «Plastika» v Stanetovi ulici številka 13 vam nudimo poleg stalne zaloge plaščev za kolesa, mopede, motorje, osebne in tovorne avtomobile tudi pestro izbiro vseh vrst oblog za tla (podoit, likolit, stragulo, topli pod), eval, lesomal in plastične plošče, vse vrste covl, skai itd.

Pravkar pa smo prejeli iz uvoza pestro izbiro sidnih tapet. Pridite in se prepričajte o kompletnosti naših asortimentov.»

KRIMINALNI ROMAN 17

In Izzy ima resnično slabo prebavo. Toda na vas se je obesil zaradi genialnosti, ki jo kažete s tem, da ob najmanjši razdraženosti sezujete čevlje. Karkoli se primeri tu, inšpektor, vsaj dokler je skrivneno, sprejmite za običajno. Ne pričakujte razumnega ravnanja pri nikomer, razen pri dekletih. Njihova naloga je, da so razumne kot protiutež vijačni balistiki časnika NOVIC.

»Čemu?«

»Vijačni balistiki — besedna skovanka v slogu NOVIC.«

Inšpektor Schmidt je spremenil temo razgovora in se dotaknil pokojnega Quimbyja, toda to ni niti najmanj zmotilo Griggsove zgovornosti. Bil je sposoben, da je klepetal o vseh rečeh. Quimbyjevo zadevo je opisoval z običajnimi NOVICARSKIMI izrazi in zatrjeval je, da je bila smrt naključje.

»Torej ta mladenič, Quimby,« je pripovedoval, »ni imel smisla za izvirnost, niti sposobnosti, da bi opravil delo na najbolj enostaven način. Imel je prave misli, a izbral si je napačno pot.«

»Ste ga poznali?«

»Niti videl ga nisem.«

»Kako potlej veste toliko o njem?«

»Zmaga čistega razuma, inšpektor. Sklepanje. Delal je na tleh. Po tem sklepanju, da mu je bilo nekoliko jasno, kako se naj vede pred Islingtonom. Vedel je, da mora početi nekaj nenavadnega, da se uveljavi kot ge-

ni nikar naj vas njen videz ne premoti. Saj ste že slišali o železni roki in svileni rokavici, kajne? To je Delia. Njen mož sem in lahko mi verjamete, da jo poznam.«

Inšpektor Schmidt ga je sponzil na zgodbo o Johnu Fisku, katerega ime je bilo preveč običajno za zagravlje NOVIC.

»Saj res, pripovedoval sem vam o Jacku. Izzy ga je sprejel, ker je bil velik mlad muzikolog. Pisal je kakor angel in ni mu ga bilo kmalu enakega na svetu, ki bi vedel toliko o glasbi, kaj šele da bi znal pisati o njej tako čudovito. Tako je prišel in prevzel glasbeno redakcijo ter delal neverjetno dobro, dokler ni prišlo Izzyju na misel, da je redakciji potrebno nekoliko trpinčenja. To se primeri od časa do časa. Vse teče preveč enostavno in Izzyja začne skrbeti, da bi se duševno polenil, če bi imeli preveč udobja. Prepričan je pač, glede na nekdanje nauke, da morajo geniji trpeti.

Ne more nas prisiliti k stradanju, ker bi mu sicer odpovedali, zato pa nas vsakih nekaj let potegne iz naših celic in nas zbaše v nove celice. Takrat odbrenka svoj govor 21 C — to je tisti »o bistroumnosti nedolžnega razuma« — in posledica: jaz, ki sem se ravno privadil dela v finančnem uredništvu, moram prevzeti umetnostno redakcijo. Jordy, ki je bil nedosegljiv med knjigami — saj je pesnik, kar bi mogli, če ste res dober detektiv, ugotoviti že ob prvem pogledu — mora prevzeti šport. To je posebna domiselnost velikega Izzyja, ker ve, da Jordy sploh ne mara športa. In ubo-

UMOR V GROBNICI

nij, toda zmanjkalo mu je izvirnosti. Nikar si ne mislite, da sem sebičen. Kar prav bi prišel ležalnik v vsaki pisarni. Če bi jih imeli več, bi bil bolj pogosto na obisku v drugih pisarnah. Menim namreč, da je pretežno, če nekdo posnema tujo ekscentričnost do potankosti. Vsakdo bi si moral izbrati nekaj, k čemur je po naravi nagnjen. Meni ustreza poležavanje. V tem uživam. Jordy je po naravi nagnjen k žvečenju svinčnikov. Namesto da bi svojo razvado odpravil skladno s pojmovanjem nedostojnega vedenja, jo je spremenil v čisti užitek. Torej gre za osvojitve neke naravne nagnjenosti, ki jo je potrebno razviti do skrajnih možnosti. Toda Quimby ni storil tega. Svojo ekscentričnost je enostavno potegnil iz rokava in z njo ni bil dovolj izurjen. Posledica: pozabil je, kaj počne, se spotaknil na predalu in se nabodel na nabodalo za papir. To ni nič vznemirljivega, saj so se take reči dogajale tu že poprej.«

»Ze poprej? Povejte mi kaj o tem.«

»Jordyjev predhodnik. Sicer ni bilo čisto tako, a zadosti podobno. Možak se je pisal Fiske — Jack Fiske. To je bila zanj prva smola, kajti Izzy je smatral, da priimek Fiske ni ustrezen za časnika NOVIC. Tega sicer ni priznal, a bilo mu je hudo, da bi imel v svojem uredništvu novinarja s tako enostavnim priimkom. Kar poglejte imena v kolofonu. Nihče izmed nas se ne približa Garricku Islingtonu IV., toda tako je tudi prav, kajti on je super genij, za nas navadne genije pa je tudi prav — Allistair Griggs, Jordan Siddons, Jedida Hanks, Bridget Hooker, Cabot Sweeney — to je primer za vas. Deček hodi iz pisarne v pisarno. Tudi Cabot Sweeney ne bo dolgo U. P. P. V. Pa Delia. Nikoli se ne bi imenovala Delia Griggs, vsaj uradno ne. To je preveč preprosto za NOVICE. Delia Tolworth zveni bolj genialno.«

»Dekletoe v pulovru, ki vas je pripravilo k molku?«

»To je Delia. V zasebnem življenju je gospa Griggs

gi Jack mora opustiti glasbo in se nenadoma znajde v finančnem uredništvu. Tu je s svojim preprostim imenom in brez smisla za izmišljeno vedenje genija. Z Delio mu pomagava, kolikor je sploh mogoče, da bi ga priučila kakšne genialnosti, a vse zaman. Ze je možno pričakovati, da ga bo Izzy začel trpinčiti, ko mi Delia sporoči, da se je Jacku odprlo.

Takrat je bilo obilo dela ravno s Sladova zgodbo in celo Delia je visela s svojimi živci na nitki. In Jack je začel ravnati kot genij. Vsaj tako smo vsi mislili sprva, četudi smo menili, da nekoliko pretrava. Pripovedoval je Delia, da ves čas čuje petje nekega tenorja. Pel naj bi neki del Bachove cantate solo in vselej naj bi zgrešil nekaj tonov. Izzy je skušal govoriti z Jackom, da bi ga nekoliko bolj zaposlil, a Jack se zanj sploh ni zmenil, ker je bil preveč zaposlen s prizadevanjem, da bi spravil pevača na pravičen Bachov ritem.

Nekega dne je izbruhnil na redakcijski konferenci sredi znamenitega Izzyjevega govora o slogu NOVIC. Vstal je in zapel pesem, da bi tako pokazal svojemu tenorju, kako je potrebno pravilno zapeti. Potem je nenadoma utihnil, se opravičil in spet sedel. Izzy ga je poslej resnično štel za pravega genija in vsi smo bili prepričani, da bo zanj poslej lažje, pa ni bilo.

Griggs je vzdihnil in skomignil z rameni.

»Kaj se je zgodilo?« je vprašal Schmitt in očitno je bilo, da kar ves visi na nenavadni pripovedi.

»Zdaj je jasno, da ni bila igra, temveč prekleto živa resnica. Naslednjega dne je planil nad Bridget Hooper in preden nam je uspelo, da smo ju ločili, jo je že skoraj zadavil. Teden dni je imela modrico na vratu. Očitno je, da so Sladova grobnica, Izzy in ves sistem NOVIC pahnili Jacka v živčni zlom in ko so ga zdravniki pregledali, so ugotovili, da je naslednja postaja paranoja, ki pa ni več daleč do nje. Zdaj je v sanatoriju. Kar prijetno okolje. Tam plete košarice.

LJUBEZEN, POLITIKA IN VOHUNSTVO

Glas napovedovalca se je tresel. »Heraj Stalin je podlegel možganski kapi,« je dodal.

Ljudstvo je jokalo. Po vsej Sovjetski zvezi. Samo v obveščevalnem uradu v Kazanu ne. Tu je šef major Kasim skočil pijan pokonci, ko je vstopila Helga. — Kaj pa je, tovarišica Puškova?

— Kaj ne veste? Stalin je mrtev.

— Seveda vem, je odvrnil Kasim ravnodušno. — Tudi Stalin je bil umrljiv, kakor smo mi vsi umrljivi. Kaj mislite, da ne bomo našli spodobnega naslednika? Na primer Malenkov ali Berija?

III

Andrej se je vrnil iz Sverdlovska. Stalinova smrt ga je pustila hladnega, skrbela ga je le splošna vznemirljivost v deželi. V bližini Sverdlovska so zaporniki uprizarili vstajo, zato je opozoril ženo: — Ne hodi v taborišče, kajti lahko prideš v pekel.

— Dovolj dolgo sem bila v taborišču.

Komaj je Jurij odšel, so poklicali Puškovo, češ da jo nujno potrebujejo.

Nič je ni bilo strah. Taborišče Svijskarsk ob Volgi je bilo posebno taborišče. Taboriščnikom ni šlo slabo, vendar so zdaj začutili, da je prišel njihov čas. Upfli so se in napadli vodstvo. Helga, ki je bila medtem v taborišču, se je skrila. Odkrili so jo in pretepli, vendar jo je v zadnjem trenutku nekdo rešil. Bila je nekaj časa na kliniki, odlej pa ji ni bilo treba več delati v taborišču. Premestili so jo v kontraobveščevalno službo.

— Veseli me, je rekel general Nikolisko, — da ste zdaj v mojem oddelku, tovarišica. Upam, da bova še dolgo uspešno sodelovala.

Konferenčna soba je bila polna oficirjev. General je odprl svoj fascikl in dal vsakemu šop papirjev z oznako »Strogo zaupno«.

— Citajte, tovariši! Helga je brala: »Državljan

Lavrentij Berija je odgovoril za teror v zadnjih letih Stalinove vlade, sodeloval je v britansko obveščevalno službo, da bi dosegli kapitalistično družbeno ureditev. Proglasili so ga za sovražnika ljudstva in ga zaprli. Vsi tisti, ki so sodelovali z njim, bodo obsojeni...«

General je rekel: — Državljan Berija so zaprli danes opoldne in je v vojaškem zaporu izven Moskve.

Leto 1954 je bilo zadnje, ki ga je Helga preživela v Rusiji. Pričela se je pripravljati za odhod v Nemčijo. Se prepričala so jo povisali v čin polkovnika.

Andrej je medtem zaprosil za premestitev iz raketne enote k topništvu, ker je računal, da bi tako prišel morada v Nemčijo. Toda spomnil se je prepozno.

IZLETNIK

SODOBNA UREDITEV NIZKE CENE

ZA DOMACINE, IZLETNIKE, POSAMEZNIKE IN SKUPINE

HOTEL CELEIA ob glavni cesti

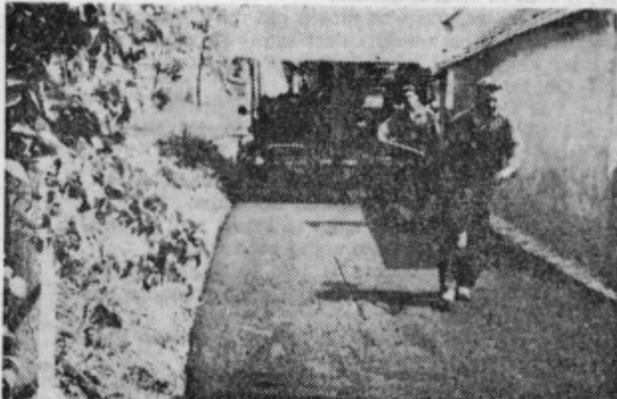
Svojo ženo in sina je pospremil v Moskvo. Tri dni so bili v hotelu Metropol, po tem pa so se poslovili »Še mo šest mesecev,« je rekla Helga, »maja pa se bom vrnila.«

Andrej je molčal in jokal. Svojega sina Alika je tako močno stisnil k sebi, da mu je prišel kričati. General, ki je spremljal Helgo, mu je dovolil, da jo pospremi do meje.

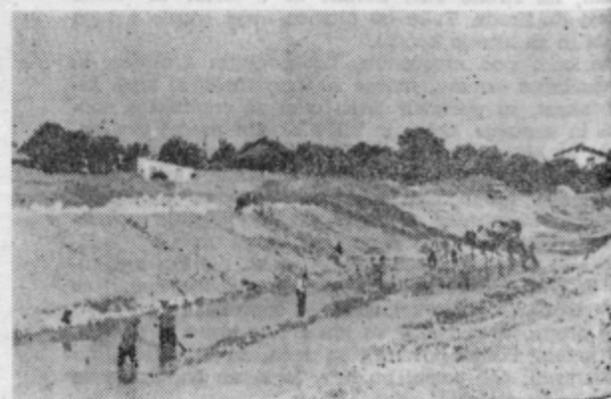
Novembra je Helga prestila pila mejo pri Frankfurtu ob Odri.

Končno so pričeli graditi novi most čez Ložnico v Založah pri Polzeli. Kmetje okoliških vasi komaj čakajo, da bo most gotov, kajti mnogi imajo njive in travnike na drugi strani potoka. Foto: Tavčar

Pred dnevi so na Polzeli končali z asfaltiranjem ceste od tovarne nogavic do Garanta, od Cvenka do Cimpermana in od tu do Čmaka. Tako je Polzela edina vas v Savinjski dolini, ki ima toliko asfaltiranih cest.

Dela na regulaciji Ložnice dobro napredujejo. Letos bodo regulirali 1 kilometer struge od izliva navzgor, to je do Butejevega mostu, kjer že pripravljajo tudi teren za novi most. Foto: P. Božič

tednik

FEDNIK Uredništvo in uprava: Celje, Gregorčičeva 6, poštni predal 161 Urejuje uredniški odbor. Glavni urednik TONE SKOR, odgovorni urednik DRAGO HRIBAR — Članstvo je ustanovil okrajni odbor SZDL Celje. Izhajal je kot »Nova pot«, »Na delo«, »Naše delo« (1945), kot »Celjski tednik« (1948—1950), nato kot »Savinjski vestnik« (1950—1954) in od 1955 ponovno kot »Celjski tednik«. S 1. januarjem 1966 so ga ustanovile občine Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice. Šentjur pri Celju, Smarje pri Jelšah in Zalec. FEDNIK izhaja ob četrtkih izdaja: Zavod za informativno službo Celje. Tisk in klisaje: CP DELO Rokopisov na vračamo. Cena posamezne številke 50 par (50 starih din) letna naročnina 20 novih (2.000 starih) din polletna 10 novih (1.000 starih) din; tujina 40 (4000) Tekoči račun: 507.3-223 TELEFONI: Uredništvo: 23-60 mali oglasi in naročnine 31-06 ekonomska propaganda 30-85. Radio Celje 20-09